Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

219 5 D 39
32

OUDE BOEKHANDEL
R.W.P. DE VRIES
WARMOESSTRAAT 122
AMSTERDAM

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

1 B 81 —

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Geuse Lietboek/

Waer in begrepen is den Oorspronck van de troublen der Nederlantsche Oorlogen/en het gene daer op gevolght is.

Mitsgaders sommige Refereynen ende Liedekens/in desen druck hier by ghevoeght.

Met schoone Figueren naer 't Leven verciert: Als mede 't tweede en 't derde Deel.

Van nieus overzien en vermeerdert.

Vive le Geus.

T'AMSTERDAM,

By Gijsbert de Groot, Boeckverkooper. Anno 1683.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Den ſtercken Arm des Heeren,
Helpt ons den Vyandt uyt Neer-
landt keeren.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

De Psalmen van Penitentie/ van Duc is Albani.

Volght den eersten Psalm/ Na de wijse/ Van den tweeden Psalm:

Waerom raest dat Volck met/ &c.

WAerom rasen de Geusen met hooghmoet?
Waerom komen sy in den Vziel te samē?
Wat is 't dat men te Vlissingen nu doet/
En t'Enckhuysen om my te gaen beschamen?
Met Koningen sy hun konnen verbinden/
En Vorsten die oock daer toe zijn bedacht/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

My te bestrijden en gantsch te verslinden/
En mynen Godt de Paus met gantscher macht.
Sy spreken/ Laet ons werpen vanden hals
Den thienden Penningh met al haer beswaren/
Duc d' Alve Commissy/ want sy is valsch/
En willen my voor Vpandt gaen verklaren/
My met al myn Spangiaerden hoogh gepresen/
Willen sy ganschelijck te landt uyt slaen/
Den Paus willen sy niet gehoorsaem wesen/
Noch dienen Melis inde halve Maen.
Maer ick sal noch dapper komen te Velt/
Om haer te dwingen dat sy myn beelt eeren/
Dat t' Antwerpen op 't Casteel is gestelt/
Daer aen sy myn Commissy sullen leeren/
Maer sy komen t' samen met groote hoopen
Daer voor ick my niet eenmael hadt ontset/
Den thienden Penningh sal ick dier bekoopen
En dat ick den Adel heb gantsch verplet.
En ben ick niet Stadthouder toeberepdt
Van myn Coningh en d' Inquisitie mede/
En heeft dte Paus my niet klaer toegesept
Dat ick het Landt besitten sal in vrede?
Maer sal ick dus myn loon vanhaer verwachten
Dat ick hier alder Beudel ben gheweest/
Datmen my sonder hulp laet versmachten
Is dit het loon van dat gekroonde beest.
Prinselijcke Catholijcken valliant/
Gaept/schraept u gelt/en wilt my bystant senden
Want verliesen wy nu dat Nederlandt/
In Vranckrijck sal ons rijck gantschelijck enden
In Spaengien sal 't oock niet al te langh dueren
Italien heeft de Paus aengehest/
De Duytschē willen zyn Brekorf noch schuerē
Wy mogen zingen Ita Missa est.
Liefde vermach 't al.

Den

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Den tweede Psalm van duc d'Alba/ Op de wijse
Van den 51 Psalm: Ontfermt u over my.

VErmaledijt is de uur ende tijdt
Dat ick in Nederlant ben gekomen/
Dat my de Inquisicy sonder schroomen
Opt heeft verkoren/dat my nu wel spijt/
O ick onsalighe meynde subijt
't Lant geheel tot mijnen profijt te winnen/
Maer ick ben alder menschen herten quijt
Krijg ick geen troost soo verlies ick mijn zinnen.
Al heb ick veel onnoosel bloet vertreen/
Gebrant/gedoot/geworght/ende gehangen
Veel Edelen/jae Graven in 't verstrangen
Gebracht/ja 's Landts privilegi met een
Te niet gedaen/en veel maeghdekens reen
Tot schande gebracht/en ook de Ordr' der Statē
Gantschelijck veracht/dit deet my vreese geen
Hadt ick den thienden Penningh na ghelaten.
Dees Flamingos/dees Luthranen onvroet
Kont ick onder mijn Tyrannije plagen/
Al hadt ick al de Vromen doodtgeslagen
Niemant en rebelleerde mijn gemoet
Tot haerder schande en al haer ghebroet/
Moesten zy onder d' Inquisicy beven/
Een Engel was ick voor haer oogen soet/
Nu een duyvel/niemant en gunt my 't leven.
Verbloeckt moet zijn die dagh ende die nacht
Datmen in Engelant mijn gelt heeft gehouwen/
Dit heeft dat quaet alle gebrouwen/
Dat ick haer Mammon mocht roeren onsacht/
't Bederven haers Lants hadden sy geen acht
Soo lang ick haer by den Vleesch-pot liet blijven
Maer nu ick haer Mammon aenroer met kracht
Willen zy my uyt die Landen verdrijven.
Princelijcke Paus met al u Santen vry
Bidt/looft en smeeckt/en wilt processy voeren/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Bidt Sinte Lutsaer/ Maerschalck van u Hoerē
Juth/ Claes, en Peter/ ende Santa Sosy/
Nostra Senjora de Voliadoly/
En oock Sint Joris/ daer 't al moet voor vreesē
Hondert duysent zielmissen doet voor my/
Ende laet Granvelle dat Requiem lesen.

Liefde vermach 't al Facit.

Den derden Psalm Duc is Albani/ Op de Wijse van den 3. Psalm: Hoe veel is des volcx Heer.

HOe veel volx o Paus Heer
Dat my benijt soo seer
Dees Luthrianen my quellen
Sy morren tegens mijn/
En sterck te veldezijn
Als Ketters sy haer stellen/
Ick hoor daer veel voorwaer
Veel die daer spreken klaer
Vergaen zijn al zijn krachten/
Me is en helpt hem niet/
Paus laet hem in 't verdriet
't Placcaet zy niet en achten.
O Inquisicy jent/
Die my hier hebt gesendt
En my de eer woudt geven
Dat ick de Ketters bloet
Soudt brengen onder de voet/
Waer is u hulp gebleven
Gny laet my inden noot
Al soudt ick blijven doodt:
Wat 't zijn al Apostaten
Vranckrijck is af gewent
Engelant is u bekent
Hebben zy gansch verlaten.

Komt Paus Heyligen Man
En slaet met uwen van
Dapper al mijn Vyanden:
Sent my u hoerengelt/
Of ick sal moeten 't Velt
Ruymen met grooten schandē/
Ick volghde uwen raet/
Den thienden Penningh quaet
Brengt my tot een ruwijne:
Want ick vind' dat gewis
Den thienden Penningh is
Der Geusen medecijne.
Princelijcke Astaroth
Sathan komt uyt het kot
Met al u helsche bende:
Belzebub komt voort/
Lucifer doet de moort
En wilt mijn hulpe sende/
Doet ghy nu geen bystant
Soo raecken wy van 't Landt/
Sy willen revolteren/
Soecken een ander Heer
En volgen Christi Leer
Dus sietmen 't rat verkeeren.

Den vierden Psalm duc is Albani. Op de wijse vanden 9. Psalm.

KE Marville ke diablos/
Moet ick nu te voet en te ros
Wijcken van Alckmaer kleyn van waerden/
Soo wordt ick niet gheacht op aerden.

Genego

Kenego dios is dat waer
Dat myn wissel in 't openbaer
Uyt Spaengien te rugh is gesonden/
Dit geeft my 't hert veel swaere wonden.
Sal ick nu door gebreck van gelt
Kuymen moeten al uyt dat velt/
Sal ick moeten Banckeroeteren/
Na Spaengien schampen met oneeren.
Ben ick dan niet op een vleesch-banck/
Sonder gelt is myn macht seer kranck/
In den strick ben ick dan gevangen/
Daer met ick ander meynde te pranghen.
Heylige Vader von Compagnioen/
Wat sal ick dese Geusen doen?
Want het gaet my teghen myn gissen/
Ick vrees ick sal't Landt moeten missen.
Bisschoppen/Prelaten komt voort/
Papen/Kaunken sent gelt aen voort/
Laet u Voeren wat abstineren/
En wilt het gelt tot mywaert keeren.
Vergas del Rio myn Bloet-raedt/
Vitelle weest myn toeverlaet/
Is nu u raet gantschelyck verloozen/
Soo moeten wy hier al versmoozen.
Ghy Spaensche Adel met u pracht
Ick heb u tot veel staets gebracht
Uyt den dreck heb ick u verheven/
Weet ghy my nu geen troost te geven.
Ghy oostersche Canuncken vry/
Adiaphoristen staet my by/
Hertogh Erick met u ghesellen/
Hertogh Oolf wilt 't Vendel vellen.
Magher kol ghy die placht in 't veit
Den dupvel te dienen om gelt/
Schouwenburgh vrocht Specken by hoopen/
Nu 't geldt op is nu gaense loopen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Een troost is voor my noch op 't lest/
De Spaensche Sancten helpen best/
Die wil ick dienen t' allen dagen
Sy helpen my van alle plagen
Sinjora de Valedolit/
Maeckt my doch dese Geusen quijt
Sinjora de Malagree koene
Want sy maecken my veel te doene.
Sinjora de Macerat milt
Een helm met een gulden schilt
Meugt ghy te danck van my verwerven
Laet my in Spaengien rustig sterven.
Prinselijck Ridder sanct Jago
Sinjora de sanct Telemo/
U beveel ick Lijf en Ziel t' samen
Allen Catholijcke spreeckt Amen.

De thien gheboden des Aertschen Godts.

HEft op u hooft steeckt op u oozen
Ghy volck willigh ende berepdt
Om de stemme des Paus te hoozen
In als te doen dat hy u sept.
Ick ben spreeckt hy u aertschen Vader
Godts stadthouder met volle macht/
Weest my ghedienstigh allegader/
Geen ander neven my en acht.
Maken doet u Beelden met hoopen
Van Gout/Zilver/ende van steen/
Bewijst haer eer/wilt Bevaert loopen/
Wilt niet aenbidden Godt alleen.
Wilt mijnen naem in weerden houden
Oft anders naeckt u vyer en sweert/
Al vloeckt ghy Godts naem sonder flouwen
't Is een kleyn saeck geen straffens weert.
Ses daghen is te veel om wercken
Alduys heb 'k vyer-daghen gemaeckt/

Om

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Om my te eeren in mijn Kercken/
Want al mijn volck daer meest na haeckt.
Vader en Moeder wilt versaken
Om in mijn Religie te gaen/
Tot groot ghemack suldy geraken/
Met wijf noch kind'ren zijn belaen.
Soo ghy doodtslagh en hoererijen/
Valscheyt en dieverij bedrijft:
Sucht niet/van als kan ick u vrijen
Mits datter van u veeren blijft.
Hebt ghy vervordert te begeeren
Uws naesten Huys wijf ofte goet/
Brenght geldt ick sal u absolveren
Want geldt alle misdaden boet.
O mensche ziet hoe goedertieren
Mijn Wet is end' onsorghelick:
Soo wie hem daer na wil regieren/
Sal saligh zijn/ghelijck als ick.

Hier beginnẽ de Liedekens van Paepken heruyt voor wint met de Geusen. Ende gaet op de Wijse Broeders en susters en vreest doch niet.

Ick hope dat den tijdt noch komen sal
Datmen sal roepen over al
Eendrachtigh voor een Leus
Als Brederode met blijden gheschal/
Vive/vive le Geus
De Edele Heere van Bredero soet/
Met den Graef van Nassou dat Edel bloet
Seer Ingenieus/
Den Grave van Cuylenburgh metter spoet
Vive vive le Geus.
Dese hebben ons verlost vanden Cardinael
En vande Kettermeesters in 't generael/
Vanden Bisschop seer pompeus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Dus roepen wy met blyschap altemael
Vive/vive le Geus.
Sy hebben ons ghepast te brengen inden noodt
Als slacht schaepkens diemen doodt
Met Tyrannhe beus/
Dus roepen wy/want 't Godt verdroot/
Vive/vive le Geus.

Sy hadden nae ons Bloet ghevast/
Ons goet te nemen hadden sy gepast/
Want sy maken ons Fameus
Voor den Koningh/maer roept ontlast
Vive/vive le Geus.
Hertogh Erick seer sterck gheset/
Tegen de waerheyt reyn en net/
Met Lancen en Speer/
Hierom geeft Godt(die 't heeft belet)
Lof/glory/ Prijs en Eer.
De Prins van Orangie Triumphant/
Met andere Baronnen hier in 't Landt/
Sy waren damboreus/

Godt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Godt maeckte haer zynen wille bekant/
Vive vive le geus.
De Deken van Ronsē om Godts woort bloot
Hy heeft ghebracht menigh Christen ter doodt
Met moede preus/
Daerom roepen wy kleyn en groot
Vive vive le Geus.
De Mark-graef van Antwerpē is een wreedt
Tyrant/
Hy heeft de Christenen verdroncken en verbrant/
Met nÿde dangereus/
Dus roepen wy tot zynder schandt
Vive vive le Geus.
Bisschoppē en Prelatē achtmen nu niet meer/
Noch den Paus met zÿn valsche Leer/
Want sy zyn vernieus/
Dus roepen wy tegen haer eer
Vive vive le Geus.
Verblÿdt u allegader met groot jolÿt
Die de Cardinalen dragen de trouw te spÿt/
Als sy vragen na de leus/
Dus seght altÿt en weest verblÿt/
Vive vive le Geus.
Danckt Godt den Prins van Hemelrÿck
Ghy die de waerheyt soeckt gelÿck/
Hoe langer hoe meer/
Betert u geeft Godt autentÿck
Lof/ glory/ prÿs en eer.

Een Nieuw Liedeken/op de Stemme: Een Meysjen op een Revierken sat.

DE Prins van Orangien is te velde gekomen
Vive le Geus/
Ghy Papen/als Apen/ghy meucht wel schromē
Bedeckt u Neus/

Door

Door den Prince/spyt alle Papisten/
Wy blyven Geus.
Alle de Papisten nae haer goet duncken
Vive le Geus/
Sy meynden Gods Leeringe te krencken/
Sy zyn soo beus/
Al door den Prins spyt alle Papen
Wy blyven Geus.
Godes Leeringh sal blyven staen/
Vive le Geus
Maer der Papen Godt die sal vergaen/
Hoordt myn Leus/
Al door den Prins spyt Papen en Municken
Wy blyven Geus.
Al hebben wy soo menige zimpelen bedrogen
Vive le Geus
Sy hebben soo menigen leugen gheloogen
Met verraet alteus
Door den Prins spyt Papen/ Wout Apen/
Wy blyven Geus.

Sy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Sy bouwen op Pausen leeringen vals/
Vive le Geus
De geschozen Ziel-dieven haer aflaets-brieven
Die zyn al heus/
Dooz den Prince spyt Zielmis Vigily
Wy blyven Geus.
Haer guychelspel/ haer valsche opstel/
Vive le Geus/
En mach niet staen/ maer moet vergaen/
Oock haer Moeder heus/
Dooz den Prince spyt duc d' Albens Placcaet
Wy blyven Geus.
Spaens Bullen en zyn niet meer gezien
Vive le Geus/
Duc d' Alba kan scherp weere meer bien/
Haer macht is heus/
Dooz den Prince spyt duc d' Alfs aenkleven/
Wy blyven Geus.
Den Paus heeft gebzoken Gods gebodt
Vive le Geus/
Sy jagen hem na met den Alf in 't Kodt/
Dit is doch heus/
Dooz den Pzins spyt Munnicken en Knunnicke
Wy blyven Geus.
Nu hoozt men den geestelicken hoop seer klagen
Vive le Geus (jagen
Om dat men de Zielmoozders upt haer nesie zies
Dit is de gleus/
Al dooz den Pzins/ spyt Jacobynen/ Bagynen/
Wy blyven Geus.
Hoe werden de Ziel-verraders nu dus veracht
Vive le Geus/
Om dat Paus Godt en heeft geen macht/
Als sy hadden een peus/
Al dooz den Pzins/ spyt de Cardinalen te malen
Wy blyven Geus.

Oock

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Oock papen/papinnen/ghy zijt het wel waert
Vive le Geus/
Want ghy u valsche Inquisicy vermaert
Wout brengen/ ist heus?
Al door den Prins/spijt Municken Munickinnen
Wy blijven Geus.
Oorlof Ziel-moorders/wy raden u wel
Dat gy u wacht voor Lucifers hel/vive le Geus
Men branter beus/
Al door den Prins/smaeckt dit bediet/
Wy blijven Geus.

Ofter yemant vraegden hoe ick ben defaemt/der Papen klagen ben ick genaemt. Op de wijse/de Boeren met groot gewelt al uyt/ &c.

HOe seer sietmen nu dalen
Ons Pauselijck Roomsche rijck/
Bisschoppen en Cardinalen/
Papen en monicken allegelijck
Wy vallen tot de ooren in't slijck/
Wie sal ons weder oprechten?
Want onse knechten nu nemen de wijck.
Des mogen wy wel krijten
Suchten ende klagen seer/
Ons Kerck met haer profijten
Willen zy nu trecken ter neer/
Sy vallen vast aen hoe langer hoe meer
Die nu de Nappen dragen
Sonder vertragen trecken om veer.
Aen onse heylige Santen/
Sy als nu de handen slaen/
En achtense als onnutte planten
Die lang geen mirakelen hebben gedaen/
Dus moeten zy nu te water gaen/
Sy willense oock wel vyeren

En

En vercieren met roode Tabbaerden aen.
Wonder zietmen bedrijven
Van de geusen menighfout/
Sy willen ons verdrijven
Wt alle Cloosters lustigh gebouwt/
Och als sy 't aldus hebben ghebrouwt/
Waer willen wy dan loopen?
Spanceren met hoopen in 't groene wout.
De ghestichten ende wercken
Van onsen vader den H. Heldt
Sijn nu in alle kercken
Meest al te samen qualijck gestelt/
Ons Misse heeft haer te bedde geveldt
Zy soeckt veel Wederijnen
Zy wil verdwijnen in gebreck van gelt.
Zy zijn in groot benouwen
Ons aflaten al inder kist/
Om datse niet moghen aenschouwen
Het vagevyer dat ons seer mist/
Kotten en Mupsen hebben 't upt gepist/
Sijn dit niet groote plagen/
Sy vlagen/ bedrijvense sulcken list.
Hoe haest zietmen 't verkeeren/
In korten tijen soo men mach zien/
Om datmen ons niet meer wil eeren/
Stuppen/ nijgen en buygen de knien/
De vrecht is doof gheworden by vien/
Sy en kan niet meer gheweten
De secreten al vande Lien.
Princeljcke Vader ghepresen/
Geresen te Romen groot/
Wilt onse Voorstander wesen/
In desen want nu wilt treffen de kloot/
Hwen schat wilt nu ontdecken bloot/
Ende wilt hem lustigh uytten
En ontslupten/ want het is noot.

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Een nieuw Liedeken/ende gaet op de Wÿse van Engelenburgh.

AEnhoort ghy menschen seer vatliant/
Een nieuw Liedt sal ick u singen/ wants
Al van den Christenen allen
Die verstroydt zÿn in alle Landt/
Men gaet daer veel af kallen.
De Christenen zÿn seer wel ghemoedt
Tegen d' Inquisitie metter spoedt/
't Placcaet willen zy niet gedoogen/
Maer om te beschermen 't onnoosel bloedt
Daer na ist dat zy poogen.
De Inquisitie en 't Placcaet
Die quam al uyt den Spaenschen Raet/
De Bisschop haddet ontboden/
Ter eeren den Geestelÿcken staet/
Dit doeht den Christen niet van nooden.
De Papen doehten op dat termÿn/
Alle dingh sal nu ghewonnen zÿn
Wy sullen nu weder floreren/
Inquisitie ende 't Placcaet seer fÿn
Sal ons doen domineren.
De Christenen zy verhoorden dat
Om 't geloof/ d'welcke sy accordeerden ras/
Sy sloten oock sonder verdrieten
De Officieren al op dat pas/
Geen bloet meer te vergieten.
Ten was niet wel der Papen danck/
Sy kreghen neusen een ellen lanck/
In wat moepte hebben wy ons ghesteken/
Tegen de Christenen vallen wy te kranck/
Het Landt moet zÿn gheweken.
Hadden wy het volck ghelaten met vree
Dat ons doch niet in't minst en misdee/
't Welck wy nu seere beklaghen/
Want sy zÿn in alle Landen ree
Om ons al te verjagen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Onse valsheyt wort heel ontdeckt/
Eenen slapenden hondt hebben wy geweckt/
Hadden wy dit te voren gaen dincken/
Ende ons nergens in gestreckt
Dan met onsen wyn te gaen drincken.
Eylaeen 't is nu veel te laet/
't Gemeyne volck rieckt nu 't gebraet/
Sy en willen ons niet hooren/
Adieu den Paus met alle sÿn staet/
Het is met ons gantsch verloren.
Adieu oock nu de Roomsche Kerck/
Adieu oock nu ons heerlÿck werck/
Adieu ons renten en kleynodÿen/
De Christenen vallen ons te sterck/
Godt komt ons nu kastyen
Och vrienden laet ons groot en kleyn
Godt bidden met vyerigheyt reyn/
Dat hy de Christenen wil verstercken/
Dat sy met vreden alle gemeyn
Oprechten mogen Godts Kercken.
Niet met haet/ofte met twist/
Oft met sweert/ofte eenige list/
Vrienden laet ons daer voor schromen/
Gelÿck in Vranckrÿck heeft gemist/
Eer 't daer soo verre is gekomen.
Dan met vrede ende ackoort
Alle twist te schouwen voort/
Nu na Godts wille te leven/
Hy heeft ons nu sÿn Goddelÿck woort
Seer rÿckelyck gegeven.
Godt geve den Christenen voorspoet/ En alle Princen oock seer goet/ Die Godts woort willen beschermen/ Dat sy oock moghen met ootmoet/ Helpen den noodt der armen.
Nu laet ons doch minst en meest
Tot deughden spoeden onbevreest/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Pijnt u om goet te doene/
Want dat Babylonische beest
Is nu uyt sijn saeysoene.
Gorlof ghy Christenen onversaeght/
Voor Gods woort u lijf en leven waeght/
Wilt dronckenschap nu mijden
En alle twist discoort verjaeght/
Wilt met Gods woort verblijden.

Een Nieuw Liedeken.

Op de Wijse: In Oost-lant wil ick varen.

ONtwaeckt ghy Christen alle
Recht wel in deser tijdt
Met vreughde maeckt geschalle
Dat ghy geboren zijt
Gods woort suyver te leeren/
En te leven naer Gods wet:
Antechrist wil dit keeren/
Maer sterck is het woort des Heeren/
Daer door hy wert verplet.
Hy zit seer hoogh gedreven
Tusschen twee Zeen in/
Een Coningin verheven/
Spreeckt hy in zijnen zin
Dit ick wie mach my letten/
Mijn oogen en sullen niet zien
Eenigh leet my te pletten/
Want men hout mijn Gesette
Al wat ick wil gebien.
Daerom spreeckt Godt Almachtigh
Sullen hem plagen veel
Overkomen seer krachtigh/
Op eenen dagh te veel/
Doodt/ droefheyt/honger/smerten/
Ende werden met vyer verbrant/
Godt geeftet haer in 't herte/
Al is seer sterck zijn sterte/

Veel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Veel stercker is Godts hant.
Het woort van Godt den Vader
Moet men hier achten wel/
Berept u allegader/
Sept hy/ vergelt hem fel/
Myn leedt wilt aen hem wreken
Seven-fout in synen schoot/
Want soo-placht hy te spreken/
Godt ben ick sonder gebreken/
Hier voor geeft droefheyt groot.
Myn volck wilt hem vergelden
Al dat hy heeft gedoot/
Met branden/ worgen schelden/
Benauthept/hongers-noot/
Die onder 't Autaer roepen/
Die Stelen heb ick verhoort/
Myn toorn staet u open/
Laet het den Paus beksopen
Met hangen/worgen en moort.
Die synen Godt hier eerden/
Messiam in't aertsche prieel/
Daer door sy my verneerden/
En kregen 't Landt ten deel/
Bisschoppen/ Monicken/ Papen/
Ende verkeerden mynen Naem/
Hier op treckt aen het wapen/
Ghy Vorsten wilt haer drapen/
Want het is myn wil bequaem.
Ghy Vorsten/Potentaten/
Rechters op deser Aerdt/
Die Roomsche Hoer wilt haten/
Daer van ghy droncken waert/
Van haer tooversche wyne/
Daer door sy u bracht ter hel/
Weest ghy nu haer ruwyne/
En maeckt haer een fyne/
Soo doet ghy Godts bevel.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Nieu Liedeken/op de Fransche Wijse:

La Ville Regne est accouche.

MAdam de Parma die is gelegen
In het Nederlandt/bysonder in Brabant/
En heeft daer een Papegayken gekregen
't Welk haer na zijn hant/geset heeft seer vailiant.
Dat is den Kardinael Granvelle/
Die door haer mandaet/gesongē heeft 't Placaet
Datmen niet meer Gods Woort vertelle/
De verbeurte staet/om te verbranden quaet.
't Is den Lant-Raet ter ooren gekomen/
Woudē uyt goedē aert/'tlant niet hebbē beswaert
Maer hebben een Contract voor genomen
So datmē onvervaert/heeft Gods woort vklaert.
't Welck heeft verstaen van Parma de Vrouwe
Hoe den Adel voort/wou hebben met accoort
Dat elck zijn geloof vry leven souwe
En dat om Gods woort niemant sou sijn vmoort
Sy seyde den Cardinael dees Travailie/
Die song met eenen voys, alst Papegayken boos
Hy scholdt al den Adeldom voor Canailie/
Guyten en boeven loos hoogh en leegh altoos.
Sy wierden te Hoof ontboden t'samen/
Daer sy oock seer heus/van herten coragieus/
Meest al met mael en plaesters quamen/
Want Vive la Geus/ was als doen haer leus.
Daer heeft elck zijn Trouw gesworen/

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

En dat al totter doot, oft goet te worden bloot/
Daerom so kreegh 't Papegapken coren/ (hoot.
Hy vloog met haesten groot/ al na den Paus zyn
De ghemeynten uyt alle Steden
Vinghen den Adel aen/die woude haer by staen
Om hout of steen niet meer aen te beden/
Men sathse oock seer saen/al ter neder slaen.
De Regente die creegh veel gaven/
Om datmē openbaer Gods woort te preken daer
De Geusen wilden de mis begraven
Het viel de Papen swaer/liepen Madame naer.
Sy gaven haer gelt om sulcx te wreken/
Al sulcken goet begin/ viel Madamme wel in/
Liet Kercken bouwen/en weder breken/
Al na der lieden zin/dies kreegh sy niet te min.
Gelt en goet kreegh sy met hoopen/
Want sy 't al toe-liet/ al watter is geschiet/
Papou dit sagh/ginck na Koomen loopen
Versweeg daer syn verdriet/het Papegapkē niet.
Het papegapken loos van Natueren/
Die swoer met eenen eet/alsulcx te wreken wreet
Haer Kijck en soude niet lange dueren/
Hy sou haer maken reet/ als geusen gaen gerleet.
Hy ginck ras met den Paus doen te raden
Maeckt duc d' Alf gemeyn/ghenerael Capiteyn
Om 't Nederlant te straffen met ongenaden/
Beloofden hem seer reyn daer Heer te zyn alleyn.
Dit den Adel gekomen ter ooren/
Veel vielen vant verbont/ Bysonder den Egmont
Hy liet de Predicatie verstooren/
En daer de kercke stont/men haest een galge vont.
Oproer en twist was voor handen/
Want de Gemeynte bly/ Woudender blyven by/
Dat Parma belooft had de Nederlanden/
Dat om 't geloove bly/ Sou zyn geen Tyranny.
Sy meynsent wel met gewelt te houden/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Oock een Marteken snel met sÿn apen spel/
't Scheen dat hy van herten oock willen soude/
Maer 't was dē ouden rel/hy dee d'ander gequel.
Hy hadt te vozen Papou in hate/
Hy vermengde hem tas met hem op't selfde pas/
Hy meynde het sou hem baten/
Maer cer teyn ten was al doen Papou genas.
Den Prince is uyt het Lant getreden/
Met hem is onbeducht/ontallyk volck geblucht
Godts woozt wert weer met voeten getreden/
In steden en gehucht/na Jan Papous genucht.
Den duc d' Alba is int Lant gekomen/ (vet
Veel Spanjaerts bzacht hy met/om die te makē
Madame heeft zÿn komste vernomen/
Sy heeft met haeste net/hem in haer plaets geset.
Sy is al met de pzope gaen dzÿven/
Want sy dacht eensaem/ of eē duc d' Alf vernaem
Dat haren schat daer sou moeten blÿven/
Het was haer onbequaem / en oock een grooten
Den duc d'Alba die heeft geboden (blaem.
Datmen de goygen al/ ras weer oprechten sal/
En dienen oft sÿn vzeemde goden
Van gout oft silver smal/alsoo Papou beval.
Des Pzinten Sone den Gzaef van Bueren/
Veed' hy sonder vaer upt Loven halen daer/
Ende deed' hem te scheep na Spanjen vueren/
Hier quam int openbaer/sÿn Tpzannÿe swaer.
Den Egmont wert onthoden ten hove/
Hy leyde oock ter stee/den Gzaef van Hoozn mee/
Sy werden gevangen niet t'haren love/
Want elck na rechter zee/als huytchelaer daer dee.
Hier wert nu waer de pzophetÿe
Die den Pzince kloeck/hem sey te Willebzoeck/
Dat hy hem selfs sou bzengen in't lÿen/
Als hy dee in't versoek/'t Verbont al in den hoek.
Men sagh haest vey de Gzaven ontlÿven/

Oock

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Ook Strael en Backer zeel/ en dat sonder appeel/
De Batenborghse kloeck van bedrÿve/
Gock al verntelen heel/ Edelen een groot deel.
Het zÿn te recht niet dan Alfsche boeren/
Die hy daer noch bedrÿft/ende hem Gouverneur schrÿft/
Want herbergh geeft hy boeven en hoeren/
Maer die by Gods woort blÿft/hy dagelÿcx ontgebannen heeft hy veel duysent lieden (lÿft.
Met sinnen opstinset/al na der Papen raet/
Moorden en branden sietmen geschiedē/ (quaet.
In geen Chronÿcken staet / van sulcken Tyran
Is dat recht bewaert des Koninckx landen:
Besiet ghylieden broed/de deugt die hy nu doet/
Het tiende begeerde hy van al u panden/ (bloet.
Madame sorht het goedt / den Duc d'Alba het scherpelÿck doorsiet ghy ondersaten
Wat den oorspronck is/ van dees verderffenis/
Oft niet den Paus is met sÿn Legaten/ (gewis.
Want eenē Koning fris/soekt 's Lants welvaert
Wilt u nu ras ontlasten daeromme/
Den Paus te zÿn subject/al hout hy u suspect/
Hy soeckt niet dan der zielen verdomme/
En 't lichaem hy perfect/tot alle booshept trekt.
Daerom wilt hem nu helpen raseren:
Want ghy siet hoe Godt werckt/die der Borsten sierckt
Om d'afgodische natie te ruineren/
Alsoomen nu aenmerkt/ ist nu niet wel geklerkt.
Waer wil den Alf nu henen draven/
Papou en Spanjaert/met al haer volk vermaert
De Missen die wort in't Vagebyer begraven:
Lof/omgang en bevaert/niet en worter gespaert.
Den Prins van Oranjen weest gehoorsame/
Graef Lodewÿck 't Edele bloet/ Godt geeft hem nu voorspoet/

Sy zijn tot den krijgh nu seer bequame/
Die u soo woeden doet d'Alfs tyranny verwoet.

Cornelis van Dan me.

Als nu Madama van Parma met haer hof door den Spaenschen Raedt/de Bende van Ordonnantie versien/ de Garnisoenen verdobbeleert / een ontallijck Krijghs-Volck soo bedecktelijck als zy mochten / vergadert hadden soo hebben sy het roemen ende lacchen der Geusen voor een tijt lang in bitter klagen verandert/ als volght

Na de Wijse : Hoort toe ghy dochters gratieus.

OCh wie sal mijn oogen nu ter tijdt
Volheyt van water konnen geven
Om te beschreyen onsen druck en spijt/
Daer in wy wilde Geu en leven/
Israels verstroyen met druckigh sneven
En ghelijckt daer niet by/'t is openbaer/
Noch oock 't verdriet al in Egypten zwaer.
Want al die ons beloofden by te staen
Zyn inder noodt van ons afgeweken
Edele en on-edele/dies wy hier gaen
Als menschen van een yegelijck versteken/
En al klagen wy Geusen onse ghebreken/
Soo seytmen tot ons (dus valt seer swaer)
Ghy hebt gevonden daer ghy stont naer.
Och hadden wy ons doen wel bedocht/
Wy hadden desen name niet aenghenomen
Want totten bedel-sack zijn wy ghebrocht/
En haer schotel is ons (ten zijn geen droomen/
Ten deele gevallen waer dat wy komen/
Als ick 't bedencke vind ick ongecesseert
Dat Borlamont heeft geprophetеert
Want desen name gaf hy ons op dat pas
Als wy ten hove deden onse Bede:
Ontslagen te zijne ons intentie was
Van 't Placcaet ende de Inquisitie mede/

Dit

Dit bewillighde Madam met listighede/
Alsoo 't gebleken is in 't openbaer/
Dies meynden wy/ wy hadden de sake klaer.
Want korts daer na uyt loosen grondt
Beyde dese stucken abolieerden/
Dies de vromen in seer korter stondt/
Siende dat wy de beelden soo raseerden/
Gods Woordt te prekene sy triumpheerden
Met lof-sangen te zingen al in dit pleyn/
Want een groote pver was daer certeyn.
Den rechten Paessche hielden sy ziet
Met den Coninck Josua hoogh gheprezen/
Die in derthien hondert Jaren niet
Soo reyn bevonden is/ alsoo wy lesen/
Met andere ceremonie daer toe by desen/
Als doopen/ trouwen begraven de doon/
Sonder te nemen van sulcke dingen loon.
Maer Godt die wonderlinck van rade is/
Heeft om onse ondanckbaerheydt gemeene
Die laten nemen soo 't blyckt expres/
Dies wy nu sitten in grooten geweene/
Want ons eygen water (neemt dit te beene)
Moeten wy koopen vrinden pdoon/
Maer straffinge is der sonden loon.
Want onse hope die hadden wy gesteldt
Op Heeren en Vorsten groot van staten
Ende oock hier op der Kooplieden geldt/
Maer alle dese hebben ons hier verlaten/
Dan 't is loon na werck/ want al ons praten
Dan Oranjens gewelt en Bzeros macht/
Dus ist wel waert datmen ons belacht.
Daerom soo rade ick met David hier
Dat niemant zijn betrouwe en stelle
Op Heeren of Vorsten/ of menichte hier/
Want alle die kan Godt haest nedervellen
Also hy bewijst met dit voorstellen/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Want alle die ons hier hebben voor-gestaen/
Moeten verloopen/of worden ghevaen.
Dies wy nu hier met smaethept groot
In vreemde Landen moeten vlieden/
Bespot versproken in hongers noot/
Want ons broot te winnen zy verbieden/
Dies weten wy nu wy arme lieden
Waer treck of gaen/wy zijn confuys/
Dus en is dit ons geen kleyn kruys.
Och hadden wy dit al wel bedocht/
Als wy sulck een goedt werck bestonden/
Dat wy met lyden souden zijn besocht
't Sou ons niet wesen soo harden wonden/
Maer wy dachten al/Godt hadde gebonden
Den dupvel en Paus/met den geestelijcken staet/
Dan contrarie blijckt/eylaten jaet.
Want geen arbeyt of hout/verstaet de leus/
En is dees Tyrannen te diere
Om galgen te maken/daer soo menigh geus
Nu aen moet sterben/bindense/quartiere/
Al begeeft ons 't geluck in deser maniere
Sy hebben 't niet al gewonnen hier op acht/
Hy schreydt noch wel/die nu voren lacht.
Oorlof hier mede vrienden eersaem
Ende wy hoopen noch (gesept ten fijne)
Als Israel te komen uyt blaem/
Als Papa Leo zien te gaen ten ruyne/
Al zijn wy nu ten desen termijne
Met Babilonien een geck en spel/
't Is alsoo gebeurt met Israel.

Een nieuw Liedeken / Op de wyse/
Van den slagh van Dueren.

GHy Christenen allegare/
Wat nieuws wort u bediet/
Al van een droef nieuw mare/

Dat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Dat t' Antwerpen is geschiet/
Daer lydt soo menigh Christen verdriet/
Al om Godts woort en anders niet/
En menigen Burger mede/
Toen den Prince trock upter stede.
Een Placcaet van de Raetsheeren
Heeftmen t' Antwerpen gesien/
Om datmen niet en soude leeren
Godts woort in simpele lien/
Men hoorde de Predicatie verbien/
Toen bedroefden de borgers/men sag 't geschien/
En menigen vromen Christen/
Toen verblyden haer de Papisten.
's Morgens ten seven uren/
Den elfden Aprillis voorwaer/
Quam den Prince met getrueren
Op de Meyrbrugge aldaer/
En hy sprack tot de gemeyne schaer;
Die Godts woort lief hebben/volge my naer;
Hy weenden voor de gemeente/
Want haer geschiede soo groote verkleente.
Jammer saghmen daer geschieden/
Onder de gemeenten alleen/
Want sy begosten te vlieden/
En weenden al groot en kleen/
Sy spraken tot den Prince in 't gemeen/
Wy volgen u na groot en kleen/
En laet ons niet bederven/
Want met u wy leven en sterven.
Men sagh den Prince de repse aenvaerden/
Met sijnen Edelen staet/
Te voet ende oock te paerden/
En menigen Borger metter daet/
Daer bleeffer noch veel om haer eygen baet/
En dachten wy komen noch niet te laet/
Maer het is haer al verouwen/
Want

Want sy 't Antwerpen niet derven betrouwen.
Veele Rijcke Persoonen/
Der Confessie van Antwerpen fijn
Quamen haer oock verthoonen
Voor de Prince verstaet wel mijn/
Hy sprack: ghy wepffelaers vol fenijn
Vertreckt van my op dit termijn/
Van schaemten saghmense bleuse/
Want zy kregen al lange Neusen.
Wel twintigh duysent uytgelesen
Isser uyt Antwerpen ghevlucht
Ende 's Hertogen-bosch by desen
Is onder 't Volck soo grooten ghesucht/
In Vlaend'ren is oock soo grooten gerucht
Het volck is alomme beducht/
Want zy worden al bestreden
Om datse Bel niet en willen aenbeden.
Want de Hertogin van Parmen
Heeft haer bloet-tanden gewet/
Met alle haer loose geusen darmen/
Diese al tegen de Christenen set/
De grave van Egmont hier op let
Heeft de geusen gebracht in 't net/
Met zijne valsche wercken
Strijdt hy voor de Roomsche Kercken.
Men maghse wel ghelijcken/
By Koningh Saul gesusseert/
Die Gods gebodt gingh beswijcken
En heeft des werelts goedt begeert/
Sijn Ryck is daerom gemineert/
En is van Godt gedistrueert/
Gedenckt ghy Bels dienaren
Hoe 't metten Koninck Saul is gevaren.
Ghy Christenen wilt niet wanhopen/
Al lijdt ghy Turbatie groot/
Al moet ghy nu verloopen

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

en lijden soo menigh aenstoot/
bedenckt op Christi belofte minsoot/
l moet ghy nu verlaten bloot/
Wilt u daer in verblijden/
Want Christus heeft selfs moeten lijden.
Laet ons nu vromelijck strijden/
l worden wy hier benijt/
Wy sullen met Christo verblijden
nder eeuwighepdt met jolijt/
Want 't is wel den laetsten tijdt
Daer ons Mattheus af belijdt
in zijn vier-en-twintighste vol vramen:
Veest doch getroost Broeders al t' samen.
Daer zijn veel Tyrannen
m Gods Woort te wederstaen/
n oock veel Edel-mannen
Die Gods Leeringhe nemen aen/
ls Bredero en Paltzgrave saen/
braef Lodewijck dit geloof ontfaen/
Detten Prins van Conde sonder schromen
n den Admirael t' onser vromen.
Al wilmen nu doen treuren
e Geusen in 't ghenerael/
y sullen 't noch besueren
eel valsche Papisten altemael/
Want de duytsche Heeren principael
Willen de rechte leeringhe hoort dit verhael/
n dese Nederlanden bringen/
l soudense de Regente daer toe dwingen.
Ghy Geusen wilt u vermeeren/
aet ons Godt bidden eenpaer
at hy al dees Edel Heeren
il bewaren voor eenigh misbaer/
y dat sy vrymoedigh sonder vaer
t Evangelium volgen naer
n strijden met David eendrachtigh
oor dat Christen geloove waerachtigh. Oor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Gozlof-Liedt van M. Jozis Silvanus/ aen de verstropde Gemeynte van Antwerpen.

Stem van den 141 Psalm/ Ick roep u Heer aen/ &c.

ICk neme Adieu mijn schaepkens al/
Eplacy ick moet u laten/
Adieu mijn alderliefste getal
Die ick nimmermeer kan haten/
Adieu broeders en susters gemeyn/
Adieu Litmaten Christi reyn/
Met woorden wilt doch wel vaten.
Gozlof Brupt Christi/ Adieu Lelp soet/
Adieu wy moeten scheyden/
Gozlof o lieflijcke Gemeynte soet/
Wy moeten den tijt verbeyden
Tot dat ons Godt by een versaemt/
Adieu groen Kercke hoogh besaemt/
Godt sal u noch eens verbreyden.
Gozlof mijn kinders/alderliefste bloet/
Het scheyden is bitter om smaken/
Ghy zijt mijn hert en ziel/zijt dies broet/
In liefden mijn hert sal blaken
Tot u/en nimmermeer ick sal
Vergeten u in 't aerdtsche dal/
Altoos na u sal ick haken.
Rijst op/ O Heere! alderliefste Godt/
Hoe lange sult ghy slapen?
U lieve volck wort jammerlijck bespot
Van Monicken ende Papen/
En andere godtloosen meer/
Die verdrucken u Schaepkens teer/
O Heere wilt eens op waken.
Ick roep tot u in desen grooten noodt/
En bidde voor alle mijn Schapen/
Die van den godtloosen lijden aenstoot/
Na welcke sy hongerigh gapen/
Verlost ons Heer 't is meer dan tijt/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Van der wolven tanden ons bevrijt
Grijpt selve inde handt de wapen.
Strijt voor ons Heer/ betoont u kracht/
Ghy zijt ons helper alleyne/
A is dat Koninghrijck en alls macht
E placen ons hulpe is kleyne/
Wy zijn ellendigh in onsen staet/
Ons lijden niemandt gade slaet
Onder de menschen gemeyne.

Een ander.

Op de wijse: Het voer een Rupter uyt jagen.

STaet op ontwaeckt nu algemeyn/
Ghy die daer slaeyt in sonden on-reyn/
Laet u dan Gods woort leeren/
Tot Christum wilt u bekeeren.
In desen aengenamen tijdt/
Wilt u bekeeren sonder respijdt/
Den dagh is opgeresen
Van Zalighept gepresen.
Lupstert en hoort nae 's Heeren woort/
t Welck u zielen mach geven confoort/
Wilt ghy de straffe ontvlieden
Diemen korts sal sien geschieden.
Vliet uyt Egypten en Babel rasch/
En wilt aenmercken 's Heeren harnasch
Om vromelick te strijden/
In dese boose tijden.
Anders sult ghy verlozen gaen/
En loon na uwe wercken ontfaen/
Wort ghy deelachtigh ghevonden
In dese Babelonistche sonden.
Nu is den dagh des Heeren naer/
O! menschen en hebt ghy geenen vaer/
Het Sweert wort bloedigh bevonden/
Over de Babeloensche honden.

Vreeser

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Vreeset den Heere algemeen/
Of u naeckt druck en groot geween/
En knerssinge der tanden/
Gebonden met helsche banden.
Schout de werelt ende krupset u vleysch/
En levet der Schrifturen eysch:
Laet menschen leeringe varen/
Gods woort wilt wel bewaren.

Een Klaegh-Liedt der Nederlantse verdreven Christenen. Op de wyse van den 137 Psalm.

Als wy aen dat water tot Babel klachtigh.

ALs wy aen de Riviere Ostwaerts saten/
Zijnde gedachtigh hoe gantsch verlaten/
Huys o Zions huys tot Nederlandt/
Daer hebben wy moeten met groote schant
Onse Lof-sangh ende onse Psalmen hangen
Aenden Pijn-appel-boom met grooter prangen.
Daer hebben zy/ die ons souden vereeren
Ons Broeders zijn leven te leeren/
Spotlijck met ons gehandelt soomen siet/
Haer steden mochten wy bewoonen niet/
Haer straten sonder gelijf niet betreden/
Om dat wy niet en volghden hare zeden.
Als Sacrament-schenders sy ons verdreven/
Als Beelde stormers/ ende daer beneven
Als die Godt beroofden zijn eere groot:
Om dat wy hem in hout ofte in broot
Niet konden vinden/maer liever gelooven
Dat Christus zit ter rechterhandt hier boven.
Wilt/ o Heer/dees menschen seer opgeblasen/
Te verstaen geven hoe dat zy rasen/
In hoveerdy/ende in overdaet/
Haer swelgen/ suppen/brassen boven maet/
Financi/woerker/daer met sy verkloecken
Haer naesten/dtens verdruckinge zy soecken.

Maer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Maer wy willen altijt, O Heere gepresen
Ende u suyver woort gedachtigh wesen/
Hier toe wile ons helpen door u genae/
Dat wy daer van niet wijcken vroegh en spa/
In liefde t' uwaert laet ons altijt vloeyen/
Ende tot liefde onses Naesten ons vespoeyen.

Ons herte smelt, als wy zijn Heer gedachtigh
Hoe wy verkondighden uwe woort krachtigh
Int Nederlant ter werelt openbaer/
Hoe dat wy met veel volcx gingen aldaer
Offeren de kalver onser lippen reyne/
In Christo onsen Verlosser alleyne.

Wilt o Heer Godt die Spanjaerden gedincke/
Die onse Lichamen gingen verdrincken/
Als zy die Keugy verdreven fel:
Gedenckt des bloet-raets / die daer riep seer snel
Hanget worgt en doot / roepet uyt totten gronde/
Dat zy niet weder komen t' allen stonde.

Gedenckt/o Heere/ de Staten deser Landen/
Die dees vreemde narp gaven in handen/
't Gewelt des Lants om ons te dooden al/
Ghedenckt der Papisten/ die groot en smal/
Haer als Spaensche Ezels lieten ghebruycken/
Meynde daer door Gods woort te doen luycken.

Princelick Godt, laet u eens ontfermen/
Ende wilt over ons Nederlant erbermen/
Dat uwe waerheyt daer niet blijft versmoort/
Verdrijft de afgoden-dienaers discoort/
Dees vreemde Narp die u noch niet kennen/
Op dat de vroomen (Heer) van u niet wennen.

Liefde vermach 't al. Fecit 1573.

Een nieu Liedeken / op de Wijse: Uyt Liefden siet/ Lijt ick verdriet.

UYt Liefde ziet/ dicht ick dit liet/
Kranck als een Kiet gedrongen/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Want men hoort niet dan van verdriet
Op ouden siet en Jonghen:
Elck wil gaen zijn eygen baen
Na zijnen waen verkregen/
Daer door sy saen niet moghen staen
Om Christi plaen te degen.
Onkuysheyt bloot/overdaet snoot
Eygen baet groot/vol sonden
Besiet minjoot/des werelts kloot
Heeft inder noot verslonden
Alle eerbaerheyt/nu wijt verspreyt/
Vertreden leyt op aerden/
Ist vrouw of meyt elck een die seyt
Van een quaet feyt/t' aenvaerden.
De Finantey/en dieverey
Dietmen nu vry hanteren/
Sijn naesten hy/met list vrenght by/
Diet dees Partey/regeeren/
Landen en Steen//schaepkens gemeen
Sy gaen vertreen//vermeten/
Met de wol reen//zy haer bekleen
En 't vet met een/zy eten.
Den vromen goet//stortmen het bloet/
Men raest men woed//ontsinnigh/
Die Gods woort soet//hier bystant doet
Moet inden gloet//seer vinnigh/
Tyranny fel//regeert dat spel
Dat zietmen wel//met klagen/
Elck is rebel// en doet gequel
Die den vreed' snel//nae jagen.
Den af-val zwaer//blijckt openbaer
't Kint en den Vaer//zijn twistigh
De Moer eenpaer//tegen haer snaer
Twisten aldaer//seer listigh:
De Magistraet//vrede verlaet/
En krijgh aenvaert//met moorden/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Zyn ondersaet/met deksel quaet
Dat hy weerstaet/Godts woorden.
Prinse ge-eert/u doch bekeert
Tot Godt/en leert syn Leere/
U vleesch verheert/en 't quaet verteert/
Verjubileert doch seere/
U in den geest/des Heeren vreest/
Gehoorsaem weest/ syn wetten/
Dynes woorts keest/ smaekt minst en meest/
Dat quade beest/ wilt verpletten.

Liefde vermach 't al, Fecit 1574.

Als nu Madame de Parma de bane weder ruym gekregen hadt/ de principale hoofden/ als den Grave van Egmont en meer andere/ door listige beloften aen haer zyde gewonnen: is de Weert in 't Schaerkbert / namelijck Duc d'Alba/stoutelijck in 't Lant gevallen/ welcke met syn Spaense Engelkens/de Graef van Egmont en andere Catholijken/ seer feestelijck ingehaelt hebben/ weynigh vermoedende op den quaden na-smaeck van de Spaense dygen.

Van den Weert in 't Schaerkbert. Op de wyse/ Van Harlingen.

GHy Borgers hoort al na myn vermaen/
Ick soude u gaern ten besten raen/
Wilt den Weert in 't Schaerkbert vlieden/
En wilter niet meer te biere gaen/
Men sieter veel booshept geschieden.
Om tappen was hy eens wel bedocht/
Seer neerstigh heeft hy een huys gesocht/
t' Antwerpen is hy gekomen/
Syn Dambert heeft hy mede gebracht/
Daer heeft hy een huys vernomen.
Den Weert in 't gulde Vlies ydoon/
Boven al de Tappers voerde hy de kroon/
Syn Bert sagh men af-breken/
Niet meer te Tappen was hem verboon/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

En dat Dambert is daer upt ghesteken.
Noch twee Notable Weerden vroet
Die daer bewoonden haer epghen goet
Sy tapten tot haerder vromen/
Haer derden smeet hy onder de voet/
Met syn volck is hy in haer huys gekomen.
Om vechten waren sy stracx berepd/
Die twee weerden hebben sy neder gelepdt
't Volck was beroert met hoopen/
Den Weert in 't Gulde Vlies voorsept
Neerstigh saghmen wegh loopen.
Den Weert in de Roo Leeuw vermaert/
Was met syn volck by een vergaert/
Maer hy was oock haest verdreven/
Elck was van desen weert vervaert/
Maer drie Tappers zyn daer gebleven.
Den Weert in't Gulde Vlies met zin/
Woont met den Weert in de drie Kelpen in/
Sy hebben haer huys vol knechten/
Twee Tappers in een huys is kleyn gewin/
Men stetse dick kyven en vechten.
Den vreemden Weert in 't Dambort hier/
Heeft nu doen omme-roepen syn Bier/
Eer dat hem begon t'ontsueren/
Hy wil dat verkoopen hooge en dier/
Maer ten sal hem niet gebeuren.
Syn gasten die hy voor vrienden hult/
Hadde hy geerene met listen verdult/
Soo 't daer wel heeft ghebleken/
Hy hadde geerne zyn Beurse gevult/
Het thiende bier wilde hy haer ontrecken.
Die gasten maeckten seer groot gelupt/
Sy smeeten den weert te deuren upt/
Met zyn volck quam hy in sneven/
Sy sepden pack upt/ghy vreemden gupt/
Wy hebben sulck nopt gegeven.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Soo menigh Borger heeft dit verstaen/
Sy wilden niet meer te Biere gaen/
Haer gelt sal hem nu falen/
Hy is met zÿn groot huys-huere belaen
Hoe dat hy die sal betalen.
Als ghy met vreughden u gelt verteert
Gaet liever tot den besten Weert/
Buyten de ooster-poort in de werelt gepresen/
Daer vindy berept wat ghy begeert/
En daer wil elck mensche wesen.
Buyten de noort-poort op dit termÿn/
Daer woont een vrouken hupse en fÿn
Inde Roose over een waterken wÿde
Men drinckter goe koop bier en wÿn
'T volck komter aen allen zÿde.
Neemt oorlof alle van dit bediet/
Als hy u meer te gast ontbiet/
Wilt doch van u gelt niet wÿcken:
Want den arbeyt van u handen ziet/
Die soude hy geerne strÿcken.

Anno 1570. B. 2. K. 28. T. 1. D. 28. 28. T.

D'eerste vrucht van Duc d'Alba was de banninge der uytgewekene. Een nieu Liedeken, allen vromen uytlandische Christenen voor desen tÿt seer nut. Op de wÿse van den 30. Psalm.

WY Baenderheeren in 't getale veel/
Vlieden het Vaderlant ons aertsche Prieel/
Meest al om weldoen buyten eenigh schult/
Laet ons den Heere bidden om gedult/
En meer onse sonden dan Godts straffen haten/
Des Heeren goetheyt sal ons niet verlaten.
Om 't lÿf te houden men rÿckdom begeeft/
Met alles daer ons herte seer aenkleeft:
Om d'edel ziele/daer Godt self in rust/
Mÿden wy niet ons hert de minste lust/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Maer volgen die tegen Godts geboden/
Daer door wy onse arme ziele dooden.

In 't vlieden van de Tyrannie fel/
Ontsien wy arbeyt moeyte noch gequel:
Maer om t' ontkomen 's Duyvels bloedigheyt/
Verdriet ons 't bidden niet ootmoedigheyt:
Wat baet de vryheyt vander menschen banden
Als onse Zielen staen in Mammons handen.

Ons vyandts vyanden dragen my haet/
Dit snoode vleesch temmen tot onser baet/
Daer tegen minnen wy onsen Vyandt/
Dat is de sondelicke middel / want
Daer door wy Godts troost in druck ontbeeren/
Soo lang wy 't hert willigh van Gode keeren.

Wy vluchten 't lant/maer niemant boosheydt vliedt/
Menschen betrouwen wy en Gode niet:
Meer men na een huys / dan na den hemel hoopt
Eick d' ongevangens Beyzen hupt verkoopt/
Wy klappen niet dan na ons leet te wreken/
Hoe derven wy Godt om genade smeken?

Godt die toont ons zyn Liefde en zyn Roe/
Blyft ghy hertneckigh(Mensch)soo siet wel toe
Dat hy de Roede niet verscherpe meer/
Of dat hy syn straffe niet van ons en keer/
En ons in 't wilde laet moetwilligh swerven
Om in de werelt eeuwigh te bederven.

PRINCE.

Prinsen/ Baenderheeren/tot Gode keert/
Belydt u sonden/ u herte oock verneert.
Onder Godts handen hem gelaten staet/
Staet na Gods liefd'/ verlaet des duyvels haet/

God

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

God sal ons door die van de Maegt geboren wert
Ontfermen/en minnen als syn verkoren hert.

Hier beginnen de Geusen haer hert wederom op te halen/ en openbaren hun met Graef Lodewijck in Groeningerlant/daer sy eenen victorieusen slagh verworven hebben tusschen Heyligerlee en Winschoten.

Op de Wyse: Van den 2. Psalm. Uytenhove.

MYn ziel verblyt haer in den Heer/
Syn hulp doet my ontspringen/
Dus soo wilt my tot syner eer
Een danckbaer Liet nu singen/
Want wonder wracht syn stercke hant/
Hy heeft syn volck gedaen bystant
In het Landt van Groeningen.
Op den drie-en-twintighsten Mey/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Des avonts na ses uoren/
Soo wert gehoort een groot geschrey
Van alle den nabueren/
't Heydgerlee en daer omtrent/
Daer Godts genade wert bekent
In synes stryts uytbueren.
Graef Lodewyck toogh uyt den Dam
Na dees voorseyde Stede/
Sijn broeder Adolf met hem quam/
Graef Joost Schovenborgh mede/
Met menigh Lantsknecht onbedacht/
Alst scheen/soo namen sy de vlucht/
Het welck haer voordeel dede.
Sy sochten onbequaem slachtvelt/
En vonden 't voor Winschoten/
Jn vijven ist slachoord gestelt
Door Godts raet wel besloten/
De Kuyters hielden 't wagenpadt/
De Walen hebben in gehadt
Een Slot daer sy uyt schoten.
't Verloren hoopken sagh men staen
Omtrent de Galgh daer tegen/
De Dobbelsolders westwaert aen
Waren hooger gelegen/
De Duytschen schutten langhs het Moer/
Elck met een nieu langh Spaens roer/
Van den Vyant gekregen.
Den Graef van Arenbergh seer heet/
Saghmen vlytigh aenrijden/
Met thien Vaendelen Spaensaerden wreet/
Sy dansten en benijden
Dat de vijf Vaendelen uyt Vrieslant/
Met hun tegen een kleyn vyant
Als nu souden gaen strijden.
Met voeten (sprack elck) sullen wy
Dit volck wel haest wegh stoppen:
Dupm-

Duym-ysers/ketenen daer by/
Haddense reed met stroppen/
Haer leuse was/Hangh op/ slaet doot/
Maer buyten 't bos nu staende bloot/
Soo kraeuden veel haer koppen
Arenbergh heeft hem eerst vertoont/
Sÿn achthiender te paerde/
't Geschut gestelt/gingh los 't verschoont/
Nassous volck doock na d'aerde/
De Ruyteren en treftet niet/
Dat Dobbelsolders is geschiet
Was oock van kleynder waerde.
Veel Spaenjaerts schoten terstont los/
Nassous volck kost best ramen/
Sÿn Ruyters reden stracks na 't bos/
Die 't grof-geschut in-namen/
De Walen volghden uyt haer gracht/
De Dobbelsolders oock met macht
Met Graef Lodewÿck aenquamen.
De spiessen druckten in seer hart/
Men hoorde sweerden klincken/
Menigh goet roer gebroken werdt
Om 't Spaenjaerts bloet te krencken/
Elck drongh dwers door schoot/smeet en stack/
Soo dat der Spaenjaerts ordre brack/
En lieten den moet sincken.
Vÿf Vaend'len Duytschen vluchten haest/
Die d'ander snel na liepen/
De Spaenjaerts staende seer verbaest
Misericordÿ sy riepen/
Sant Jago/nostre Dam' Loret/
Was 't toen daer/op Godt niet gelet/
Sy deerlÿcken ontsliepen.
Godt zy met ons/de leuse was
Van het volck van Nassouwen/
Waerachtigh was't soo op dat pas/

Een pegelick mocht aensthouwen/
Hy maeckten hert en handen sterck/
En wroght daer door syn wonder-werck/
Met haer die hem vertrouwen.
Geen half uyr en heeft dit geduert/
Den slagh die nam een ende/
Die loopers hebbent meest besuert
Al door Nassouwens bende/
Op Moer/ in 't bosch/ een myl in't ront/
Men Spaenjaerts ende Duytschen vont/
Meest doodt/ waermen zigh wende.
In den Vollaert wyt en seer groot
Verdronckense by hoopen/
Arenberghs Peert viel in een sloot/
Hy mostet oock bekoopen/
't Hooft/ zyde/ hals waren doorwont/
Hy 't doen bestorf in korte stont/
En Graef-beck ist ontloopen.
Van dit volck men begraven sagh
Over de achtien hondert/
Watmen nocy vont na desen dagh
Dat is hier uytgesondert:
Nassous volck die doodt bleven daer
Waren geen veertigh dat is waer/
In Gods werck u verwondert.
Doch Graef Adolf seer onvertsaecht
Is daer oock doot gebleven/
Graef Lodewycks Cancelier wel begaeft
Die liet daer oock zyn leven/
Veel zyn gewont die stonden styf/
Doch hebben meest geen noodt van 't lyf/
Godt wil haer sterckte geven.
Twee hondert dertigh Duytschen kloeck
Hier oock gevangen lagen/
Arenborgh hadt ghedaen versoeck
Om menigh Monicks-wagen

Wel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Vel vol van Krupt / Kloten / Broot / Wyn
Dese meest al gebleven zyn/
Elck Peert wert upt geslagen.
't Geschut / Ut / Re / Me / Fa / Sol / La/
Van Groeningen ses Stucken
Volgen nu Graef Lodewyck na/
Godt laet hem maer ghelucken/
Dat de Vpanden van zyn Woordt/
Als dese/ korts werden versmoort/
Die noch de vrome verdrucken.
Mensch dees saeck doch niet toe en schryft
Den Mensch/ want 't waer gelogen/
Want 't is Godt die de selve dryft/
Al heeft hy 't langh vertogen/
Sulcks was wel onser sonden schult/
En zyn tydt was noch niet vervult/
Meer is in zyn vermogen.
O Heere! u zy lof en danck
Van uwen overwinnen/
Sterckt ons gemoet noch swack en kranck/
Met uwen geest van binnen/
Door het bidden vertrouwen vast/
Dat ghy haer sult van alle last
Helpen die u beminnen. Weeck die ghy zyt.

Als nu de moetwilligste/ en de fleur van duc d'Albaes Krygsvolck/ die soo lange binnen Malta en elders gelegen hadden/ verslagē was/ heeft duc d'Alba den Grave van Egmont en Hoorn doen onthalsen. Op de Stemme:

Waeckt op ghy Christenen alle, &c.

ALsmen schreef duysent vyf hondert/
In 't acht-en-sestighste jaer/
Saghmen geschien groot wonder
Te Brussel in 't openbaer/

Twee

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Twee Graven edel van bloede/
Dooden sy in korten stont/
Daer toe seer rijck van goede/
Ick wilse u doen kondt.

L'ADMIRAEL, PRINCE GAVEREN,

COMES EGMONT, GUBERNAT. Flandri.

Een Prins van grooter machten/
Den Grave van Egmont/
Als een schaep gingh ter slachten/
En daer was de ure en stont:
Men sagh daer weenen en treuren
Soo menigh wijf en man/
Te Brussel binnen de mueren/
Om den Grave was edel gedan.
Kloeck gingh hy naer de stede
Daer hy most sterven verstaet/
Ghy Heeren en Burgers mede

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

n isser nu gheen genaed'/
o ben ick een arme Grave/
aer toe geen Edel-man/
emant hem antwoort gave/
e Grave sprack nu wel an.
De Grave nam sonder treuren
en kussen hoort mijn bedien
aer op hy den doot wil besueren/
aer op boogh hy zijn knien/
e samen leyd' hy zyn handen/
en Hemel ziende seer soet/
ot Godt doend' zyn Off'rhanden
e Grave dat Edel bloet.
Als zijn knien waren gebogen
n zijn handen waren gevoeght/
en heeft dat swaert uyt-getogen
ie den Grave zijn hooft affloegh/
ijn bloet sagh-men daer stralen
del van ordens Verbondt/
odt sal die wrake verhalen
an den Grave van Egmont.
Al op der selve uren
uam Edel van Stam en bloedt/
ie Edele Graef van Hooren/
ief hebbende Gods Woorde soet/
ieflijck saghmen hem treden
ls een slaght-schaep ter doot/
omende ter selver steden
aer hy most sterven den doot.
Als hy daer was ghekomen/
en Grave Edel genaemt/
y sprack vry sonder schromen/
sser nu geen genaet?
iemant hem antwoort gave
en Edelen Grave goet/
aer Egmont was zyn vrage/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

PHILIPPUS, BARO. DE MONTMO-

RENCY, COMES HORN, ADMIR.

Baals Priesters by hem stont.
Egmont lagh daer verslagen/
Gedeckt met een kleet dicht/
Aen sijn voeten wert hy 't geware/
Hy heeft 't kleet opgelicht/
En spraeck met goede reden
Legget ghy daer Egmondt/
Zijt ghy my voorzen getreden
Ick wil u volgen terstondt.
Baals Priester met zijn kluchten/
Tradt tot den grave groot/
Gaet van my (spraeck hy met suchten)
Want ghy doet my nu aen den doot/
Hy wist wiese waren al vorzen
Van 't dupvels en Spaens gebroet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Van Antichrist ghebozen/
Die daer dozsten nae 't onnosel bloet.
Een kussen hy vooz hem vanden
Hy boogh daer op zijn knien/
Te samen lspde hy zijn handen
Tot den Hemel saghmen hem sien/
Hy voer upt dese warande
Heer ick beveel u mijnen geest
En mijn Ziel tot een offerande/
Spzack den Gzave onbezzeest.
Als zijn knien waren ghebogen
En zijn handen waren ghevoeght/
Een heeft het zweert upt-ghetoghen
Die den Gzave zijn hooft af-sloegh/
Sijn bloet saghmen daer blincken
Edel van stamme root/
Dus saghmen de Gzave krincken
Van Hoozn seer minjoot.
Twee bzoeders in Gods bzeden
Van Batenbozgh twee Bozsten groot/
Barvoets saghmense trede
Bloots hoofts al na den doodt
Singende met helder kelen
Upt David den sesten Psalm
Straft mp niet Heer in velen/
Tot Godt quam haren galm.
Bzymoedigh int openbare
Aenriepen zp haren Schepper groot/
De Tzommelen gingen allegare
En sloegen daer accoozt/
Den Jongsten begon te treure
Hy liet soo menigen traen/
Om dat het niet mochte gebeuren
Dat de lieden hem kosten verstaen.
Al komende op de stede
De twee Gzaven jongh van jaer/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Sy waren in Godt te vrede
Tot den doodt begaven zy haer/
Haer knien saghmen daer boven/
Men sloegh hem daer af hes hooft
O Godt hoe meuchdy 't al gedoogen/
Dat u woort dus wort berooft.
Groot suchten ende klaghen/
Ende weenen gebrack daer niet
Men hoorde mans en vrouwen ghewaghen
O Godt wat grooter verdriet/
Vande Heeren der Nederlande
Diemen daer doodt en brant/
En soo menigh Man komt te schande/
Door duc d' Alba den wreeden Tyran.
O duc d' Alf met u genoten/
Zyt ghy niet sat van Bloedt?
Dat ghy in Napels hebt vergoten/
En voor Mets soo menigh man goet/
Waren dat niet schelmsche wraken/
Dat ghy den onghelesten Kalck
In't broot oock dedet backen/
O ghy verrader en schalck.
Al met u bloedighe tanden/
Als Pharao en Jesabel/
Komt ghy in dees Nederlanden/
Als Herodes quaet en fel/
Hangen moorden en branden/
Ontlyven metter spoet/
Ghy sult met Babel komen in schanden/
Om dat onschuldighe bloet.

Korts na dat Graef Lodewyk van Groeningen opgebroken ende naer Jemmingen verdreven was/ is den Prince van Grangien na de Mase ghetogen.

Een

Een nieu Liedeken/ gemaeckt ter eeren den Voorluchtigen Heere Wilhelm/ Prince van Oraenjen : waer van de eerste Capitael Letteren van elck Veers syn V. G. Name mede brenghen.

Naer de wyse : Van Charles.

WIlhelmus van Nassouwen/
Ben ick van Duytschen bloet/
Het Vaderlandt getrouwe
Blyf ick tot inden doodt/
Een Prince van Oraengien
Ben ick vry onverveert/
Den Koningh van Hispaengien
Heb ick altydt ghe-eert.
In Godes vrees te leven
Heb ick altydt betracht/
Daerom ben ick verdreven/
Om landt en luyd' gebracht/
Maer Godt sal my regeren
Als een goet instrument/
Dat ick magh weder-keeren
In mynen regiment.
Lydt nu myn ondersaten/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Die oprecht zÿt van aert
Godt sal u niet verlaten/
Al zyt ghy nu beswaert/
Die vroom begeert te leven/
Bidt Godt nacht ende dagh
Dat hy my kracht wil geven
Dat ick u helpen magh.
Lÿf end' goet al te samen/
Heb ick oock niet verschoont/
Mÿn Broeders hoogh van namen
Hebben 't u oock betoont/
Graef Adolf is gebleven
In Vriesiant in den slagh/
Zÿn ziel in 't eeuwigh leven
Verwacht den jongsten dagh.
Edel en hoogh geboren/
Van Keyserlycke Stam/
Een Vorst des Rÿcks verkoren
Als een vroom Christen man/
Voor Godes Woordt geprezen/
Heb ick vry onversaeght/
Als een Heldt sonder vreesen/
Mÿn Edel bloet ghewaeght.
Mÿn Schildt ende betrouwen/
Zÿt ghy / o Godt mÿn Heer/
Op u soo wil ick bouwen/
Verlaet my nimmermeer/
Dat ick doch vroom magh blyven
U dienaer t' aller stont/
De Tyrannÿ verdrÿven
Die mÿn herte door-wont.
Van al die my beswaren/
En mÿn vervolgers zÿn/
O Godt wilt doch bewaren
Den trouwen dienaer dÿn/
Dat sy my niet verrassen

In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

In haren boosen moet/
Haer handen niet en wassen
In myn onschuldigh bloedt.
Als David moeste vluchten
Voor Saul den Tyran/
Soo heb ick moeten suchten/
Met menigh Edelman/
Maer Godt heeft hem verheven/
Verlost uyt aller noot/
Een Coninckryck ghegheven
In Israel seer groot.
Na 't suyr sal ick ontfanghen
Van Godt den Heer dat soet:
Daer na soo doet verlanghen
Myn Vorstelyck ghemoet/
T' welck is dat ick moet sterven
Met eeren in het velt/
Een eeuwigh ryck verwerven/
Als een getrouwen Helt.
Niet doet my meer erbarmen
In myynen weder-spoet/
Dan datmen ziet verarmen
Des Coninckx Landen goet/
Dat u de Spaengiaerts krencken
O Edel Neerlant soet/
Als ick dat gae bedencken/
Myn Edel hert dat bloet.
Als eenen Vrins gezeten/
Met myynes heyrs kracht/
Van den Tyran vermeten
Heb ick den slach verwacht/
Die by Maestricht begraven/
Bevreesden myn gewelt/
Myn Kuyters sachmen draven
Seer moedigh door het velt.
Soo het die wille des Heeren/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Op die tijdt hadt gheweest/
Hadt ick wel willen keeren
Van u dit swaer tempeest/
Maer den Heer van hier boven/
Die alle dingh regeert/
Ttemen altijdt moet loven/
En heeftet niet begeert.
Seer Christelick was gedreven
Mijn Princelijck ghemoet/
Stantvastigh is ghebleven
Mijn hert in tegenspoet/
Den Heer heb ick gebeden/
Van mijnes herten gront/
Dat hy mijn saeck wil reden
Mijn onschult doen oorkont.
Gorlof mijne arme schapen
Die zijt in grooten noodt/
U Herder sal niet slapen/
Al zijt ghy nu verstroyt/
Tot Godt wilt u begeven/
Sijn heylsaem woort neemt aen
Als vroome Christen leven/
't Sal hier haest zijn gedaen.
Voor Godt wil ick belijden
En zijnen grooter macht/
Dat ick tot geenen tijden
Den Koninck heb veracht/
Dan dat ick Godt den Heere/
Der hooghster Majestept
Heb moeten obedieren
Inder gherechtighept.

RETROGRADE.

Goet oft Heyligh, niet boos zyn die Papen, haer
Recht woort Gods sy leerden en niet leugenachtigh,
't Bloet sy sparen en niet dorstigh gapen, naer
Slecht Volck wysende Christum geensins krachtigh.

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Een nieuw Liedeken van de gene die Pardon gehaelt hebben.

Op de wijse: Van vive le Geus.

WAer blijft ghy nu ghy boos geslacht/
Ghy die uwen Godt hebt veracht/
En Christum gantsch gemist/
Weet dat ghy nu ter werelt verwacht/
't Fy/ 't fy u Pardonist.

Al om u schandelijcken sin/
Hebt ghy weder gedroncken in/
Dat ghy hebt uytgewist/
Soo neemt dan dit voor u gewin/
't Fy/ 't fy u Pardonist.

Met

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Met twee roo wangen moet ghy gaen/
Vooz alle menschen beschaemt staen/
Want soo sept elck Papist/
U gheloof ghy verloochent saen/
't Fy/ fy u Pardonist.

Een geus die acht met reden waer
Een Pardonist vooz een verraer/
Voo is u eer verquist/
Om Mammon dzaeghdy schanden zwaer/
't Fy/'t fy u Pardonist.

Dagelijcks ghy verkeeren moet
Met dien/die stozt 't onnoosel bloet/
Daer in ghy u verfrist/
Ghy doet dit al om 't aertsche goet/
't Fy/'t fy u Pardonist.

Ghy ziet daer lijden dagelijcks veel/
En moeten hangen by haer keel/
Die ghy hebt aengehist/
Wat sult ghy hebben vooz u deel/
't Fy/'t fy u Pardonist.

Maer nu zijt ghy ghe-eert gearht/
Gelijck daer is Judas geslacht/
Dit loon is u verwist/
Datmen nu zingt met gantscher macht
't Fy/'t fy u Pardonist.

Om Mammon te krijghen weer
Ginck ghy verwerpen al u eer/
U tijt hebt ghy vergist/
U eer is wegh en 't goet veel meer/
't Fy/'t fy u Pardonist.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Wat eer sult ghy hebben in 't ent/
Als Godt den Prins in 't lant eens sent/
En 't onweer is geslist/
En blijft voor Verraders bekent/
't Fy/'t sy u Pardonist.

Is Mammon u soo goeden vrient/
Hoe komt dat ghy den Paus dan dient?
Die moet aen 's duyvels kist/
't Ghebeuret mede eer ghy 't mient/
't Fy/'t sy u Pardonist.

Ghy meynt te besthermen u gelt
Maer door Gods handt het selve smelt/
U vors wort uyt gewist/
Om 't quaet middel dat ghy voorstelt/
't Fy/'t sy u Pardonist.

Duc d' Alba sal u scheeren snel
Gelijckmen doet der schapen vel/
Ende vangen u door list/
Ende sult noch hooren dit gerel/
't Fy/'t sy u Pardonist.

Godt ons Prins sal geven tijdt/
Om te zingen 't uwen verwijdt/
Over u valsche list:
Vive die zijn gheloof belijdt/
Maer 't sy een Pardonist.

Liefde vermach 't al, Fecit 1571.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Geuse Liedekens.

Nadat Duc d'Alba 't Teem

door den mondt gestreken hadde mettet Pardon/heeft hy willen de wolle beginnen te plucken door den Thienden Penningh. Stemme:

Rijck Godt hoe is mijn Boeleken dus wilde.

Bloedt-Raedt met Duc d'Alba.

HElpt nu u self/ soo helpt u Godt/
Uyt der Tyrannen bant en slot/
Benaude Nederlanden/
Ghy draeght den bast al om u strot/
Rept flucks u vrome handen.

De Spaense hooghmoet valsch en boos
Sondt u een Beudel goddeloos/
Om u godd'loos te maken/
Godts woort rooft hy door menschen gloos/

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

En wilt u 't gelt ontschaken..

Soo neemt hy elck zyn hooghste goedt/
Die 't Woordt der zielen voetsel soet/
Om draf niet willen derven/
Bekoopen't met haer roode bloet/
Of moeten naeckt gaen swerven.

Maer die zyn hert op Mammon stelt/
Moet oock ontbeeren 't lieve gelt/
Syn Godt zyn Vleesch vertrouwen/
Hy eyst den thienden met gewelt/
Die 't geeft sal niet behouwen.

Want geeft men dick van thienen een
Daer blyft ten lesten een noch geen/
Wolf magh geen Herder stillen/
Dees wolf is met wol noch melck te vreen/
Hy wil de Schaepkens villen.

Syn buyck is onversadelyck/
Bloet en gelt-dorstigh stadelyck/
Al die met wreeden moede
's Lants gelt verquist verradelyck
Aen Coninckliycken bloede.

Verdient dan sulcken huerlinck fel
Den thienden Penninck niet seer wel
Om 't Nederlandt te schinden/
Geeft ghy hem die/soo maeckt ghy snel
Den bant om die te binden.

O Nederlandt ghy zyt belaen/
Doot ende leven voor u staen/
Dient den Tyran van Spaengien/
Of volght (om hem te wederstaen/
Den Prince van Oraengien.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Helpt den herder die voor u stryt/
Of helpt den wolf die u verbyt/
Weest niet meer Neutraltssen/
Vernielt den Tyran/'t is nu meer dan tyt/
Met al zyn Tyrannissen.

Een ander Nieuw Liedeken/Op de wyse:

Laet ons den Lantman loven.

GHy hoenderen/ Enden en duyven
Wilt u verblyden al/
Den Vos die op u placht te klupven
Die leyt nu in een val/
Op den wegh verft hy 't niet houwen
Dat heeft de Gans gedaen/
Die brenght hem in 't benouwen/
Met haer Jongen sonder waen/
Die nu dapper broeden aen.
De Vos subtyl van listen/
Altyt hy practiseert/
't Was wonder dat zy niet gisten
Dat de gans dus zwemmen leert/
Hoe wyt dat zyn de stroomen
Soo weet de Gans wel raet/
Om daer over te komen/
Daer den Vos voren staet/
Daerom heeft hy 't nu soo quaet.
Wat mach 't den Vos veel baten
Dat hy kan loopen snel/
Kan de Gans boven maten
Oock vliegen alsoo wel/
Over hecken/bossen en tuynen/
't Is haer niet in den weegh/
Al loopt den Vos veel struymen
Syn hol wort niet te leegh /
Met hem ist daerom geen deegh.
Den Vos die leyt veel lagen

Met

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Met den Wolf op dit pas/
Om de gansen te versagen/
Sy loopen daerom soo ras:
Maer ten mach niet profiteren
Achter is den wolf lam/
Sy konnen den geus niet leeren
Dus worden zy soo gram/
Om dat den geus het hol in nam.
Den Vos die heeft soo langen
Gebruyckt alle zijn macht/
De gansen op-ghehanghen
Al door des Wolves kracht/
Maer nu komt de gans met hoopen
Die dus langh heeft gebroedt/
Nu moet den Vos verloopen/
Met den wolf seer verwoet
Van de gans al metter spoet.
Hadt de Vos mogen gebruycken
Sijn wil ende zijn lust/
De gans hadt moeten duycken/
Want de gans doch niet en rust/
Hy meynde onder hem te verkrijgen
Alle macht ende gewelt:
Maer nu moet den Vos zwijgen
En wijcken uyt dat velt/
Want de gans is seer ontstelt.
De gans die heeft vernomen
Met soo menigh kleyn ghedier/
Hoe den Vos sonder schromen/
Den wolf wil senden hier
Om haer Jongen te beroven/
Te nemen den thienden uyt de nest/
En oock van alle schoven
Sy pluckten daer aen haer best/
Souden zy hebben gemest.

De=

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Geuse Liedekens.

Dewijle 't Landt nu oproerigh was door den Thienden Penningh / heeft den Grave vander Marck Lume &c. den Briel ingenomen / en Hollant en Zeelant is haest goetwilligh gevolgt. Stem:

Ick gingh eenmael spanceren.

Den Grave vander Marck Lume.

WY Geuskens willen nu zingen/
In deses Meyes tijt/
En van vreuchden opspringen/
Dat ons Godt gebenedijt/
Nu heeft gegeven reyn/
Zynen zegen machtigh/
Wy sullen daerom eendrachtigh
Godt geven den lof rertepn.
Den Briele wy in kregen/
In April den eersten dagh
Als Mannen sachmen ons plegen
Die Zuyt-Poort sonder verdragh/

In=

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

In brant wy staken aen/
De borgers zyn gheweken/
Een pver om hem te versteken/
't Ginck al buyten haer waen.
Den Edelen Heer verheven
Van Lume seer wijs/
Met krijghshandel weet te leven/
Die hondert sonder gekrijs
Aen de Noort-poort hy sant/
Over de mueren sy klommen/
Die poort ingenomen
Daer na quam menigen quant.
Hoort eens wat een kluchte
Doen den gantschen hoop/
Niet sonder grooten gheruchte/
Inquamen met soeten loop:
Terstont moest loopen aen
Baals Tempel gepresen/
Melis moest verlost wesen
Al in de halve Maen.
Den voerder van melis bende
Den grooten Christoffel waer/
Die geusen als die behende
Hem deden duycken daer/
En al d'anderen over hoop
Sy daer gingen leggen
Sonder haer weder seggen
Met eenen haesten loop.
Al op de Mase gelegen/
Den Briele geheeten wert/
Een nieuw Kotsel te degen/
Om moet en oock om hert
Te houden voor 't gewelt/
Van duc d'Alve krachtigh/
Sy daeromme eendrachtigh
Hebben de bollewercken voorstelt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Uyt Utrecht de Cattyven
Trocken soo nae den Briel/
Om de geusen te verdryven/
't Ginck wel na haren wil/
Te schepe trocken zy ras/
Tusschen weghen zy vernamen/
Hoe der Geusen schepen quamen/
Welck haer geen blyschap was.

Een ander Nieuw Liedeken/ vanden Briel/ Op de Stem:

Ick roep u Hemelsche Vader aen.

WIe wil hoozen een nieuw gesanck/
Wat nieuws sal ick aenheven/
Hoe dat de geusen namen haren ganck
Uyt Engelant met haren vanck/
En hadden in haer bevanck/
Haren Admirael verheven.
Dat was den Hooghloffelycken Heer
Van Lume geheeten/
Met hem dat hy hadden noch meer
Terlon/ vernaemt Veer/
Na de Hollanders haer voeghden seer
Sy dapper daer na stieten.
Het gheschiede op eenen palmdagh
Smozgens ontrent acht uyzen/
Dat zy aenvielen met groot gewagh
Die vloot al sonder verdzagh /
't Geschut als eenen donderslagh
Men aen beyde zyden mocht hoozen.
Daer quam uyt Spaengien met de vloot
Een Buys daer zy na loerden/
Die zy met menigen schoot
In namen met harden stoot/
Twee kisten met geldt groot

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

En Specery daer upt voerden.
Op een dingsdagh traden aen 't lant
Al de Soldaten en Capiteynen/
Daer saghmen menigen fraeyen quant/
Upt den Briel sy schoten te hant/
Sy meendense te keeren/ want
Met vliegende Vaendels sy aen quamen.
Met een Trompet al sonder getreur
Sachmen Trelon gaen treden/
Ende hy quam ten Briel veur/
Hy seyde: Doet open de deur/
Want alle u vesten en muer
Kondt ghy voor ons niet houden.
Van wegen den hoogh-geboren Heer
Van Oraengien geprezen/
Gaf hy haer beraet een ure of meer/
Sy gaven geen antwoort weer
Lume die haesten hem seer
Met syn hoopen uptgelesen.
Twee tonnen met Boskrupt gelaen
Voor de Poorten gingen sy leggen/
Die saghmen hen daer steken aen/
Die Poorten branden saen/
Goetwilligh de Burgers op daen
D'ander Poort/sonder weerseggen.
Alsmen schreef twee-en-seventigh jaer
Den eersten April tot desen/
Soo namen sy in/ en dat is waer/
Den Briel al sonder vaer/
Met 't gene was aldaer/
Melis Tempel geprezen.
Gelijck men leest in Samuel
Voor de Arcke zijn gebroken
Alle de Afgoden alsoo snel/
De Scharker en syn gesel/
En metten grooten Bel/
Een vyer gingen sy stoken.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Dus d' Alve mocht verdragen niet
Den Bril op sijnen Neuse/
Uyt Utrecht hy daerom trecken hiet/
Voort al na mijn bediet/
Thien Vaendels Spaengiaers ziet/
Om te verstoorzen de Geusen.
Niet wel waren die Spaengiaerts gemoet
En Bossu bloetgierigh bevonden/
Sy traden in sommige schepen onsoet
Ende meenen verwoedt/
Te wassen haer handen in 't bloet
Dat sy inden Briel vonden.
Seer dapper jaeghden die geusen haer
Aen den gront die Spaengiaers setten/
Haer schepen dat is openbaer
Door de Klep met grooter vaer/
Haer Vaendels zy sleepten naer
Nae Dort wilt hier op letten.
Die Spaengiaerts met dreck belaen
Voor Dort zy deerlijck stonden/
En meenden in te raken alsoo saen/
Maer sy moesten daer buyten staen/
Die Borghers lietense niet ingaen/
Voort al na mijn vermonden.
Die Spaengiaerts quamen voor Rotterdam/
Sy vonden de Poorten gesloten/
Met verraderne alsoo gram
Die Spaengiaert inne nam/
Met gedrups daer inne quam/
Dat den Borger heeft verdroten.
Wel twee hondert daer bleven doodt/
Die de Spaengiaerts daer doorstaken/
Het gekrijs was daer seer aner groot
En de straten van Bloede root/
Het was voorwaer te swaren stoot/
Als haringh saghmense Kaken.
Alle ghy Steden klepn en groot/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Wilt hier doch wel op mercken/
Laet u dit wesen in der noot
Een Exempel ende spiegel bloot/
Houdt u vast totter doot
Voor die sulck voorsheyt wercken.
Die van Vlissingen gemeyn/
En gheheel Walcheren machtigh/
Met haer trocken eenen ijn/
Die van der Veere fijn
Met de Boeren sy eens zijn/
Middelburgh sy dwingen krachtigh.
Duc d'Alvens Rijcke heeft een ent/
In dat Zeelandt verkoren/
Sijne Zee-vaert is geschent/
En de Vase excellent/
Noch veele daer ontrent
Die heeft hy nu verloren.
Lof Prince onse Godt altijdt
Wilt verloffen tot desen/
Die om de waerheydt zijn benijdt/
End' u soecken met herte blijdt/
Ock die voor den uwen strijdt/
Wilt die behulpigh wesen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Duc d'Alba siende / dat de Steden hem begosten af te vallen/beklaeght sich dat hy opt den Thienden Penningh ge-eyst heeft.

Op de Wijse: Met vreughde willen wy singen.

Dit d'Alba ben ik geheté
Een Man van booser aerdt/
Veel had ick my vermeten/
Mijn naem was wijt vermaert/
Gelijck een wolf de schapen bewaert/
So had ickse ook verbeten
't Is ellick geopenbaert.
Want over-al gingh ick setten
Mijn Spaenjaers hier in't lant/
De Duytsen te verpletten/
Met sweerdt en oock met brant/
Vreyck ick niet een quaet verstant/
Op de edelste van het lant.

Nu was 't soo verre gekomen/
Ick had mijn best gedaen/
Vrymoedigh sonder schromen
Soo deed ick een vermaen/
Den Thienden Penningh woud' ick ontfaen/
Dit hebben sy vernomen/
Sy gingē my wederstaen.
Fortuyn die liep my tegē
Dat segh ick u goet ront/
Ick en hadde niet verkregē
't Gene daer ick na stont/
Dit werck brocht my heel in den gront/
Och hadt ick stil geswegen
Dat waer ons seer gesont.
Een werk sagmen brouwen/

Ten

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Ten Briel en daer omtrent
Zeelant ende der Gouwe/
Noort-hollant wel bekent/
Hoewel de Prins noch was absent/
Sy worden hem getrouwe
Haer hart was van my gewent.
Raedt/ Monnicken en Papen/
't Is qualijck met ons gestelt/
Och hadt ick doch ghesla-pen/
En ghy behouden u gelt/
Wy hebben ons beyden nu seer gequelt/
Niemandt en past op ons gapen/
Want daer werdt Schrifture vermelt.
Nu noch ten alderlesten
Worde ick geset ter leur/
Soo komt my uytten westen
Een nieuwen Gouverneur
Met nieuwe Placaten/met nieuwe keur/
Dus raet my nu ten besten
Waer vint ick nu een open deur.
Eplacen in alle hoecken
Mack ik de luyden gram/
Niemandt en sal my soecken
Te Brussel of Amsterdam/
Om dat ick veel geldts te leen daer nam/
Daerom sy die uyre verbloecken
Dat ick in 't Nederlandt quam.
Nu moet ick weder gaen trecken
Na Spaenjen al is 't my swaer/
Veel sullen my begecken/
De anderen maecken misbaer/
Ick namer soo menighen man van daer
Om na Brabant te trecké/
Seer weynigh breng ick'er tot haer.
Dit antwoort sal ick geven/
Ist dat iemant my braeght
De gene dis niet en leven
Die zijn te laet beklaeght/
Veel zijnder 'swinters van koude geplaeght/
De ander in 't velt ghebleven/
Haer leven met strijdt ghewaeght.
Gorlof is best genomen/
Al eer 't nu valt te laet/
Ducx mach 't hem wel beroemen
Dat hy is uyt die gaet/
't Is wonder dat daer voor handen staet/
Spaenjaerts ghy meughr wel schromen/
Ghy verwacht een kleyne baet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Van Capiteyn Worst/ Op de wijse: Van Harlingen.

WIe wil hooren een nieuw Liedt/
Wat in 't Jaer drie-en-tseventig is geschiet/
Hoort toe ick sal 't u verklaren/
Van die Antwerpers hoort mijn bediet/
Hoe dat sy zijn gevaren.
Die Spaengiaerts hebben gelt uyt gesant
In 't sticht van Bremen wel bekant/
Dit hebben die Bremers vernomen/
Twee Kroonen gafmen daer op de handt
Al om t' Antwerpen te komen.
Dit heeft gehoort een Capiteyn vailiant/
In Zeelant is hy wel bekant
Te Vlissingen binnen der Steden/
Hy is getogen in Brabant/
Aldaer quam hy met vreden.
Hy quam t' Antwerpen aen dat Landt
Als boots-man soo was hy onbekant/
Hy heeft maentgelt gekregen/
Al op den Admirael vailiant/
Hoort wat hy heeft bedreven.
Die Antwerpers waren wel bedacht/
Met de Spangiaerts hoogh van pracht/
't Sestigh Schepen zy daer toe rusten/
Daer mede komens' in Zeelant/
Het most haer wel gelusten.
De Schepen waren nu toe gerust
Met vijf hondert Metale stucken met lust
Alsoo men mochte aenschouwen/
Maer het geschiede in korter stont
Dat zy quamen in 't benouwen.
Sy hebben daer bedreven groote pracht
Met Vlaggen en Topstanders uyt aller macht/
En Kat was daer in geseten/
Tot spijt van de Vlissingers verwacht/

Dat

Dat sy de worst soude eten.
Als dese Schepen waren berept
Capitepn Worst nam een af-schept
De katten woude hy verwachten/
Hy heeft tot de Waerdinne gesepdt
Na den Capitepn mach ick niet wachten.
Capitepn Worst was seer wel bedacht/
Hy heeft de weerdinne eenen Brief ghebracht/
Om dattet soude komen in 't openbaer
Dat hy den Admirael hadde toe-gherust/
Na Vlissingen is hy ghevaren.
Het geschieden in een korten tijdt
Hoe dat t' Antwerpen quam een groot ghekrijdt/
Van alsoo droeven Maren/
Hoe dat Capitepn worst haren vyant/
Na Vlissingen was ghevaren.
De Vlissingers hebben haer toe gherust/
De katte verwachten met aller lust/
Op de Schelde zijn sy ghetoghen/
Of de katte mocht zijn belust/
Want het was in haer vermoghen.
De katte toogh uyt met aller pracht
Om de worst te krijghen met al haer macht/
Godt weet hoe sy sijn gevaren/
Doe sy quamen ter halver Schelt
Daer werde sy 't wel geware.
De worst die lach daer wel seer heet/
Tot vechten was sy wel bereet
Met keten ende oock met klooten/
Dat de katte den branden verdroot
Soo heeft die worst gheschoten.
De worst branden daer met sulcken kracht/
Dat de katte seer qualijck bedacht/
Met haer halve Jongen na Bergen weken/
Daer is de worst met alle macht
De Jonge katten na ghestreken.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Geuse Liedekens.

Nu rade ick alle Katten stout
Dat sy oock niet en komen soo bout
Om de Worst te komen verslinden/
Want zy zijn daer de Katten te sout
Dat sullen wy wel bevinden.

Van Berghen in Henegouwen: Hoe dat Graef Lodewijck met listighept ingenomen heeft/ Sangswijse gedaen/ Op de wyse: Vanden Lxviij. Psalm.

Staet op Heer toont u onversaeght/ &c.

KOmt al ghy Geuskens hier ontrent/
En laet ons singen pertinent/
En met vreucht Jubileren/
Van Bergh in Henegouwen hoort/
Singen wy nu met bly accoort/
Om vreught te gaen vermeeren/
Twaelf Hoflingen Koopmansche wijs/
Trocken daer in hoort mijn advijs

't Da-

't Savondts in haer Logysen
Haer Sinck-Koers leyden zy van haer/
En spraken met den weert aldaer
Sy moesten vroegh op rysen.
Seght ons doch nu Heer weert seer koen
Wat uyr men smorgens gaet op doen
De Poort van deser Stede:
Twee Wagens met Wynen seer goet
Sullen daer staen na myn vermoet
Voor de Poort al gerede:
Voor den opgangh der sonnen klaer/
Wild' ick wel datmen mocht voorwaer
De Poort vroeger op-slupten/
Eer de kracht des sons haer beschynt
Op datse niet gantschelyck verdwynt
Mochte komen van vuyten.
De waert antwoorde in korter stont/
Meynde dat hy Wyn-koopers vont/
Smorgens ontrent vier uren:
De Poortier gaet/ ende ontslupt
De Poorten als de Klocke luydt/
Zonder eenigh ghetreuren:
Wilt ghy dat hy vroeger op doet
Een gheschenck geeft uyt uwen goet/
Hy sal hem laten vinden/
En sal de Wynen Excellent
Inlaten / seer by u bekent/
Zoo goet als eenen kinde.
Smorgens vroegh zyn zy ontwaeckt/
En by de Poort blytelyck genaeckt/
Een geschenck zy hem schenckten/
De Poort worde daer opgedaen/
Met een Sinck-Koer seer wel ghelaen
Daer sy hem mede krenckten/
De sleutelen al van de Poort
Namens' hem af/ gaet singht dat voort/
 En

En sy die wel bewaerden/
Graef Lodewÿck met veertigh man
Kennis hebbende/ reed hy an/
Wel toe-gherust met swaerden.
Graef Lodewÿck kloeck van verstant
Een wÿsen Vorst ende oock valjant/
Quam daer in met zÿn knapen/
De straten heeft hy soo beset
Niemant en heeft daer op gelet/
Soo dat hy haer ginck drapen:
Rennende door de gantsche stadt/
Ende wie buyten der deuren tradt
Een loot gingh hy haer geven/
Vryheyt (riep hy) is u gegunst/
Was dat niet een aerdighe kunst
Van sulcken Vorst bedreven.
Van vier uyren en vÿf en meer/
Van ses en seven hoort mÿn leer/
Rende hy door de straten/
De Prince van Graengien bout/
Met een gedruys soo komt hy stout/
Riep hy komt u te bate:
Vryheyt vryheyt sal met u zÿn/
Ghy wort verlost op dit termÿn/
Den thienden Penningh klachtigh
Wil hy af-keeren nu ter tÿdt/
En bevryen u in dit krÿt
Van 's Coninghs wegen machtigh.
Dat maeckten een seer groot geschal
Recht oft daer was een groot getal
Van Ruyters ende Paerden/
Wie zÿn deur opende/ ende glas/
Daer schoten sy een loot in ras/
Soo dat sy haer verbaerden/
Vÿf uren langh reden sy seer/
Geen ontset en quam noch meer/
Den Graef die gingh uyt-rÿden

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Naer 't Bosch daer sy waren verdwaelt/
Graef Lodewyck keerd' weder onghefaelt/
Om d' ander te verblyden.
Vyf hondert Kupters zent en reyn
Komen daer springhen certeyn
Met een Haken-schut achter/
Zy reden met vlieghende macht
Al na de stadt hebt hier op acht
Om 't ontsetten den wachter/
Ghevlogen zyn sy door en weer/
Wat seltsaem wonder gaf de Heer/
Het Kaet-huys sy aen vinghen
En stelden haer in een Slagh-oort/
En mochten 't hebben al vermoort/
Maer ginghen hun bedwinghen.
Gods wonder werck wort hier verklaert
Door d' Edel Grave wel vermaert/
Met veertigh Kupters vloghen
En rende soo de straten door/
Dat niemant dorst komen voor/
Want sy waren bedroghen/
Men vant aldaer des Alfs schat/
Zyn leeren schuyten/ ist niet wat /
Zyn bruggen oock daer neven /
Oock Noort-carmens vergaderde gelt
Worde daer oock onghetelt
Den Kupters omghegeven.
Des Bisschops Slaven/ Myters mee
Vantmen oock aldaer ontrent ree/
Melis huysen by hoopen/
Uyt Gout en Zilver wel ghemaeckt/
Kelcken en Pullen wel gheraeckt/
Daer saghmen de Papen loopen/
Arcken van Gout en Zilver fraey/
Zyn daer ghebracht al inden May
Met Cruycefiren mede/
En Maria beelden meer met

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Anderen ooch aldaer in 't net/
Van Zilver groot en vreede.
Hierom/O Godt / u mogenthepdt
Wort ons vertoont in klaerighept
In aller menschen oogen/
Geloovet zijt ghy 't aller stont
Dat wy u repn van 's herten gront
Loven en prijsen mogen/
Ghy zijt alleen Victorieus/
Wagen noch Ros en helpt den Geus
Noch kan niet uyt gaen rechten/
Maer ghy hebt ons Vyandt seer snel
Gestouwt / als den Pharao fel/
Die niet dan moorden plechten.
Prince dit is ons aengedient/
Van eenen goeden vromen vriendt/
Van den Graef af-gesonden/
Aen zijn Broeders Graengie fier
Die vertrocken is al van hier
En was hier niet gevonden.
Neemt dit doch op danckbaerhept/
Hier in hebt ghy nu al 't beschept/
En gatet overleggen/
De Heer heeft 't Kadt al omgewent/
Hy treet met ons nu in de Tent/
Meer kan ick nu niet seggen.

Den Prince van Graengien de tweede mael/ weder in 't Lant komende/ worden de steden vermaent hem bystandt te doen. Stem: Wilhelmus van Nassouwen.

RAs Seventhien Provintien/
Stelt u nu op de voet/
Treckt de komste des Princen/
Vriendelijck te gemoet/
Stelt u met sijn banterē/ Elk als een trouwe man
Doet helpen verlogieren

Duc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Duc d' Alve den Tyran.
Hy en komt u niet verderven/
Dit trouwelick gelooft/
Maer u wederom te erven
In dat u is herooft
Te goede den Coninck van Spaengien/
Doet vrymoedigh hem bystant
Den Prince van Oraengien/
Als zynen Luytenant.
Syn Trommelen en Trompetten
Brengen u geen dangier/
Ten is maer om te versetten
Duc d' Alve den bloetgier/
Spyt Kuypters en Soldaten
Die den Prince benyt/
Hun schade sal u baten/
Hy moet den Lande uyt.
Al hoort ghy veel Allarmen
Hier ende daer geschien/
Hy doet het uyt een ontfermen
Over u Lant en Lien/
U dient stercke purgacy/
End' sulcken bitter kruyt/
Op dat ghy de Spaensche Nacy
Uyt uwen Lande stuyt.
Vlissingen heeft soo begonnen
Te spelen sulcken dans/
Daer met hevet gewonnen
Recht der Lauw'rieren Krans:
Hollant wilder aen wagen
Alle zyn principael/
Laet u dit werck behagen/
Ghy Landen Generael.
Ten is om geen pillagie
Van vrienden/ Lant of Stee/
Doch de groote couragie/
Des Grave van Lume/ De

De Grave van Nassouwe/
Dat repn vroom Edel Bloet/
Wilt niet datmen pemant benouwe
Aen zyn eere/ lyf ofte goet.
Schickt u boose Rebellen/
Die 't Lants wel-vaert benyt/
Des Antichrists gesellen/
Die de waerheyt bestryt/
Godts Woort en Wet versmaders/
Ja zynen Heyligen Throon/
Ghy sult als Lant-verraders
Noch krygen uwen loon.
Krygshlieden wil u op rusten/
In Godt vestaet u kracht/
Stryt Ridderlick met lusten/
Op storm/slacht/ende wacht/
Voor Gods Woort/en lants Rechten
Met een verbonde schult/
Den Soltz der vromer Lants-knechten
Ghy lieden ontfangen sult.
Wilt zweert noch spiesen sparen/
Soo Babel heeft gedaen/
Over Gods trouwe dienaren
Laet haer den Loon ontfaen/
Den Vogelen wilt Maeltyt koken
Al vander Hoeren Vleysch/
Dat bloet sal worden gewroken
Al na der Schriftueren eysch.
Prinslicke Godt geprezen
U Volck victory gheeft/
Dat haer werde bewesen
Dat ghy regeert en leeft:
Want sy na u Woort haken/
Met herten seer benout/
Tot dat ghy in allen saken
Den lof en pryys behout.

Hier

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Hier worden verhaelt de vooznaemste septen die Duc d'Alva bedzeven heeft.

Op de Stemme: Van Duren.

Nederlandt spzeeckt.

MEt recht mach ick wel suchten
Nederlant aen elcken oozt/
Vande quade gheruchten
Diemen nu daghelijcks hoozt:
Oozloge/ dieren tijdt/ water-vloet/
Peste/ Tpzannen seer verwoet/
Regeeren in mijn daghen/
Sonde baert mp dees plagen.
Pharo is nu in 't leven/
Antiochus toont zijn quaet/
Nero heeft mp ghegeven
Zijn fel moozdadigh zaet/
Duc d' Alba is dit ingestozt/
Mijnen Koningh doet hp te kozt
In zijne schoone Landen/
Gansch maeckt hp die te schanden.
Men sagh hem daer ombzinghen/
Den Adel seer hoogh geacht/
De Staten kost hp dwingen
Dat sp qupt zijn haer macht/
Haer Pzevilegien zijn te niet/
Menigh vzoom man lijdt groot verdziett/
Moet langhs den Lande swerven/
Of aen een Galge sterven.
Ick kan niet upt vertellen/
't Welck peghelijck is bekent/
Hoemen mijn Volck sagh quellen
Berghen en Mechelen sent:
Zutphen 't welck oock wel was belooft/
Naerden het welck gans wert berooft/
Moeder en Kint daer bleven.
Geen Turck heeft sulcz bedzeven.

Dooz

Door Dierick Vries toe-raden
Met seer vele van Moordam
Wou hy Haerlem oock schaden/
Dies hy daer voorzen quam
Lucien Avondt met gewelt/
Menigh schudt is daer op ghetelt
Ende stormde zeven male/
Liedt doch zijn Princepale.
Die Borgers sonder vertsagen
Waren daer seer wel gemoet
Om voor Godts woort te wagen
Lijf/ Wijf/Kint/ende goet/
Hoe wel dis Stadt was onversien/
Zy dochten 't kan door Godt geschien/
Dat ons de Prins sal helpen/
Noot ende honger stelpen.
De stadt zy vroom in hielen/
Tot op Margrieten dagh/
In klepnen moet zy vielen/
Alsmen daer kommer sagh/
Van Koorn/ Bier en ander nootdruft/
Doch soo saghmen 's menschen vernuft
Met lust hen seer verkloecken/
Noot doet veel listen soecken.
Macht moet is hun beswekken/
Als meerder wert haren noot/
Drie dagen en ses weken
En haddense Bier noch Broodt/
De Vroukens waren in grooten last/
Veel Kinderkens hebben daer gevast
Die inder Wiege lagen/
Men hoorde die seer klagen.
Geen spijs wert daer gevonden/
Als zy niet werden verlost/
Dan Katte ende Honden/
Paerden was haren kost/
Kaep-koecken ende menige Hupt/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Oock veelderhande groene krupt/
't Welck een mensch wel kan schaden/
Moest haren bupck versaden.
Als 's Princen hulp faelgeerde
Te seer heftigh quam aen/
De Tyran triumpheerde
Met Haerlem was ghedaen/
Een pder heeft zigh reet ghemaeckt/
Om upt te gaen/daer wert gewaeckt
Aende Fupck met veel Schepen/
D'Upt tocht was wel begrepen.
Als dit niet wilde lucken/
Upt eenes verraders mondt/
Ziende 't hongers verdzucken/
Sy maeckten een verbont
Men loofde hun bergen van goudt/
De welcken werden een Krom-hout/
Oft sweert voor den Lants-knechten/
Soo vromelijck saghmen die vechten.
Nu isser mee ghekomen/
Twee dupsent in 't ghetal/
Ghenade sonder vromen
Den Borger over al/
't Scheen seer groot te zijn voor hant/
Dan 't was vol van dobbel verstant
Als ghy hier na sult mercken/
Aen den Tyrans listige wercken.
Hy woude niet ombzingen
De Borgers als noch soo haest/
Om beter te bedwingen
De steden aldaer naest:
Hy sagh wat zijn moort had gewzoght
In Naerden/dus heeft hy besocht
Nu op een ander wijse/
Weynigh tot zijner prijse.
Als honger hadt ghewonnen
't Vroom Haerlem/soo was den raet Om

Om 't Vlie 't welck wert begonnen/
Van Godt voorsagh de daet/
Daer na soo trock hy na Alckmaer/
Dit heeft hy oock belegert zwaer
En inde laeghe geschoten/
't Welck hem daer na heeft verdzoten.
Daer na moesten Pionieren
De Haerlemsche door ge welt/
Met schimp dat haer manieren
Tot krijgh waren ingestelt/
Hier toont hy zijn ghenade bloot/
Geen Borger brengt hy self ter doodt/
Den vrient moet vrient vermoorden/
Siet hier 's Tyrans accoorden.
Men sagh Alckmaer bestormen
Wel vijf uyren langh met kracht/
Als Vlieghen ende Wormen
Werden Menschen ghe-acht/
Elck Borger heeft hem wel geweert/
Niemant van hen en heeft begeert
Sijn Lantsknechten te missen
Na des Tyrans listen.
Dies is hy af-ghesaghen/
Drie duysent Man hy daer liet/
Of hy 't niet meer derf wagen/
Geen stormen men meer ziet:
O Heer geeft dat hy eer yet lanck
Moet wijcken teghen zijnen danck/
Wilt de Borghers bewaren
Ende voorspoedigh sparen.
Wilt oock volstandigh stercken
Hollant en Zeelant altijt/
Dijn hulp op Zee laet mercken
Dat zy die niet gaen quijt/
Opent d' ooghen ist uwen wil
Van mijn landen die sitten stil/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Dat zy u woort in laten/
En valsche leere haten. Weest die ghy zijt.

Vande Belegeringe van de Stadt Haerlem/ Op de wyse: Van Dueren.

O Godt van Hemelrijcke
Siet doch neder in 't Aertsche dal/
Op u Kind'ren al ghelijcke
Die bedruckt zijn over al/
Al vanden Duc d' Alve met wreeden geschal/
Hy vervolght de Christenen groot en smal
Voor Haerlem buyten der stede
Daer leyt hy met grooten onvrede.
Duc d' Alve sant drie Posten getrouwen/
Voor Haerlem de Stede vailiant/
Of zy de Stadt opgeven wouden
Van 's Koninghs wegen in zijner handt/
Of wy eysschen de stadt te swaerd' en te brandt/
Soo wy die winnen met stormender handt
En salder niemant houden zijn leven/
Wilt u in onser genade geven.
Doe sprack een borger van waerden/
Wy hebben wel van zijn ghenade gehoort/
Al aen de schamel Borgers van Naerden/
Die zijn soo deerlijck vermoort:
Mans/ Vrouwen/ Kinders men sloeghse al doot/
De Borgers van Zutphen deden open de Poort/
Men woudese in genade ontfangen/
Maer zijn geslaghen ende gehanghen.
De Stadt wy niet op-gheven
Sprack de Overste Luytenant/
Wy willense bewaren van 's Koninghs wegen/
En geven ons in Godes handt/
Ghy wilt den Koningh verderven zijn Lant/
Vermoort de lieden aen elcken kant/
Met Kruyt en Loodt wy u verwachten/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Van honger suldy ons niet versmachten.
Sy schoten doen wel zeven dagen
Op Haerlem met groot gewelt/
Met Kartouwen en dubbel slangen
Hebben sy op de mueren ghestelt/
Maer die van Haerlem schoten lustigh in 't Velt/
Zy hebben soo menigen Kupter ghevelt/
En soo menigh Spaengiaert geschoten/
't Welck heeft den Coznel verdzoten.
Men sagh Haerlem bestozmen/
Met macht vielen de Spaengiaerts an/
Daer lagen soo veel in 't velt ghestozven/
Viermael zijnse gheslagen daer van/
Want de Vzouwen quamen soo stoutelick an/
Met steenen/peck-reepen / vyer ende vlam
Wierpense de Saengiaerts van de mueren/
Sy kreten als leelicke dieren.
Doen sy den lesten stozm verlozen/
Bleeffer wel acht hondert doot en gewont/
De Spaengiaerden schudden haer oozen
Ghelyck als eenen Water-hont/
Zy traden haer gheweer met voeten terstont/
En riepen met Tyzanniger herten gront :
Godt was een Lutriaen gewozden/
Doe sy d' onnosel niet konden vermoozden.

Sestthien Vaendel knechten getrouwen
Zijn te Haerlem binnen ghewent/

En

En twee Vaendels gemonsterde Vrouwen
Hebben soo menigh Spaengiaert geschent/
In 't stormen doen sy grooten gewelt
En dragen dat Vaendelijn als een helt/
Soo lustelijck in haer handen/
Duc d' Alve tot zijnder schanden.
Die van Haerlem wilt hooren/
Hebben twee Poorten wijt op gedaen/
Als of zy 't gaven verloren/
Dat hebben de Spaenjaerts verstaen/
Die Cornel riep/loopt aen/loopt aen
Nu slaet al doot/ spaert Vrouw of Man/
Want sy hebben 't verloren gegeven/
End' laet de Kinders inde Wiege niet leven.
De Spaengiaerts zijn voort geloopen/
Om te vermoorden dat Christen bloet/
Een loose Brugge was binnen der Poorten/
Die brack in met al dat Spaensche gebroet/
Daer bleeffer wel ses hondert doot/
Misericordia riepen zy kleyn en groot.
Doen de achterste dat verstonden/
Daer was geen Kar aen haren eers gebonden.
Doen zijn die van Haerlem uyt-getogen
Met eenen soo Edelen moet/
Sy hebben soo felijck gheslaghen/
Dat sy gingen door haer bloet/
De Spaensche Cornel die bleef daer doot/
Met veel Soldaten en Capiteynen groot/
Godt heeft haer Victory gegeven/
En hebben 't Geschut na Haerlem gedreven.
Och wy arme Duc d'Alfs knechten
Sterven hier van Armoede groot/
Hoe souden wy konnen gevechten/
Hier lichter loo vele geslagen doot/
't Is al potz marten/potz lijden aen allen oort/
Heeft ons de dupvel in Hollant gevoert/

Ocht ten helpt Pypen noch Trommen/
Als de Hollanders beginnen te kommen.
Een Borger van Haerlem gepresen/
Heeft in Huc d' Albens Leger gevoert
Vyftien Hollantsche gevalste Kesen/
Die daer van aten die bleven al doot.
Een Spaengiaert braeghde hem metter spoet/
Van waer brenghdy dese Kesen goet/
Van Amsterdam myn goede Sinjoren/ (voerē
Den Spaengiaert sprack/wilt ons't'Amsterdam
't Gebeurden des Avondts late/
Bilden de Spaengiaerts schampen daer van/
Daer quamen seven Spaensche Soldaten/
Sy dwongen desen goeden man/
Dat hyse moest voeren na Amsterdam/
De twee hadden gulde ketens an/
De voer-man heeft een myl of twee om gereden/
Sy brachtse te Haerlem binnen der stede.
Doe zy te Haerlem quamen/
De brouwen riepen al eben dol/
Hier komen seven heylige mannen/
't Isser effen een galge vol/
De Spaengiaerts kregen soo memighen sol/
Sy schudden haer eers/ sy krauden haer bol/
Des morgens saghmense hangen proncken/
De borgers dē voerman een goude ketē schoncke
Gorlof ghy Christenen verheven/
Bidt voor ons Hollanders kleyn en groot
Dat ons Godt victory wil geven/
Tegen onse Vyanden verwoet/
Wy willen nu strijden tot inder doot/
Al sterven wy dan om Gods woort
Soo bidden wy Christum gepresen/
Dat hy ons Ziel wil genadigh wesen.

Van

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Vande Storm van Alckmaer/ Op de Stemme:

Ick roep u o Hemelsche Vader aen.

WIe wil hooren een nieuw Liedt/
Hoort toe ick sal 't u singen/
Al wat voor Alckmaer is geschiet/
Hoort toe na mijn bediet/
Ick sal u liegen niet/
Het zijn alsoo vremde dingen.
Don Frederick die wreede Tyran/
Met al zijn Spaengiaerts ende geschoren/
Sy quamen daer voor Alckmaer aen/
Sy meynden in te gaen/
Maer zy mosten buyten staen/
Haer meninghe was verloren.
De Borgers van Haerlem hy mee brocht
Moesten daer Pionieren/
Sy sijn daer alsoo wel besocht/
Sy hadden 't niet gedocht/
Met de duodt elck meest bekocht/
Het was quaet avonturere.

Den achtienden Decembris wilt verstaen
Ontrent de klock vier uren/
Met vier-en-twintigh metale stucken gelaen
Al om te schieten saen/
Alckmaer heeft hy ontfaen
Dat sy 't moesten besueren.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Met thien duysent mannen quamen sy rat/
En meenden Alckmaer te besleechten/
Schoten dat soo dapper aen d' een zijde plat/
Sy maeckten aldaer een gat/
Menighe Spaengiaert aen trat/
Om Alckmaer te bevechten.
Een Brugh hadden zy gemaeckt seer wel
Om over de Gracht te loopen:
Maer zy gingh te gronde alsoo snel/
Sy was te kort hoort mijn vertel/
De Borgers als Leeuwen fel
Smeten haer doodt met hoopen.
't Kermen en kryten was seer groot
Al van de papen knechten/
Die groote Heeren daer bleven doodt/
Bossu dat seer verdroot
Hy kreegh oock selfs eenen schoot/
Hy stont wel als den slechten.
Wel achthien hondert saghmen daer bloen
Die ghequetst en doodt bleven/
De vrouwen waren daer alsoo kom/
Van Pick en Teer maeckten zy ho'en
Al om de Spaengiaerts hals te doen/
Hoe waren sy doen verheven.
Aldus worden zy voor Alckmaer geloont/
Wilt dit doch wel onthouwen/
Met hernende hoepen werden zy gekroont/
Denckt hoe 't haer heeft verschoont/
Ghy Steden u macht mee thoont
Waer zy komen te benouwen.
Sy waren metten bunt niet wel te vreen
Die zy voor Alckmaer kregen/
Men saghse tot de billen door 't water treen/
Seer diep wast tot allen steen/
Nochtans morsten sy gaen heen/
Met haer geschut waren zy verlegen.
Wy borgers van Alckmaer jongh ende out/
Willen Godt dancken ende loven/
Dat hy ons heeft verlost vanden vyanden stout
Die ons hadden seer benout/
Hy heeft haer alsoo verflout/
Dat zy wegh zijn gestooven.
Lof Prince Godt onse Vader goet/
Door Christum uwen Sone gepresen/
Wy bidden u wilt ons noch bewaren soet
Door dit Spaensche gebroet/
Neemt ons in u behoet/
Wilt ons beschermer doch wesen.

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Een Nieuw Liedeken/ Op de Wijse:
Te Mey als al de Vogelkens / &c.

HOort toe menschen nu ter tijt
Gijp die den Spaengiaert gunstigh zijt
Ghy wenscht hem alle vreden/
Meynt ghy daer door te wesen bevrijt/
Of hy quam binnen u steden.
Zijt ghy soo slecht man ende Vrouw/
Meynt ghy dat u baten sou
Datmen u Catolijcken noemen/
Soo neemt exempel aen Bossu
die in Rotterdam is gekomen.
Hy nam de stadt in zijn ghewelt
Wien heeft hy van geloobe vermelt/
Of na geloobe doen vragen/
Maer hy heeft de lieden neder gevelt/
door-schoten en door-slagen.
Spiegelt u aen Mechelen in Brabant/
Sy quamen met ongewapender hant
den Spaengiaert te gemoet ghe ganghen/
Sy droegen Vroesse triumphant/
Wat loon hebben die ontsangen.
Sy worden verslaghen/ al waren sy koen/
de borgers waren in dit sopsoen
Vol suchten ende treuren:
Al sulcken graey en Pardoen
Houden Katholijcken ghebeuren.
Te Zutphen / hoort al na myn vermaen/
daer quam den Spaengiaert binnen gaen
Met al soo kortten spaey
Ginghmen de lieden met zweerden verslaen
Was dit niet schamele graey.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Sy quamen binnen Naerden
metter spoet/
Thien Borgers vielen Don
Fredrick te voet/
Die hem om gracy baden/
Ick sal u doen (sprack hy ver-
woet)
Genaden ende geen genaden.
De Borgers hadden noydt
sulcks gehoort
Geen verstant en hadden zy
uyt dit woort/
Eer de stadt was op-gegeven/
Doe werden al daer de man-
nen vermoort/
De vrouwē liet hy meest leven.
Te Assendelft/ hoort men de
lieden klagen/
Sy spraken/ wy geusden noyt
onse dagen/
Hoort wat de Spaengiaerts
seyden/
Daerom willen wy u stelen ten
Hemel dragen
Eer u de Geusen verleyden.
Hierom ghy Burgers hier
wel op past/
En stelt u niet in sulcken last/
En laet u niet bedriegen/
Een Spaens Pardoen dat
hout soo vast
Als een open hant vol vliegen.
Alckmaer die stadt seer wijs
bedocht
Die en heeft geen Spaensch
Pardoen gekocht/
Daerom wy zijn belegen/
Oock een storm daer door ge-
wrocht/
Godt danck noch onverkregen.
Ghy die den Prins wilt heb-
ben verdreven
Sout ghy liever den thienden
Penningh geven/
Is dit al u verlangen:
Duc d' Alve u beminde Neve
Die wilder een ontfangen.
Of wildy u selfs toe eyghen-
schap keeren:
Daer en derft ghy gheen
Spaensch om leeren/
Treckt liever in west-phalen/
Daer wilmen wel eyghen sla-
ven begeeren/
Men spreekter duytsche talen.
Oorlof ghy burghers fijn en
oprecht/
Al wat den Spaengiaert u toe-
seght/
Oft wat sy u belooven
Dat houden sy gelijck een hout
zijn echt/
Wacht u voor sulcke boeven.

Van den Slagh ter Zee/ tusschen de Geusen en de Papouwen met haren Admirael Bossu en zijn Juquisici. Op de Wijse:

Van den Slagh van Duren.

EEn Liedt sal ick u singen/
Hoort toe Man ende Vrouw/
Ter Zee meent ons te dwinghen
De Grave van Bossu/
Duc d' Alve was hy seer getrouw/
Zijn Admirael dat segh ick jou/

Nu

Nu was dit zyn Officy
Syn Schip hiet Inquisicy.

Op de Zee is hy gekomen/
Met alle zyne macht/
De Geusen al sonder schromen/
Hebben daer op geacht/
Ons edele Admirael wys bedacht/
Hy heeft al na Bossu gewacht/
Om tegen hem te kampen/
En lustigh aen boort te klampen.
Als de Papisten vernamen
Dat de Geusen daer waren ontrent/
Of als zy by haer quamen
Soo hebben zy 't afgewent/
Sy waren bevreest voor dit ellendt/
Maer Schuylenburgh 't zy u bekent
En mochten dat niet omdryven/
Gevangen most hy daer blyven.
In October den elfsten daghe/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Hoort wel na dit beschept/
De Geusen die daer lagen
Tot Enteren wel berept/
Maer de papisten voorwaer gesept
Sy hebben't liever afgelept/
Want sy haer meest verlieten
Op al haer stercke schieten.
Die leste aen malkander togen/
De Geusen smeten van boven neer
De Potten met Kalck die vlogen
Uyte Mersen hoe langer hoe meer/
In Spaengiaerts oogen was dat een zweer
De kalck stoof hoe lager hoe seer/
Haer schepen men wit sagh werden
Met de kalck men hen verveerden.
De Papisten hoort myn gewaghen
Lieten Bossu al in 't verdriet/
Maer de Geusen al sonder vertsagen/
Besweken malkander niet/
Alsoo 't daer klaerlick is geschiet
Twee vrome Capitepnen / hoortet bediet/
Onsen Admirael bestonden/
En dreven met hem aen de gronden.
Men gingh daer met geschut in klincken
Om de Spaengiaerts te maken tam/
Capitepn Vesten schip deden zy sincken/
Eer 't spel ten eynden quam/
De ander zeylden naer Moordam/
Hierom soo was Bossu seer gram/
Dat sy hem lieten verloozen/
Trouwe hadden sy hem geswozen.
Sy wozden daer bestreden
Bevochten aen elcken kant/
Bossu heeft genade gebeden.
Onsen Admirael Triumphant
Syn Signet streeck hy van zyn hant/
Syn gulde Vlies vaet dit verstant/
Dat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

t heeft hy overgegeven
n te behouden zyn Lyf ende leven.
Men sagh daer domineren
Geusen met blyden gelupdt/
n Hoorn Triumpheren/
met soo schoonen bupt
n metalen geschut / en oock van krupt/
oordam komt morgen weder upt/
Hoorn binnen de palen/
n u Inquisitie te halen.

---

nde houte Pompen/ Een Liedt/ Stem:
Sy lieten my daer alleene staen.

Oort ghy Mannen en Vrouwen/
Jonck / Out / Arm / en Ryck/
lt op den Heer betrouwen/
n Woordt is autentyck/
rom soo neemt van hem geen wyck/
n wonder mochtmen aenschouwen
or Alckmaer klarelyck.
De Stadt die was belegen
s elck Man openbaer/
er Godt door zynen zegen
: namse in zyn bewaer/
o 't daer is gebleken klaer/
oor zyn groote regen/
vloedt soo vroegh in 't Jaer.
y meynden de stadt te vernieten/
zy daer quamen ontrent/
t stormen ende schieten/
rzengen in torment/
er Godt die alle herten kent
ron dit te verdrieten/
t die Vpanden af-gewent.
y meenden de Zee te verwerven/
rzengen in haer gewelt/
rt-Hollant te bederven/

Daer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Daer waren sy op gestelt/
Sy hadden de Geusen soo geeren gequelt
Van honger haer te doen sterven
Te versmachten/'t zy u verteldt.
Zy gingen malkanderen toe-schrÿven
De Zee die waer ons nut/
Den Geus kan niet bedrÿven/
Houte Pompen is zÿn geschut
Haer volck is weynigh/haer macht is rut
Wy sullense haest ontlÿven/
Haer meyninge die wordt geschut.
Sy quamen door die wraecken
Op Zuyder-zee metter spoet/
Hooghmoedigh dat sy spraecken/
Ons saken staen seer goet/
Doe quamen haer sulcke Pompen te moet
Die gingen haer dapperlyck raken/
Ten smaeckten haer gantsch niet soet.
Papouwen liet ghy mompen/
Of bruyckt ghy een quaet advÿs/
Dat ghy van de houte Pompen
Liet nemen soo schoonen prÿs?
Een Schip gelyck een Paradÿs/
U spotten ende schompen
Maeckten u de Pompen wel wÿs.
Waer is nu u Inquisicy/
U alder meeste betrou?
Ghemaeckt op die condicy/
De Geusen te brengen in rouw:
Waer is de Grave van Bossu?
U Heer groot van officy/
Sit te Hooren inde Kou.
Zÿn sy niet vroom van daden/
Die ghy noemt Lutriaen/
Sy doen u beter genaden
Als ghy t' Rotterdam hebt gedaen/
Zutfen Naerden/hoort mÿn vermaen/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

ck Haerlem swaer beladen/
yn-eedigh ende valsch verraen:
oorlof ghy Christenen Nacy/
st vroom in woorden en daet/
Spaengjaert is Eylacy
yn-eedigh en opstinaet/
s wil ick niet volgen haren raet/
ier bid den Heere om gracy
t hy ons beschermt voor quaet.

---

klaegh Liedeken/van den Grave van Bossu/
oornemelijck doen hy met zijn Schip de In-
sici gevangen was en binnen Hoorn gebracht
iert/ daer hun beter genade geschiede als hy
binnen Rotterdam hadde gedaen.

Maximilianus de Bossu
Ben ick een Graef gheheten/
c d' Alba dien ick seer getrouw
e heeft my nu vergeten/
k heb gheweest zijn Admirael/
Geusen te dooden Principael/
t had ick my vermeten.
Mijn vast betrouwen was mijn Schip/
dt had ick gantsch verlaten/
docht het was een harde klip/
er mochten geen pompen op vaten/
ier daer quamen Pompen in de Vloot
e Hendrick van Trier van klocken goot
maeckten groote gaten.
ick meynde te wesen der Geusen dwanck/
kans die liep verloren/
Vert gevangen tegen mijn danck
brachten my te Hooren/
aer ben ick in een Klooster gheraeckt/
hebben een Pater van my ghemaeckt/
n Kruyn niet eens geschoren.
oe 't is ick ben in tegenspoet

Maer

Maer het moet zyn gheleden/
Ick moetet reeckenen voor goet
Dat ick ben hier ter steden/
Veel liever hier als te Rotterdam/
Want daer is de Vorger op my soo gram
Om de moort dien ick daer dede.
Waer is de Paus de heylige Man/
Konde ick by hem gheraken/
Ick lietse hem doen al inden ban/
Die my dit Schip deden maken/
De Hel roep ick tot deser uyt/
Met Sinte Patricius Vagevuyr
Al over hare wraken.
Sy hebben my dit Schip gheschenckt
Ick soud den krygh beginne/
Dit heeft my alder meest gekrenckt
Nu icket gae verzinnen/
Wat schippers of stuer-luy dat ick vraegd'
Sy spraken alsoo het my behaeght
U Schip kan niemandt winnen.
Maer doen ick quam voor Hoorner Hop/
Worde ick wel anders ghewaren/
Dat sal my steken op myn krop
Al leefd' ick noch vyftigh Jaren/
Want Geus leerde my op 't selfde pas
Wat schoonder genuchte dat het was
Op Zuyder Zee te varen.
Jan Symonsz Kol / ghy lichten quant
Waer zyn u schoone woorden/
Die ghy my loofde aen myn handt
't Welck menigh Man aenhoorden/
Ghy zout my inder noot bystaen/
Maer ghy zyt my haestlyck afghegaen/
Het welck my meest verstoorden.
Schoone woorden vullen geen sack
Dat heb ick wel bevonden/
Hulpe en bystandt my gebrack

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Als ick dreef aende gronden/
Elck een die voer daer zijner vaert
En lieten mij aldaer beswaert/
Bedroeft ter selver stonden.
Och daer ick plach een Heer te zijn
Daer legh ick nu gevangen/
Na Amsterdam op dit Termijn
Waer beter mijn verlangen/
Ey Geus laet mij doch uyt dit gaet
Ick sal u loonen die schoone weldaet/
Met moorden en met hangen.
Gorlof Bossu wreet ende fel/
Met al u Spaensche knapen/
Ghy maeckt des Koninghs Landen rebel/
Ter liefde Monnicken en Papen/
Die altijt zijn verdorst nae bloet/
Ghelijck een Visch nae 't Water doet/
Na 't Christen bloet zy gapen.

Een Gorlof-Liedt van Duc d' Alve/Stemme: Van den Ouden Hillebrant.

Ick wil te Landen uyt rijden/
Spraeck daer den Ouden Grijs/
Die sal mij nu ten tijden
Die paden maken wijs/
Den wegh valt mij soo sware/
Die ick sal moeten gaen/
Het is bij na ses Jaren/
Doen ick daer quam van daen.
Wilt ghy nu weer na Spaengien
Spraeck daer den Cardinael/
Soo komt den Prins van Oraengien
En maeckt ons Papen kael/
Is nu die krupne gheschoren/
Men scheert ons dan 't heel hooft/
Laet ghy ons nu verloren
Dat had ick nopt gelooft.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Wilt ghy u noch verschoonen/
En dencken ghy hebt al recht/
Daelders en Goude Kroonen
Die waren my toegeseght/
Ducaten Root van golden
En Angeloten schoon
Om myn knechten te besolden/
Het Nederlant sou zyn myn loon.
Hoe souden wy 't anders maken
Wy betaelden u Spaenjaerts met munt/
Ons Duytschen met grof laken
Of wat haer wort ghegunt/
En dat op u condicy/
Dat ghy sout hebben gebracht
De Spaensche Inquisicy
In hare volle kracht.
Wat soude ick die invoeren
Dat spel dat liep te hoogh/
De spraeck quam onder de boeren
Dat u dingen niet doorh/
Het Dagevyer uyt pisse
Sy houden 't voor een Banck/
Bevaert ende Ziel-missen
Werpen zy achter de banck.
Om dat wy sulcy wel wisten
Daerom spaerden wy geenen kost/
Ons Rente wy dagelicks misten/
Wy sonden na u een post/
Al waert ghy t' huys gebleven/
Niet veel waer daer versupmt/
Wy sullen doch worden verdreven/
Och hadden wy 't gelt verslupmt.
Verdryft u de Prins van Oraengien
Versaeght hy u op dat pas/
Soo trecht met my na Spaengien
Ick schenck u elck een Kas/
De eene van Sinte Cornelis/

De

De ander van Sinte Crijn/
De derde loopt met Melis/
De vierde loopt met Valentijn.
't Is best dat ghy noch socket/
Ende hout met ons de spot/
Nu ghy ons 't geit ontlocket/
En slepet in uwen pot/
Ghy soud' daer mede verstercken
Het heylige Roomsche Rijck/
Den dienst der H. Kercken/
Ons missen alle gelijck.
Een doctor quam hy verrassen
Op alder-zielen nacht/
Mijn krupden waren gewassen/
Sy quamen in haer kracht/
Wie geen pardoen wou koopen
Die meende ick te vertreen/
Het water quam met hoopen/
Mijn krupden dreven heen.

Van Don Frederico duc d' Alvens soon/

Op de wijse: Rijck Godt wie sal ick klagen.

EVlaren ick mach wel klagen
Tot u / o mijn oude Vaer/
Hoe sal ick mogen verdragen
Dit bitter lijden zwaer/
Met beven ende schyzomen/
Klage ick mijn verdriet/
Dat ick in Hollant ben gekomen/
Godt verderf hem die 't my riet.
Niemant derf ick dit wijten/
Dan u stede van Amsterdam/
Ghy dedet niet dan roepen en krijten
Tot dat ick in Hollant quam/
Daer op soo quam ick loeren/
Op u belofte certeyn/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Ten was niet dan daer Geusen voeren/
Zoo ghy seght / haer macht is kleyn.
Ick betroude dat door raet der Papen/
Wy dat nu is missuckt/
Het bedden daer ick meende te slapen
Is my nu oock ontruckt/
Van Kammekens moest ick ruymen
Dat maeckt my 't hert soo bangh/
C' Armuyden meenden wy te slupmen/
Maer waren daer oock veel te langh.
Mijn beloften achten sy kleyn van waerden/
Mijn booshept een pegelick rupckt
Die ick al binnen Naerden
En te Haerlem heb ghebzupckt/
Daerom sy malkanderen zweren
En doen my wederstoot/
Zy spzaken laet ons dapperlick weeren/
Wy mogen niet quader dan doodt.
Ist dat ick uyt Hollant moet wijcken/
En Zeelant met schanden verlaet/
Soo sullen my de lieden na kijcken
Waer ick ga by der straet/
Een peghelick sal seggen/
Daer gaet duc d' Albens Soon/
Hollant moeste hy laten leggen/
Sulck schimpen ben ick niet gewoon.
O Stadt ghy meught wel beven
Die daer leyt aen den waterkant/
Wanneer ick Hollant moet begeven
Soo koom ick u ter hant/
Ick sal u plonderen ende rooven
U kisten ende Cantozen schoon/
Ghy meucht my wel gelooven/
Want het is u verdiende loon.
De Landen te bederven
Ghy daer toe zijt gesint

't Welck

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

't Welck soude moeten besterven
Het alder jonghste Kint/
Maer Godt en sal niet lijden/
Soo grouwelijcken Moort/
Zy sullen haer noch verblijden/
Als ghy sult wesen verstoort.
Ghy steden ongewonnen/
Blijft vroom tot deser tijdt/
Die 't quaet aen u begonnen
Zijn hare maght meest quijt/
Dus wilt Godt dancken en loven/
Hy maeckt u kloeck en stout/
U komt de kracht van boven
Om dat ghy u vromelijck hout.
Oorlof ghy Borgers allen/
U Steden doch wel bewaert/
Gelooft nu geen schoon kallen
Al van de Spaensche aert/
De wreede macht van Spaengien
Wilt stellen achter de handt/
Dat den Prins van Oraengien
Magh regeren zijn Vaders Landt.

Nieu Liedt / Van duc d'Alba / Op de wijse:
Den ouden man by de vyere etc.

WIe wil hooren een Nieuwe Liedt/
En dat sal ick u zingen/
Van den ouden man die duc d' Alba hiet/
't Zijn alsoo vreemde dingen.
Hy heeft begonnen in ons Landt/
Van 's Coninghs wegen te kommen/
Maer zijn rancken zijn bekant/
Het zijn al blauwe blommen.
De Privilegien klepn noch groot/
Wil hy geen Steden laten/
Hy heeft de vroomste des Landts gedoot/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Versmaet Raet ende Staten.
Papen en Papisten allegaer/
Hadden na hem verlangen/
Nu dancken zy Melis Papen vaer
Dat hy is wegh gegangen.
Hy is met processy ingehaelt/
Men gingh daer af stampampen/
Nu vaert hy wegh heeft niemant betaelt/
Bij nacht soo gaet hy schampen.
Den oude Man is alsoo beus/
Zy willen voor hem niet nijgen/
Zy roepen veel liever/ Vive le Geus/
Dan hy den thienden sou krijgen.
Hy wilde wel maken eenen soen/
Maer ons gaet daer af walgen/
Wy mercken wel aen het valsche Pardoen/
Het zijn al Raden en galgen.
Zijn Conterfeytsel van Metael
Dat magh hy wel weer vreken/
De herten ontloopen hem altemael/
Al inder Geusen preken.
De Prins oprecht dat Edel bloet/
Had hy soo gaerne verraden/
Maer Godt heeft door den Prins seer goet/
Den Tyran seer beladen.

Een Liedeken / Op de Wijse: Sy plagh my eens te vragen.

WAt seytmen nu van duc d' Alve
De Boter gelt vier en halve/
Is dat niet veel te dier?
O Prince van Oraengien
Duc d' Alve sal moeten na Spaengien/
Hoe sal hy komen van hier.
Wat seytmen van de Spechten/
Het zijn duc d' Alvens knechten/

Kup-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Kuydigh / rappigh / en Zeer/
Tegen d' onnosel en slechten/
Willen wy sterck gaen vechten/
Schoorsteenvegers sonder Leer.
Met haer sluweelen Broecken
Gaen zy de Mepskens soecken/
Maer wat daer onder schuylt/
't Zyn haer Pockighe doecken/
Het Gasthuys sy versoecken/
Van binnen zynse vervuylt.
In Spaengien en zyn 't maer stelen/
Daer loopen sy met Kackhielen/
Al synse daer groot geacht/
Vol Luysen ist dat sy krielen/
't Zyn Moordenaers der zielen/
Gespuys om te vollen de gracht.
Vyghkorven konnen zy brepen/
Kancrkens konnen sy lepen/
Wyngaert snijden onder d' eert/
Van leutert haer de kepen/
En sy gaen haer vermepen
Spanceren op een Peert.
Sy willen om ons Geloove
Heel dees Landen berooven/
Als duc d' Alve haer doet verstaen/
Maer Godt al van hier boven/
Welckmen altydt moet looven/
Sal haer lien noch verslaen.
Ey ouden Grys duc d' Alve
Hebt ghy nu niet meer salve/
Oft zyt ghy genoegh gesmeert:
Ghy zyt ten heelen noch halven /
U Koe wil niet meer Kalven/
't Welck uwen Paus seer deert.
En ghy duc d' Alvens sone/
Boosheydt zyt ghy ghewoone/

Om dat ghy hebt vermoort
Soo menigen persone/
Waerom Godt uyt den Throone/
Op u is seer ghestoort
O Prince van Oraengien
Edel Vorst uyt Almangien
Maeckt ons dees Tyrannen quyt
Zy doen ons groote Colangien
Jaegtse weder na Spangien
Zoo krijgen wy goeden tijt.

Hier na volgen de vooraemste fepten/die by den nieuwen Gouverneur Don Lowijs de Requenses geschiet zijn. Ten eersten van den slagh voor Bergen-op-zoom/daerse hem wellekom gheheeten hebben/ ende zijnder Hooghepts eerste Mirakel geschiet is op den 28. Januarij. Stem: Van Dueren.

HOort toe al gemeyne/
Al na een goet Nieuw Liet/
Laet ons Godt loven groot en kleyne
Vande victory die daer is ghescht iet
In 't laetst van Januarij verstaet het bediet/
Godt en verlaet de sijne niet/
Hy kastijt ons by ma ten/
Maer hy en wil ons niet verlaten.
Duc d' Alve met zijn Tyrannen
Trock na Spaengien 't sy u vertelt/
Een nieuwe Gouverneur liet hy te panden/
Dien gaf hy over het gantsche ghewelt/
En seyde: 't is in Brabant wel gestelt/
Verlaten moeten de Geusen het velt/
Dus vecht met blijde sinnen/
Holland en Zeeland sult ghy wel winnen.
't Sestigh schepen wilt aenhoorzen/
Ten Oorloghe/zijt dies wel vroet/

Te

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Te Bergen quamen die als vozen/
Wel gemonteert met schut krupt en loot/
Middelburgh te spysen waren zy gemoet/
Want zy dochten sonder tegenspoet
Te Middelburgh aen Lant te komen/
Dat hebben de geusen vernomen.
Zy hebben Gozlof genomen/
En maeckten haer op de vaert/
Aen Papen en Monicken sonder schzomen/
Die seyden : vaert dat u alle heyligen bewaert/
En ons Lief Vzou van Hal 't zy u verklaert/
Wy-water en was daer niet gespaert/
Daer op hebbense wel tien Missen gesongen/
Om dat sy Victozi souden bekomen.
Al die daer hadden bevellen/
Van de geusen Cap'teyn goet/
Die riepen wel lieve gesellen/
Veest doch nu wel gemoet/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Voor u Vaderlant wilt wagen lijf en bloet/
En de Prins van Oraengien/ons Heere goet
Laet ons daer voor leven en sterven/
Prijs en eer sullen wy verwerven.
Als de Bootsgesellen vernamen
Dat de Papisten quamen voort/
Sy vielen daer dapper ane/
Sy en spaerden krupt noch loot/
Sy hebben gheschoten soo menighen schoot
En worpen menighen Spaengiaert over boort/
Wel duysent zijnder gebleven
Sy moesten daer laten haer leven.
Thien schepen hebben sy ghenomen/
Met het geschut soo kleyn als groot/
De nieuw Gouverneur mocht wel schromen/
Hy stont op Sint Martens-dijck aen 't hoot/
De Spaengiaerts riepen misericoort/
Maer de Geuse smeten over boort/
Noch hebben sy tot haerder schanden
Het elfste Schip wel laten branden.
Ghy Monnicken en Papen/
Draeght rouwe aen elcken kant/
Middelburgh moet ghy verlaten
By faute van proviant/
Ghy meent ons te locken uyt Zeelant/
Soo dat ghy met ghewelt in den Hage quamt/
Maeslantsche-sluys verdringhen mede/
Wy wisten wel van uwe loose reden.
Gorlof ghy Heeren en Ondersaten/
Ende ghy Officieren vailiant/
Wilt onsen Prince niet verlaten/
Biet hem trouwelijcken de hant/
Op dat de Spaengiaert de wreede Tyrant
Mach geropt werden uyt Nederlant/
En alle Babels Dienaren/
Datmen Gods woort recht mach verklaren.

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Een ander
Van den slagh voor Bergen.

HOort allegaer, in 't openbaer,
Hoe datmen klaer, sagh komen daer,
In 't vier-en-zeventighste Jaer
Des Coninghs groot Armepen,
Met Trompetten en Schalemepen,
Seer Couragieus voorwaer.
Seer triumphant, voeren sy van 't Lant,
Van Bergen want, met een kloeck verstant
Elck schip seer vroom gemant
Met Spaengiaerts ende Walen,
Meenden sy prijs te halen,
Daer deus aes viel op de hant.
Als sy nu reen, groot ende kleen,
Quamen by een, om haer te verbreen
Voor Kommers-wael hielen sy gheneen,
By haren Eedt ghesworen
Den Admirael mosst voren.
Hem moste beswijcke geen.
Capitepn Juliaen de Romero saen,
Deet een vermaen, wilt wel verstaen,
Lieve Krijghsluy wilt ontfaen,
Den wijn die ick u hier schincke,
Daer by sult ghy ghedincken
Dat ghy Ketters sult versaen.
Al in ootmoet, valt nu te voet,
Als Christen bloet, u gebedt voet,
Voor dit heyligh Cruyce soet
Van onse lieve Vrouwen,
Dit beelt wilt doch aenschouwen
Die neemt ons in haer behoet.
Met dit gebet, na haer opset,
Meenden sy net, sonder belet,
Te komen door 't perket,
Maer het was al qualijck ghebeden,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Sy moesten leeren smeden
Op sinte Stevens wet.
Hoveerdigh stout/riepen sy bout/
Dragende hout/de geus die schout
Ons gewelt seer menighfout/
Vene vous canaille
Lutriaen ende rapaille/
Dit is den dagh die u berout.
Als Leeuwen vry/de geusen bly
Quamen daer by/ klampten onder de Ly/
Papou waer zijde ghy?
Seer vreeslijck saghmen schieten/
De Spaengiaerts haer schepen lieten/
Schampado speelden zy.
Een vrymoedigh accoort / de geusen voort
Quamen aenboort/den Admirael verstoort/
Groot geschrey was daer gehoort/
Papou 't moet u verdrieten/
't Onnosel bloet te vergieten/
Dat binnen Haerlem is versmoort.
Een Vlietsche boot/seer vreeslijck schoot/
Soo dat elck vloot/zijn gewelt seer groot/
Jan van Spaengien viel seer bloot/
Men hoorde roepen en kermen/
Misericordie wilt ons ontfermen/
Maer de leuse was slae doodt.
Sonder verdrach/gelijck voor den slagh/
Op een Vrydagh / 't welcken heugen magh/
Alle die dit spel aensagh/
Veel Edel Cruys-Heeren
Moesten daer sterven leeren/
Met gesehrey ende groot geklagh.
Dees tijdingemal / met blijde geschal/
Quam over al/ Met groot getal/
Te Bergen op de wal/
Ons schepen niet wijcken/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Sy doen de Geusen strycken
Tot ses al in 't getal.
Myn Heeroom verblyt/ met groot jolyt/
Bootschapten zyt/ sonder respyt
Den Commandeur verblyt/
Hy is op zyn Peert ghetreden
Al na zyn volck ghereden/
Maer seer kort was daer zyn tydt.
Als hy daer quam/ vper ende vlam
Geschut vernam / zyn volck dat klam
Over den dyck kreupel en lam/
Ellendigh quamense hem tegen/
Zyn gesellen seer verslegen/
Ende riepen met luyder stem.
O Grand Signeur/ le Gouverneur/
Adien honneur / hier gaen wy deur/
Verlozen is parteur/
Men sagh hem wederom ryden/
Dan lachen wel vermyden/
Ghestelt was hy te leur.
Zyn Heer-oom voorsept/ziende dit lept/
Zyn vrolyckheyt/ is in druck verspreyt
Deur de gantsche stadt verbreyt/
Myn Heer-oom onverduldigh/
Met tranen menighvuldigh/
Heeft de Spaengiaerts doodt beschreyt.
Als de Philisteen/voor Israel deen/
Daer hooghmoedige zeen/ daelden beneen/
Alsoo 't hier klaerlick scheen/
Met klaghen ende suchten/
Deer jammerlyck saghmense vluchten/
De Spaengiaerts voeren heen.
Als Pharao vertzaegt/ in 't roo meyr geplaegt
Soo ist hier geslaecht/ 't wort u bedaeght
Alle die dit spel behaeght/
Soo zyn oock dees Papisten/

Dees

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Dees wreede Antechristen/
In haer selfs strick ghejaeght.
Gorlof Admirael/ Officiers liberael/
Capiteynen reael/ Bootsluyden altemael/
Soldaten in 't generael/
Wilt Godt de Eere geven/
Van dat hier is bedreven/
Als David doet verhael.

Liedt / Van het in-nemen van Widdelburgh/ Stm: Wilhelmus van Nassouwen.

MEt Wilhelmus van Nassouwen/
Dat Edel duytsche bloet/
Met blytschap sonder rouwen/
Laet ons Godt loven soet/
Die ons nu heeft gegeven
In onsen handen reyn
Widdelborgh de stadt verheven/
Voor haren noot niet kleyn.
T' spelen sy gingen aenheven/
Armuyden Widdelburgh
Welck hem eerst sou begeven/
Te senden in groote sorgh
Een van haer Capiteynen
Om hulp in haren noot/
Maer quamen terstont in weynen
Gevangen bleef hy bloot.
Met geleyd' sy hem brochten/
Te Vlissingen binnen de stee/
Voor den Prins hy ontknochten
Zyn bootschap met grooter bee/
Dat hy mochte behouwen
Zyn Lyf en Leven soet/
Maer des Princen ghetrouwen/
Brochtet hem metter spoet.
Al op den Zoom sy voerden/

Tot

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Tot onder Bergen klaer/
Sy bewesen hem met Woorden
En metter daet oock daer/
Dat niet en was voor handen
Ontset op desen voet/
Ontrent d' Antwerpsche Landen
Oock wert gebracht met spoet.
Te Middelburgh al binnen
Is hy ghesonden daer nae/
Hy seyde wat wilt ghy beginnen/
Hoort toe wat ick u rae/
Als dat ghy sult aenveerden
Dat u ghepresenteert is
Van d' Edel Prins van weerden
Genade dat is ghewis.
Den twintighsten sy haer op gaven
Al inder tweeden Maent/
Men sagh al in de haven/
Of het waer toe-gebaent/
Soo dick quamen aensetten
Vele scheepkens aldaer
Het Victalp om te wetten
De hongerighe Landen klaer.
Te Middelburgh binnen der mueren
Den Prins daer inne quam/
Met blijschap sonder treuren
De Borgers alle t' saem
Op met hem doen verheughden/
Dat zy waren bevrijdt/
Uit sulcken noot in vreughden
Godt lovende met Jolijdt.
Over al wilt aenveerden/
Den Edel Prins van aerdt
Barmhertigh vol van weerden/
Deught is in hem vergaert/
Het welcke hy bewesen
Heeft aen zijnen Vpant/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Dien hem Godt tot desen
Gelevert heeft in zÿn handt.
Veertthien hondert soldaten/
Van duc d'Alf daer in gesent/
Heeft hy vry trecken laten/
Niet denckend' op 't ellendt/
Doe zy 't Haerlem gheprezen
Haer Tyranny gebruyckten fel/
Maer hy beweeß mits-desen/
Zÿn hert van goet opstel.
Zes van de Principalen/
Gevangen zÿn seer onsoet/
Waer onder ten kan niet falen
Den Tyran was ongoet/
De opperste gesonden
In 't Middelburghse pleyn/
Met een Ooge bevonden/
Monsieur Dragon alleyn.
De Geesteloose verachte/
Veel goedts men vant by haer/
De Koop-luy groot van machte/
Van Antwerpen hadden daer
Veel schats en Rÿckdoms leggen/
't Welck den Prins niet is te veel/
Wie kander quaet van seggen
Van Godts schinckingh gheheel.

Nieu Liedt/ van Middelburgh/ Op de Wÿse/ Wilhelmus van Nassouwen.

Wilt ghy nu Nederlanden
Te samen zÿn verblÿdt/
Middelburgh is in handen
Des Princes nu ter tÿdt/
Den Prince van Oraengien/
Met Vorstelÿck ghemoet
Vrÿft het Krÿghs-volck na Spaengien
Uyt Middelburgh met spoet.

Hoe

Hoe heeft Middelburgh schoone
Verdragen hongers kracht /
Als 's Landts vryheyt vdoone
Niemant anders heeft bedacht /
Wat hebben andere steden
End' Landen in 't ghemeyn /
Soo langh alsins geleden
Voor de Spaengiaerts onreyn.
Uwe dochters en vrouwen /
Bedeckt met herten vroet /
De vryheydt der Landouwen /
En die Inwoonders soet /
Wilt van 't gewelt bevrijen
Van dees Vreemde hier naer /
Schattinge en wilt niet lijden
Des thienden Penninghs swaer.
Spaensche Inquisiteuren /
Die u hebben geplaeght /
Verdrijft uyt uwe mueren /
Ontfanght u Volck verjaeghe.
Laet Godes woort floreren /
I daer niet teghen stelt /
Soo sult ghy prospereren /
En vreesen geen ghewelt.

Een excellent Liedeken / hoe zich de Vlissingers eerst Revolteerden / en duc d' Alvens Swager opgehangen wert.

Op de Wijse: Ghy Mepsken fraep.

HOort toe ghy Mannen ende Wijven /
Vaet den geest nae mijn verstant /
Desen druck en soumen niet konnen beschrijven

Die

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Diemen nu ziet in Nederlant
Daer en mach nergens geen goet passeren/
't Sy te Vlissingen of ter Veeren/
Dat heeft den thienden Penningh gedaen
Dat mer soo veel siet spelen gaen.
Geest'lijcke ende wereltlijcke saen
Als zy dit hebben vernomen/
Zijn daerom te hove gegaen
En weder-gestaen als vromen.
Al wat sy seyden hy zweegh al stil/
Hy seyde : ick sal hebben mijn wil/
Den thienden Penningh sal wesen mijn/
Soo daer een God t inden Hemel sal zijn.
Och Vorgers wilt doch wel aenmercken/
't Gebeurde op eenen Paesdagh/
Datmen Vlissingen sou beschencken
Met een Paesch-lam dat niemant en mach/
't Was een Paesch-lam van grooter moorden/
't Waren al basten van kennip koorden
Om te gaen rechten d' overighept saen/
't Gemeente en hadden niet vry gegaen.
Maer als de Vorgers dat vernamen
Hoemen Gemeent' en d' overhept ampt
Woude ombzengen al t' samen
En helpen die Vorgers al van kant ;
't Gemeente en beyde niet langhe
Sy namen de Capiteyn gevangen/
Maer de Soldaten kleyn en groot
Schoten zy met krupt en loot.
De Capiteyn met moede fier/
Spzack tot de gesellen fijn
Laet ons doch niet treuren hier/
Maer liever hier vrolijcken zijn/
Hy klam averechts op de Leere
Hy riep isser geen gracy heere?
Hier is gracy op dit pas
Als voor onse Grave was.

Van

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Van den slagh geschiet by Moock/ Sangs wyse Stemme: van den slagh voor Munster.

WIe wil hooren een Nieu Liet
Wat in 't Jaer Lxxiij is geschiet/
Ick sal u gaen verklaren/
Al van den Edelen Graef Lodewyck/
Hoe dat hy is gevaren.
Graef Lodewyck lach met menigh Helt
Voor die stadt van Maestricht in 't velt/
De Papisten lagen daer beneven/
Sy en waren doen niet eens soo stout
Dat sy zigh dorsten streven.
In Aprill den achtsten dagh voorwaer/
Toogh Graef Lodewyck op met syne schaer
Al na der Moockerheyden/
Doo sterck quamen de Spaengiaerts aenvoort/
Graef Lodewyck moeste scheyden.
Het hups te Heumen hebben sy gherkregen
En hebben de Spaengiaerts daer van gedreven/
Veel beter hadden sy mogen rouwen/
Het hadde hem smorgens beter gegaen
Niemant derft zyn vyant veel betrouwen.
Te vier uren smorgens hoort myn vermaen
Hoort men de Spaengiaerts allarm slaen/
En waren seer wel gemoet om vechten/
De Geusen waren seer moede van gaen/
Niet wel dorsten sy bestaen te vechten.
Gascoenjaerts en Walen verstaget my/
Stonden Graef Lodewyck trouwelick by
Als vrome Krygheslieden haren Heere/
Met schanden weken de Hoogduytsche daer van
Daer af sy hadden klepn eere.
Met schanden zyn de Duytschen geweken
Ende hebben een schuere in brant gesteken/
Daer waren die Geusen verraden/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

En zijnse soo dapper na ghestreken/
Ende gheslaghen in slach-oorden.
Seven uren heeft dese schermutsing geduert/
Maer Joris Schenk ruyters hebbent meest besuert
En werden meestendeel doodt gheslagen/
Hem vielen soo dapper de Walsch Ruyters aen
't Welck sy wel mochten beklagen.
Van de schermutsingh zijn bleven doodt/
Neghen hondert en thien/verstaet mijn woort
Wat in den achtertocht is blijven leggen/
Van hoogduytschen Wijven en kinderen bloot/
Daer weetmen niet veel van seggen.
De tijding quam te Nimweghen op dat pas/
Dat Graef Lodewijcx slagh verlozen was
Die goede Heeren waren daer bleven/
Sy luyden die klocken wel alsoo ras
En schoten soo dapper daer beneven.
Die van Nimweghen hebben dat vernomen/
Dat vijf metale stucken binnen Nimweghen zijn
ghekomen
Op de Cruys-strate dedense vueren
Sy stakense met Rosemarepn tot een spot/
Dit zijnse die souden vreken de mueren.
Hoort watmen noch gebeuren sagh
Als dat geschut daer komen was/op dien dagh
Vrandende Lanteernen hebben sy aen gesteken
Op dat elck sout aensien met groot gheklagh
Zy zijn daer na stoutelick na gestreken.
Die van Nimwegen waren so seer verblijdt
Als Graef Lodewijck hadde verlozen den strijt/
Maer ick hoys het sal ten besten verkeeren
Als Graef Lodewijck weder te velde komt/
Dan sullen sy wel laten haer triumpheeren.
Al is hy daer soo deerlick versaeght
Hy en heeft verlozen dozp noch Stadt
De Prins heeft weder een buyt gewonnen
Maer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Maer eer de tijdt ten eynden gaet/
Sal het noch al ten besten komen.

Een Nieu Liet/van eenen aenslag geschiet op den Pincxterdag/soo wel op Hollant als op Zeelant/ Voys: Den lustelijcke Mey Christus/etc.

DEn dertighsten Mey op Pincxter-dagh/
Kregen die Vlissingers wat te doene/
Tegen die van Antwerpen met gewagh/
Ontrent Saftinge na den noene/
Sy waren weder gekomen uyt/
Maer haer krijgen waren van geen virtuyt
Dat mochtense wel beklagen/
Godt woudese ten lestmael plagen.
Op de Schelt voor by Kommerswael/
Quamen die van Zierickzee aensetten/
Die van Antwerpen sagense altemael/
Riepen 't zijn vrienden om ons te onsetten
Daer mede waren sy in een val/
Want die van Vlissingen met groot getal
Den Hont quamen op dringen/
Sy konden na Antwerpen niet weder springen.
Papou wel vierendertigh in 't getal/
Wel gemonteerde schepen/
Met die te Lillo lagen al/
Sy waren daer metten anderen benepen/
t Groof geschut gaf soo grooten gelupt/
Die Vlissingers riepen dit is onsen bupt
klamp aen/klamp aen als mannen/
Papou stont of bescheten waren de handen.
Op Pincxterdagh eer 'tdoncker wert
kregen zy met vroom daden/
Elf Schepen met gemoet en hert/
Voor den vpant was geen genaden/
t Zy duytsch/Spaengiaerts ofte Wael/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Sy spoelden haer de voeten altemael/
De reste gingen sy besetten/
Om des morghens haer tanden te wetten.
Pincxter Maendagh smorghens vroegh
Waren de vyanden meest al verlopen/
Negen maeckten haer koers recht als een oogh/
t' Antwerpen was al haer hopen/
Die ander lieten zy inde Pan/
Maer sy warender meest al van
Met haer boockens daer uyt ghevaren/
Op d' Eylanden saghmense paren.
De Schaep-stallen geheeten zijn
De Eylanden daer zy op zworven/
Wel acht hondert daer op quamen fijn
Meest van honger zy daer op storven/
De ander die daer worden gevaen
In de Schelde zy moesten te water gaen/
Met de vloet sy tot Antwerpen dreven/
Grooten rouw in de Stadt wort bedreven.
Vijf inde gront/ drie in lichten brant/
Met vijfthien prijsen quamen zy aensetten
Voor Vlissingen seer triumphant/
De Heer van Hewster sonder letten/
Vijs-Admirael van de Papisten vloot
Hondert twee Metalen stucken/
Sachmen van de schepen rucken.
Oorlof zijt allegaer onvertzaeght
Al wil Piere de Valentes komen
Uyt Spaengien/ Godt het seker niet behaeght
Zijn snorcken en hoogh beromen/
Tulcx als hy in Indien heeft ghedaen/
Ende meynt ons oock te verraen
Om Hollant en Zeelant te doen sterven
Ende gantsch inden gront te bederven.
Ons opperste Prins in 's Hemels firmament
Sal ons Nederlant wel beschermen/
Ons

Ons tot slaven te maken sonder ent
Daer toe sy ons willen brengen ach ermen/
Daerom laet ons met hert en moet/
Sy malkander op setten lijf en goet
Daer sy zijn/sy doch voor ons beven
Want Godt sijn hant over ons heeft gegeven.

Een Nieuw Liet/ van den Welghebozen Heere en Gzave vander Marck/ vzy Heere van Lume. &c.

Op de Wijse : Wilhelmus van Nassouwe.

FIJn u ghy Afgodisten
Die Godts roet wederstaen
Ja meer met den Papisten
Dan met princelick graen
Dunkt u niet God sal't wzeken
En brenzen aen den dagh
Al valsche loose trecken/
Al naeckt eeuwigh geklagh.
Schaemt u het voos hanteren
Ghy Hypocrijten quaet/
Al logen te vercieren
En zit in des Lants raet
Zeeuwsch zijn u raetslagen/
Zu Achitophels bloet
Ghy sult als Haman beklagen
Die hoosgept die ghy doet.
Ghy soeckt des Gzaven leven
Op dat gop sout te bet
Die landen brengen in sneven
Voor u trouw'loos opser/
En hebt den Pzins ghezwozen/
Maer uwen eet is valsch/
Ghy soeckt dien Edel gebozen
Te bzengen om den hals.
Ghy sit als Potentaten
In des Lants Regiment
Maer Monicken, Papen/ Pzelaten
Maken u siende blint/
Daerom zijt ghy partye
Den kloecken Gzave/maer
Al u verrederije
Al komen noch openbaer.

Ghy hebt het lant te schandt
Vue d' Alf gepzesenteert/
Te lederen in zijn handen
Zulex was gepzesenteert/
Daerom quam hy ghevloghen
Na Haerlem/soo 't wel scheen/
Daer was de Pzins bedzogen
Van boven tot beneen.
Ghy zijt het lant seer schadig
't Is jammer dat ghy leeft/
Den Pzince en Gzave genadigh
Met alle die hem aenkleeft/
Dacht ghy toch al waerachtigh
Ter bleesch-banck hebben ghebzacht
Maer Godt de Heer almachtig
Heeft voor ons wel gewacht.
Waer uwen dienst getrouwe
Soomen van sulcken leest/
Gzaef Lodewijck vã Nassouwe
Waer langh in 't lant geweest/
Den dur met sijn bloet-honden
En hadde niet gestilt/
Waerdy getrouw gevonden
Het lant waer al gestilt.
Ghy binct u selven stricken
Daer ghy in vallen sult/
Ghy sal u quaet ontdecken/
Wanneer die tijdt vervult/
Ghy sult noch voor hem schamen
Naet hem komen in 't perck/
Den Edelen Heer van Namen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Den Grave vander Marck.
Daerom Edel Heer verheve
Sthaft eenen goeden moet
Godt sal sparen u leven
Spijt u vyanden verwoet
En sal u sterckheydt geven
Door zijn genaden groot
Op dat voor u bezeven/
Wy komen uyt der noot.
Al was David verdreven
Door Sauls hoogen moet
Nochtans sagmen 't lot keeren
De welcke lagh onder de voet.
Zoo sullen sy oock beklagen/
Aenmerckt wel mijn vermaen/
Dat sy 't dorsten gewagen/
U Edelheyt te vaen.
Zy hebben veel quaets ghe-
vrouwen/
Door hare geveynstheyt groot/
Oock mannen ende Vrouwen
Ghebracht in lijden groot/
Eer 't Lant sal zijn in vreden
'T sal kosten menighen man/
Daerom met ons gebeden
Laet ons Godt roepen an.
Bidt voor den wel-gezinden
Prince seer hoogh vermaert/
En de Heeren in allen enden/
Daer Godts woort wort ver-
klaert/
Den Graef vander Marck y-
doone
Den Paltz Graef op den Rijn/
Voor Engelant de Kroone
Magh wel gebeden zijn.

Liedt/ Van den grooten Slagh voor Nieu-poort in Vlaenderen/ Stemme: Het Nachtegaelken kleyne/ Ec.

T Gulde Jaer Sestienhon-
dert/
Julij den tweeden dagh/
Heeft Godt zijn kracht getoont
Twelk menig mensch verwon-
dert/
Want in desen veltslagh/
Wert niemant niet verschoont

Hoe

Hoe Edel ghepersoont/
Ader moest de kop bieden/
Lustigh vallende an/
Gheen moest aen weerzy vlieden
Elck street als een Krijgsman
Graef Mauritz van Passouwen/
Rijdend als een vroom helt/
Gaf de soldaten moet/
Seggende dat sy souwen
Haer kloeck quijten in 't velt/
Want 't koste lijf en goet/
En sprack opstaende voet
Siet hier de plaets om vechten
De Zee hebdy aldaer/
Strijt kindren als lantsknechten/
Ick wil u zijn een vaer.
't Volck is moedig en rustigh
Tot den vyant ghetreen/
Die hem de deysen wat/
Graef Lodewijcx krijghslien lustigh/
Hem op d' oude plaetse deen
Wederom keeren radt/
Graef Ernst volck stout prat/
De nieuw Geusen niet weken
Neemt moet Monsieur Veer riep/
Gent quam ter sijd gestreken/
Wiens Ruyt'ry niet en sliep,
Zijn Excellentie vrome
Steldent' Casquet op 't hooft/
En sprack/ Mannen 't is tijt/
Datmen geen doot moet schromen/
Godt almachtigh ghelooft
Sal ons helpen met vlijt/
Elck Troep viel aen den strijt/
En hebben soo gheslagen/
Den vyant inde vlucht/
Die hem van dees neerlaghe/
Brootelijcx wint bedught.
Daer en op ander plaetsen/
Schier tien duysent man bleef/
Wel twee duyst aen ons sijdt/
Soo ginckter op een kaetsen/
Elck voor ander aendreef
Om den buyt en 't profijt/
Spijt Paep Jan die 't benijt/
Albertus Aertshertogen
Van Oostenrijck/ doen sagh
Zijn doot daer schier voor oogē
'T was voor hem een hert ghelagh.
Veel edelen en Heeren
Meer dan men noemen kan/
Zijnder ghebleven doodt/
So ginkt op een schaepscheren
'T bleeffer meest aen de pan/
Men hieu/ men stak/ men schoot
Den Admirant hem boot
Ghevangen/ die dick smaelden
Op den Hollantschen kaes/
Die hy wel dier betaelden/
Want 't was van niewe gras.
Komt eens Jantjen van Spaengien
Alst u lust wederom/
En deckt den Geus wat op/
Hoe smaecken u d' Oraengien?
Seigneur weest wellekom/
Proeft Nederlandts sopperlop
Papou die kreegh den klop.
D' ontrouw is daer vergolden
Aen die Schotten gedaen/
Die ghy t' Oldenborch scholden
En moordelijck hadt verraen.
Prince heer Godt almachtigh
Zijn Excellenty gheeft
Wijsheyt en goet verstant/
Dat hy wel en eendrachtigh/
Regeert soo langh hy leeft/
Tot rust van 't Vaderlant/
Verknoopt Lis/ Pijl en bant/
Der Edeler Heeren Staten
Met een gemeen spreeckwoort
Op Godt wy ons verlaten/
De Eer hem alleen behoort.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Van de Schoone Victorie van Leyden: Op de Stemme / van den 36. Psalm.

Des boos-doenders wille seer quaet.

VErheught u nu / van vreught ontspringt /
Een danckbaer Liet van harten zingt /
Ghy die de waerheyt aenhanget /
Want by ons wort nu rechte voort
Een stem der blytschappen ghehoort /
Daer langh na is verlanghet /
De rechterhant des Heeren sterck /
Die heeft vertoont haer wonder werck /
Ghelyck by ouden tyden /
Als hy zyn volck in haerder noot /
Vryde van honger / zwaert en doot /
En na druck gaf verblyden.
Een pegelyck is wel bekent
Wat den Paus voor een instrument
Sant in de Nederlanden
Na dat duc d' Alba is gerupmt /
Als hy deselfden hadt geschupmt
Na moort / roof ende branden :
't Was den Milaenschen Commandeur /
Die hier toe van hem kreegh de keur /
Om zyn seer schalcke sinnen /
Duc d' Albens handel was te wreet /
Dees veynsde dat hem sulcx was leet
Hy wout met listen beginnen.
Wat hy daer door in Zeelant wrocht
Hebben syn Spaengiaerts wel besocht /
Dat zy daer niet meer komen /
Hy heeft dies weer in 't lest van Mey

Zyn

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Zyn nieu aenslagen vriederiep/
Op Hollant voor genomen/
Op de Maes was de eersten list
Maer den aenslagh is gemist:
Godts handt heeft hem geslagen/
In Noort Hollant oock desgelyck
Daer seer veel dooden op den dyck
En in de slooten lagen.
Den derden aenslagh heeft gehadt/
Leyden die wel vermaerde stadt/
Zy wert weder belegen/
Want hy wist dat daer op dit pas
Koozen noch Kryghsvolck in en was
Om syn macht te staen tegen/
Zyn grof geschut hy achter liedt/
Want daer met (wist hy) hadt hy niet
Dies wou hy de stadt dwingen/
Met hongers noot/sonder gewelt
Ende heeft het oock alsoo bestelt/
Datmen daer niet kost bringen.
De Prins en Staten sloten raedt
Vreemt scheent/nochtans van dese daet
Salmen duysent jaer spreken/
Den Ysseldyck kreegh menigh gat/
Den Maesdyck wert gesteken plat/
't Water quam ingestreken/
Hollant thoonde zyn water kracht/
Zeelant heeft zyn hulp by gebracht/
Door volck en schoon scheeps stucken/
Boysot den vermaerden Kryghs-heit
Begaf zigh op het Water-veit
Godt liet hem wel gelucken.
Als Kapsaces sprack den vyant/
U en kan komen geen vystant/
Leyden ghy moet versmoozen/
Kont ghy de sterren gryypen wel/
Doch

Soo kan het water oock seer snel/
Tot voor u Stadt door-vorren/
Ditdeden sommighe doen de klacht/
Sathan die stoockte doen de tweedracht/
't Versoeck was swaer om lijden/
Want vele waren daer sonder broot/
Oock was de Peste daer seer groot/
Maer Godt die holp hem strijden.
Den wint die blies soo voor Soetermeyr
Van daer soo weeck des vyants Heyr
Ende quam tot Soeterwoude/
Hier heeft de Heer zienelijck ghetoont/
In noot dat hy zijn volck verschoont/
End' uyt last helpt benoude/
Hy gaf regen wint met spring-vloet
Die benam den Vyant den moet/
Die naeckt is wegh ghelopen/
Veel hupsen stack hy inden brant/
Alwaer hy weeck / hy vont Godts handt/
Dood'lijck moest hy 't bekoopen.
In October den derden dagh
Vopsot men met zijn Schepen sagh
Binnen de Stadt van Leyden/
Kregen de hongerige spijs/
Den Heer die zy danck ende prijs
Wiese den kost bereyden
Natuere kreegh weer haren eysch/
Sy wierp van haer het Paerde vleys
Broot hadt sy moeten derven/
Van seven weken den tijdt lanck/
Water was meest gheweest den dranck
Waer door veel moesten sterven.
Voet op 't gesicht wreeden Tyran
Siet hoe de Heere helpen kan/
Waer geen hulp is voor oogen/
Amsterdam blijft niet lange blint

Verderft

Verderft doch niet u kinders kint
Hebt met hem mededoogen/
Keert u in tijdts eer ghy vergaet
Den Heer niet langer tegen staet
Aenmerckt zijn kracht en gaven/
Heel Nederlant siet dees oock aen/
Wilt handen aen den ploegh nu slaen
En blijft niet langer slaven.
Ghy hebt aen ons klepn landt ghespoozt
Wat hulpe dat Godt by zijn woozt
Gedaen heeft dees dzie jaren/
Vanght dat dan oock aen onversaeght
Voozt Vaderlandt u strijtbaer dzaeght
Afgodes dienst laet varen/
Leght by het vyer niet langer hout
En gelooft my 't sal wozden kout
Ja 't sal geen vyer meer blijven/
Wilt ghy dat dit pladt zy ghestelt
Geeft den Tyzan langer geen geldt/
Ghy sult hem wel verdzijven.
Den Pzins die ons hulp is geweest
Sterckt u en ons met zijnen geest
Dat wy nae zijn woozdt leven/
Danck zy de hooghste Majestept
Van nu aen tot inder eeuwigheydt
Van dat hy heeft ghegeven/
Ons Pzince zy dooz zijns Soons bloet
Van hem tot aller tijdt behoet/
Vy stercke oock 's Landts Staten
Met een volstandigh vast ghemoet
Tegen den Vyant seer verwoet
Die hem en zijn woozdt haten.

FINIS.

Als

Als nu de Commandeur/door het Miraculeus ontsetten van Leyden /soo seer gewraeckt was/heeft hy zyn ondersaten wederom willen verquicken/door een Spaensche Vrye eens listigen Pardoens/waer op dit liedeken gemaeckt is / Op de Wyse:

Gods edel kinderen wilt doch gedachtig wesen.

HOllandt / Zeelant/
Wilt u bekeeren/
Voet Brabant ter eeren/
Den Koningh onderstant/
Soo meucht ghy al'tsamen met vreughden leven
Pardoen is gegeven
Vande Governeur valliant.

Wy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Wy gelooven in Godt almachtigh/
Die alles regeert/
Die geeft ons Pardoen
Van ons boose ghedachten/
O ghy Cains gheslachten/
Peyst ghy op Godt den Heer.
O Geusen waerom blyft
Ghy dus vreemt van zinnen/
Wilt ghy nu noch niet beminnen
De Paus den aertschen Godt/
Die geeft u Absolucy buyten ende binnen/
Wy dunckt aen u beginnen/
Ghy hout met hem de spot.
Die Absolucy die hy ons soude geven/
Hebben sy wel beseven/
Te Zutphen in 't openbaer/
Te Naerden / te Haerlem/
Wat sy daer bedreven/
Wy hebbent al beschreven/
In Brieven voorwaer.
Geusen onsen Gouverneur/
Is niet gekomen
Wy mogen wel roemen/
Van om te maken vree/
Daerom heeft hy Brieven
Van Spaengien mede ghenomen/
Tot zynder vromen/
Gheloofter gheen ter stee.
Valsche Papisten/
Wy willen u niet ghelooven/
Ghelyck de Mooren
Dickmael gebben ghedaen
Alsulcke schelmerye/
Lept ghy haer oock te vorren/
Dus waren zy bedrogen
En Jammerlyck verraen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

O Geusen laet ons wesen in Peys en vrede/
Sonder begeven en maken vast accoort/
Dat elck in zijn geloof magh leven ter stede
Het wert al vergeven alsoo dat oock behoort.
O ghy Papisten ghy deet hier beneven
Te Parijs binnen der steden hielt gy niet vast accoort/
Den ongeboren benaemt ghy daer het leven/
En hebt bedreven sulcken wreeden moordt.
Oorlof ghy Prinsen ende Heeren/
Wilt u van 't Pardoen keeren
Houdt u aen 't Woordt des Heeren/
Wilt haer gelooven niet.
Al willen sy ons verneren/
En met moorden ververen
Sy mogen ons niet deren
Godt helpt ons uyt verdriet.

De eerste listighept na desen voorsz. Vrede-handel/ is gebleken aen den moortbrandischen aenslagh in Noortholland/ van den Monnick aengelept/ Anno 1575. Op de Wijse:

Een Amoureus fiere/ etc.

EEn Nieu Liedt wil ick singen
Uytter herten alsoo fraey/
Hoe Papou Noort-hollant meende te dwingen
Den seven-en-twintighsten deser Maey/
Maer ten woude haer niet ghelucken/
Soo zijt wel hadden ghedacht
Haer raetslagen braken in stucken/
Al door Godts stercke macht.
Ontrent ses duysent voetknechten
Met seven hondert Ruyters te Paert
Meynden zy 't Lant daer mede te bevechten

Noort-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Noort-Holiant hadden sy ghepaert/
Op 't verraet quamen sy aen loeren/
Dat sy van binnen hadden ghestelt/
Omtrent vijf-hondert boeren
Stonden tot haer hant ghetelt.
Een boer van Wochlum gebozen/
Een Knaep van Jesebel bequamen/
Hadden sy tot Capitepn ghekozen/
Vier hondert knechten hadt hyer met namen
Die in elck dozp souden branden
Als de Spaenjaert quam vooz de Schans
Ghekleet met roode syde banden/
Maer verlozen liep haer de kans.
Dierick Sonoy in kozten stonden/
Heeft haest vernomen dese maer/
Hy heeft zijn Posten uyt ghesonden/
In Steden/ dozpen hier en daer
Dat sy goede wacht souden houwen
Op sulcke verraders al/
Niet alleen mannen/maer oock vzouwen/
Want daer veel waren veel in 't ghetal.
De Steden en dozpen alghelijcken/
Swoeren malkanderen ghetrouw/
Doe sy vernamen de pzacktijcken
Die daer nu gelden sou/
En deden die schepen toe rusten/
In alsoo kozten stont/
Besetten alle havens en kusten
Teghen sulcken loosen vont.
Men ginck de Lantsknechten halen
Inde schanssen sterck en vast
Die Lantlieden alte malen
Hebben op haer haspelen ghepast/
Haer vaendels saghmen vliegen/
Ter eeren den Pzins fijn/
Sy wilden haer niet laten bedziegen/

Van

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Vanden Monick op dit Termyn.

De Papisten quamen aenstrycken/
Voor de schanssen aldaer
De leus lieten sy daer blycken/
Sy meynden 't Lant was haer/
De Molen gingen sy aensteken/
Die te Schorel stont al by de Kerck
Hy was gestelt tot een teecken/
Vande binnen verraders sterck.

Sy gingen daer branden en stoocken/
Die binnen verraders saten stil
't Verraet was al ghebroocken/
Sy kregen niet haren wil/
Haer Capitepn was ghevangen
Met al zyn Lants-knechten meest/
Die Papouwen sonder verlangen
Zyn vertrocken seer bevreest.

Voort toe watmen doe dede
Met dese verraders valsch/
Men ginck doen den Capitepn ontleden/
Eerst brack hem den duyvel den hals
Dit is geschiet waerachtigh
Veel menschen hebben daer by ghestaen/
Alsulcken loone zynse waerdigh/
Die haer Vaderlandt willen verraen.

Voort de brantstichters te samen
Worden al aen staken ghesedt/
Elck in zyn dorp by namen/
Om een ander te wachten bedt/
Haer Cornel ist ontloopen
Met namen Pieter van Hoef
In 't eynde sal hy 't bekoopen
Die sagh zyn dagen sulcken Boef.

Van Kersmis is dit verraet begonnen/
Amsterdam heeft dit gebracht
Om sulcken peys hebben sy geronnen

Is

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Is dit den vreed' die hy altijdt socht /
Wy hebben oock wel vernomen
Dat zy met Noort-hollandt sou worden betaelt /
Is een Boer te gemoet gekomen
De Betalinge hadt hy dra ghehaelt.
U belooninge leydt in sacken /
Naer het is krupt en loodt /
Die keesen zijn al ghebacken /
Om te Victalieren in den noodt /
Eerst moet ghy daer aen geven /
Twee daelders voor dat Licent
Dat meughy ghyse wel aen-kleven /
En halen in uwen Tent.
Och Commandeur vol schanden /
Wildy opwaecken niet /
Dat dinck treckt ghy ter handen
Des Heeren werck aensiet /
Wont u op van suicke stucken /
Wacht u voortaen hier naer
De Pincrter-bloem te plucken /
Gedenckt aen 't voorleden Jaer.
Prinsen Godt wilt ons bewaren
Van dees bloet-honden fel /
Die haer selven niet en sparen
Om 't bloet te storten snel /
Laet doch u Kercke groepen
Hier in dit Noordt quartier /
Wilt ons Prins met wijshept besproepen
End' oock die Zeeuwen fier.

De inkomste des Voorluchtige hooghgeboorne Princesse ende Vorstinne / Op de Wyse: Wilhelmus van Nassouwen / &c.

WIlt nu vreucht bedrijven /
Ghy steden in Hollandt
In Zeelandt Mannen en Wijven /
Bedrijft vreucht aen elcken kant /

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Ter eereu den Prince verheven
Zijn Huysvrou Edel vermaert
Dat Godt gratie heeft gegeven/
En trouwelijck bewaert.
Ten Briel is sy gekomen/
Al met Triumphe groot/
Dat hebben die Borgers vernomen
Men schoot soo menighen schoot
Tot den Prins zijner vromen/
Men liet haer Wille-komen/
Al in des Princen-landt.
Als den Prins dat heeft vernomen/
Van herten was hy verblijdt/
Hy voer al sonder schromen/
Naer den Briel seer subijt/
Naer haer was zijn verlangen/
Den Edelen Prince goet/
Hy heeft zijn Bruyt ontfangen
En vriendelijck gegroet.
Men sagh daer vreucht oorboorzen
Ten Briel ick segh't u pladt/
Trommelen mochtmen hoorzen
Op het hooft end' inde Stadt/
't Geschut wert los gheschoten
Ter eeren de Bruyt minjoot/
Ten heeft haer niet verdroten
Te schieten soo menigen schoot.
Als sy binnen is gekomen/
Die Jonck-vrou reyn gemaniert
Elck liet haer welle-komen
Vreucht werter gehantiert/
Op den Toorzen saghmen vperen
Deur de Stadt nacht end' dagh
Met lieflijcke manieren
Men hoorde daer geen geklagh.
Van daer is sy ghetogen/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Nae Voyt al metter spoet/
Alsoo men sagh voor oogen/
Godt die heeftse behoet/
Trommpetten en Claroenen
Gaven daer groot gheluyt/
Elck een saghmen daer spoeyen
Om te eeren des Prinsen Bruyt.
Die van Voyt kloeck van aerdt
Waren seer haest bedacht/
Want sy geen kosten spaerden/
Maer hebben de Bruyt verwacht
De Schutters saghmen treden/
Met vaendels wyt ontdaen/
Couragieus van zeden
Om de Bruyt te ontfaen.
De Borgers met verlangen/
Liepen daer buyten de Poort
Om de bruyt eerlyck t' ontfangen
't Geschut wert daer ghehoort/
Men sagh peck-tonnen branden/
Voor die stadt hier en daer
Alle die Paptsten ter schanden
Ter eeren den Prins eerbaer.
De Heeren vander Stede
Schout/ Schepenen wel gemoet/
Borgemeesters en Schutters mede
Die quamen haer in 't ghemoet/
Met Vaendels wyt ontloken/
Seer lustigh Triumphant/
End' hebben vriendelyck gesproken/
Weest wellekom in Holiant.
Dus wilt doch vreucht hantieren
Ghy Steden aen elcken kant
En wilt doch vrolyck vperen/
Ter eeren den Prins valiant/
Danckende Godt verheven
Van dat Babel soo wert verstoort

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

En dat hy ons heeft ghegeven /
Sijn heylich Godtlijcke woordt.
Ghy meucht u wel verblijden
Ghy Steden hoogh vermaert /
Want noyt tot geenen tijden
En waert ghy soo bewaert
Met sulcken Edelen Heere /
End' een Princes seer goet /
Want sy beyde voor Christus Leere
Willen wagen Lijf en goet
Laet ons den Heere dancken
Ghy Menschen groot en klein /
Hy sterckt ons arme rancken /
Als men mocht zien ghemeyn /
Te Leyden voor die Stede
Was den Vpandt heel verbaest /
Ende 't Alckmaer oock mede /
Daer ruymde hy metter haest.
Goorlof Princelijcke Heeren /
Wilt dit in danck ontfaen /
Den Prins van Oraengien ter eeren /
Soo is dit Liedt ghedaen /
Met zijn Princesse verheven /
Godt spaertse beyde gesont /
En wiltse langh laten leven /
Bid ick met 's herten gront.

Een Nieuw Liedeken / Op de Stemme:
Het daget upten Oosten.

OCh wilt u doch vertroosten /
De benauwde gemeente seer /
Geen hulp van Zuyt noch Oosten
Dan alleene van Godt den Heer.
Antechrist met zijn ghesellen /
Rasen en woeden heel verwoet /
Godts uytverkoorne sy quellen /
En storten 't onschuldig bloet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Gelijckmen magh aenschouwen
Aen den nieuwen Commandeur /
Die 't Lant brenght in 't benouwen /
Sijn Rijck heeft niet langh geduert.
De zee heeft hy verloozen /
Met haer steden groot van macht /
Sijn schepen geen Victozy oozboozen
Tegen der Vlissingers kracht.
Een aenslagh dede hy maken
Op 't lant van Schouwen fijn /
Om een hoeckken in zee te raken /
Maer ten sal niet gewonnen zijn.
Ten eersten heeft hy ingenomen
Brouwershaven de Schanse groot
Daer na heeft hy sonder schzomen
Belegert Bommene minjoot.
Binne Bomene dzie vaendels laghen
Al van des Princes Heyzkracht
Die 't niet met wille opgaven
Maer wederstonden met macht.
De Spaengiaerts lagen daer lange veur
Om dat zijt niet konden winnen voozt
Sy stozmden een geheel dagh deur
Daer geschiede soo grooten moozt.
Met gewelt sy in vielen
Bommene de Schanse groot /
Sy moozden daer alsoo vele
Men sagh noyt meerder noot.
Die Spaengiaerts raesden soo seer /
Om haerder Soldaten verlies /
Daerom spaerden zy niemant weere /
Maer jaeghden de geus dooz de spies.
Prince wilt een exempel nemen
Aen dese soldaten goet /
Die daer lieten haer leven
Dooz 't Vaderlant gestozt haer bloet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Geuse Liedekens.

Als Zierickzee belegert was/is de Commandeur na Mechelen gereyst/ daer hy met de pestelentie geraeckt wert/ waer af hy tot Brussel sterft.

Stem: Vanden 132. Psalm.

REquiem mogen wy zingen/
Over de Ziele seer devoot/
Van Don Lops/laet ons volbringen/
Die daer is ghebleven doot/
Jesupters wilt Vigily verheven/
Franciscaners wilt bidden alhier
Ons Gouverneur wilt ons begeven
En repsen na 't Dagevyer.
In 't Jaer ses-en-tseventigh verheven/
Den vijfden dagh van Meert/
Is Don Lops ghescheyden uyt 't leven/
Dat ons Papen soo seere deert/
Duc d' Alf is wegh gheloopen
Don Lops is ghestorven hier/
Onse ware wil niemant meer koopen/
Wy komen in teeringhe schier.
Nu sullen de Geusen haer verblijden/
Van desen grooten af val
Waer de Paus tot gelegender tijden/
Een nieu Gouverneur senden sal/
Hy sal ons niet heel verlaten
Al schijnen wy desperaet/
Wy troosten ons selfs boven maten
Al hoe qualijck datter ons gaet.
Wy sullen ons weder verbrouwen/
Dat Zierickzee sal ghewonnen zyn/
De Spaengiaerts staen ons by getrouwe/
Te ghen alle der Ketters fenijn/
Onse Pans wil zyn stück niet verliesen/
Daeroin sal hy senden solaes/
Hy sal haest een Gouverneur kiesen/
Spijt alle de Geusen dwaes.
Dat Vranckrijck wil accorderen

End'

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

End' maken daer Paps en Vree/
En de Hugenoten Triumpheeren/
Dat doet ons herten soo wee/
Sy sullen de Geusen hulpe senden/
Tot ons groote ruwijn/
Waer wy ons keeren of wenden/
Onse macht gantsch al verdwijn.
Hondert Zielmissen willen wy lesen/
Voor de Ziel van onsen Commandeur/
Alle hepligen wy aenroepen desen
Om Christum ons te bidden veur/
Dat hy de Ketters wil uyt roepen/
Ende ons trouwelijck bystaen/
Op dat zy niet langer en groepen/
Die onse Misse heel tegen staen.

Een Nieu Liedeken/ Van de belegeringe en opgevinge van Tierick-zee.

Op de Wijse: Maximilianus de Bossu.

AEenhoort een Liedt ghy Christen schaer
Wat sich heeft toegedragen/
Al in dat vijf-en-tseventighste Jaer/
Men magh het wel beklagen/
Den thienden October wert Tierickzee belept/
Van de Spaengiaerts benaut aen allen zijt
Geen Victalp kondense bekomen.
Sy hebben de stadt gehouden langen tijdt
Met gewelt sonder vertsagen/
De Geusen deden die Spaengiaerts groot spijt
Met haer Schepen alle dagen/
Daer bleef soo menigen Spaengiaert doot/
Al waren de Geusen in grooten noot/
Tierickzee dede van honger klagen.
De Prins als een getrouwe Heer/
Heeft dickwils begeert te ontsetten

Zierickzee die daer was benouwet seer/
Maer die Spaengiaert hevet altijt belet/
Sy schoten de schepen al in den gront
Van de Geusen/ die soo menige listen vont
Van 't was al te seer besettet.
Daer was geen diepte verstaet wel my
Om met groote schepen daer by te komen
Dus hebben sy de stadt ghemaeckt vry/
De Geusen met veel daden vrome
Maer Godt en heeftet niet geconsenteert
Hy moet nochtans altijdt zijn ghe-eert/
Op ons selfs laet ons niet steunen.
Daer was soo groote diere tijdt
Binnen Zierickzee onder de gemeente/
Menigh vroom herte veel honger lijt
Ghelijck geschiet is binnen Haerlem mede:
Hoe marsch 't eene vleesch dus quellende zijn
Het ander / en aen doen soo grooten pijn/
Daer wy zijn van een hooft en leden.
Dat doet altijt het gekroonde beest
Ende des Antichrists dienaren/
Die altijdt met een bloetdorstighe geest
D' onnoosele ende gheloovige beswaren/
Sy achten ons ketters opstinaet
Om uyt te roepen 't onkruyt quaet/
Tegen Godts wille na 't schrifts verklaren.
Inden Mey den thienden dagh
Worde Zierickzee die stadt opgegeven
Met eene alsoo goeden verdragh/
Behouden goet lijf en leven/
Monsieur Dragon heeft zijn genade ontfaen
Hy heeft beter als dut d' Alf ghedaen
Doen Haerlem worden opghegeven.
Prince ghy Papouwen verblijt u nu/
Dat ghy Zierickzee hebt gewonnen/
De gantsche zee sal voortaen wesen u
Maer gy sulter seer valg aen flouwen
Zie-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Zierickzee sal weder onse zijn
Papou mooghdy leven een kort termijn:
Ghy sult wonder anschouwen.

Een Nieu Liet van de kouragieuse Bruysselaers/
Op de Wijse: Wilhelmus van Nassouwe.

GHy Bruysselaers met couragie
Vol eynt u saken wijs/
Ghy krijght voor uwe gagie
In alle steden prijs/
Want eick is wel gedachtigh
Hoe dat ghy onbelaen/
Den thienden Penningh eendrachtigh
Hebbet weder gestaen.
Ghy krijght der Leeuwen namen/
Wantmen u vroom bevint/
Mits dat ghy al te samen/
Soo eenigh zijt gezint/
Om de Spaensche vpanden
Nu te brengen ten val/
Die hier des Contings Landen
Bederven over al.
De Spaengiaerden vileynigh
Koept ghy vromelijck vpt/
Hoe wel zy zijn hier weynigh
Zy schatten 't Lant overlupt/
Maer sy komen tot schande/
En die Raet met haer spreckt/
Want Godt seer goederhande/
Alsulcken Raetslagh breckt.
Sy zijn op de condicy
Gekomen in het Lant
Om de Inquisicy
Te stellen in den Trant/
Maer niet by 's Coninghs belasten/
Maer door Granvelle loos/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

ANTONIUS PERENOT CARD.

GRANVEL. EPIS. MECH. CON. RE.

Die sant veel vreemde gasten
Die hy daer toe verkoos.
Sy quamen als bloode honden/
Het bleeck terstont seer wel/
Men hevet wel bevonden/
Sy vielen te rebel/
Want als wy nu dit vaten
Sy deden bont en slecht
Tegens 's Koninghs Placcaten/
Ja reden ende recht.
Dit hebben wy verdragen/
Wel heel thien Jaren langh
Dat wy lagen beslaghen/
In des Spaenjaerts bedwanck/
En gehoort de Spaensche spraeke/

Dat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Dat ons verdriet den tijdt/
Nu is Brussel d' oorsaecke/
Dat wy dit worden quijdt.
Elck is op haer vergrammet/
Ja die Staten nu oock:
Brussel seer vperigh vlammet/
Wer al gaet op den roock:
Die van Antwerpen gepresen/
Die koopen Turf en hout/
Willen sy daer langer wesen/
Sy sullen worden kout.
Nu roept met accordatie
Den algemeynen Raet/
Iraemt op ghy Spaensche Natie
Is beter dat ghy gaet/
Elck is op u verbeten/
Want ghy zijt hier suspeckt/
Of ghy sult worden gesmeten/
Soo ghy niet en vertreckt.
Elck roept gaet heen nae Spaengien
Met wercken ongeveert/
Want Appelen van Oraengien/
Zijn hier seer wel begeert/
Gaet henen maeckt Kabassen/
Snijt Vygen en Rosijn/
Die vruchten zijn al gewassen/
Sequaem is den Termijn.
't Is oock om te vertrecken/
Dat ghy nu moetet vlien/
Ghy die in alle vlecken
Soo seer hier waert ontsien/
En nu zijt ghy versteken
Van elck in 't generael/
't Is t' Ouwenaerde ghedleken/
Te Brussel principael.
Dit is mijn herten wenschen
Daer ick na heb gehaeckt/

Dat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Dat nu voor alle Menschen/
Den Peys mach zijn gemaeckt/
Datmen in allen steden
Godt mochte prysen vry/
Hy is een Vader vol vreden/
Die blijft ons altijt by.

De Spaensaerden haer moetwille bedrijvende met moorden, Roven/ende vrouwen schendingh/zijn de Staten veroorsaekt de Wapenen aen te nemen/om de Spaengiaerden uyt den lande te verdrijven.

Een nieu Liet/ op de wijse alsoo 't begint.

WEl op wel op Spaengiaerden/
Die nu in Brabant zijn/
Hoe smaeckt u dat gebraden
Daer toe den koelen wijn/
Ghy moet nae Spaengien met gewelt/
Sonder paspoort sonder gelt/
Jochey / nu slaet de Spaengiaert vry.
In Brabant quamense dringen
Die Spaensche Jonckers wijs/
Vlaenderen wouden sy dwingen/
Die steden maken prijs/
Of zy wilden hebben betaelt
Die leste Penninck ongefaelt/
Jochey / &c.
Die Spaengiaerts altemale
Riepen klein ende groot/
Ghy sullet ons al doen betalen/
Die daer sijn gebleven doodt/
Of wy brengen die steden al onder de voet
Wasschen ons handen in Borgers bloet/
Jochey/ &c.

Die

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Die Spaengiaerts worden Heeren/
s sy quamen in Brabant/
nt Lant wilden zy regeren
y waren daer onbekant/
nt Lant was haer gegheven van Duc d'Alf
aer sy en kregent niet half/
chey/ &c.

De Spaengiaerts valsch van gronde
e hadden een raet bedacht
e zy wilden vermoorden
mbrenghen op eenen nacht
russel/ Mechel/ Leuven saen/
s sy tot Antwerpen hebben gedaen/
achey/ &c.

Die Staten van de Landen
e lieten die Trommelen om-slaen/
m Kupters ende Lant-knechten/
ie willen sy nemen aen:
ie Kinders roepen in Brabant op de straet/
es morgens vroegh des avonts laet
achey/etc.

Ghy Duytschen ende Walen
ie in de Neder-landen stolt
y sullen u wel betalen/
et zilver ende root golt/
y sullen de Spaensche Heeren
altemael
dder slaen met yser ende stael/
achey/ &c.

Als die Spaengiaerts zijn verdreven
et hare Spaensche knap/
ie moeten leeren weven
t roepen Ketellap/
Schoorsten-vegers sonder Teer/
t dat niet schant van sulcken Heer/
chey/ nu slaet de Spaengiaerts vry.

Ghy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Ghy Spaengiaerts moet nu duycken
Wat baet u moorden fel/
Dat ghy ons Koninghs Landen/
Soo seer maeckte Rebel/
Den Coninck van Spaengien is onsen Heer
Die roept/ slaet doot de Spaengiaerts seer
Jochey/nu slaet de Spaengiaerts vry.

Een Nien Liet/ Stemme: Van den 79 Psalm
De Heydenen zijn in u Erfdeel/ &c.

WCl op dupvel die in westere-landen (ant
Hebt ons gebracht/de Spanjaerts Gods vy
Siet dat gy hem bewaert tot uwer vromen
Dat zijn Spanjaerts met hem niet om-komen
Hy quam ons van u Paep/
Gekleet recht als een Schaep/
Doch de wolf moest uytkijcken
Die Godtloos heel verblint/
Nam hem aen voor Godts kint/
End' liet zijn aert oock blijcken.
Dit was zijn wet men moest Christum verlate
Niet meer van Godt/noch van zijn woort praten
Godts Kercken reyn soumen te gront afhouwen
En op haer plaets des Satans Tempel bouwen
Het grouwel voor waerheyt/
Onrucht voor eerbaerheyt/
Dat sachmen inne voeren/
Rooven/stelen was vry
En overspel daer by
't Lant was vervult met hoeren. (dig
Des rechters-stoel was een moordkuyl heel blo
't Hof was niet dan een Roof-nest onspoedigh/
Der Weesen recht was met schanden vermeere
Der Weduwen troost te blijven in't verseeren/
Eick dreef na zijner macht/
Moet-wil met grooter pracht/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Men hadt geen acht op d'armen/
Niemant was soo gestelt/
Dat tegen 't ghewelt
Der vromen dorst beschermen/
Wilt yemant hem tegen den Godtloos setten
Oft op Godts woordt acht hebben ende letten/
Dit was de leus: dees soumen flucx gaen vangen
Af houwen tot pulver branden/of hangen.
Het was oock heel van noot/
Die Ketters mosten doot/
Het Lant was vol Rebellen
Naer Godts eygen vermaen/
Moestmen sulck volck slaen/
Berooven ende quellen.
Dit was Satan/uwes soons kleet seer schoone
Hy setten hem in Christi stoel en Troone/
Het volck verblijt/verkoos hem oock te dienen/
En meynde God soude voorspoet verlienen/
Sy sochten 't aertsche goet
End' sonder schromen 't bloet
Der Armen sy vergoten/
Al wast voor Godt dierbaer
Sy achten 't niet een hayr
Als sy slechts yet genoten.
Maer de Spaenjaert begost haer weer te rakē/
En wilde hem door schatten stercker maken/
Doe bleeck sijn aert dat hy de schijven sochte
En niet aen Godt noch aen zijn Kerck dochte/
Het volck oock niet meer sliep
Maer vrymoedigh uytriep/
Sal dees Alf ons meer rijen/
Wy dienden hem 't is klaer/
End' hielden voor ons vaer/
Maer hy bracht ons in lijen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Een Nieuw Klagh-Liedt/ over de Vermaerde Koop-Stadt van Antwerpen.

Op de Wijse : Wilhelmus van Nassouwen.

WAeckt op ghy Nederlanden/
Waeckt op 't is meer dan tijdt/
Of ghy komt oock in schanden
Wus ziet wel toe subijt/
En wilt metten Prins getrouwe/
Verjagen 't Spaensch ghebroet/
Of ghy brenght u in rouwe
Ja om Lijf ende goet.
Wilt doch nemen Exempel/
Aen Antwerpen playsant/
't Welck was Europaes Tempel
Van neringhe Triumphant/
Haers ghelijck is nopt gevonden/
Van Koopmanschappen schoon/
Wat wiltmen u vermonden/
Het was des Werelts Kroon.
Oock kanmen wel aenmercken
Haer Rijckdommen seer groot/
Aen Huysen ende Kercken/
Die daer gebout staen bloot/
't Stadt-Huys magh ick wel noemen/
Met twee Borsen inklups/
Van den Pant moet ick roemen
En oock van 't Oster-huys.
Maer hoe zijt ghy gevallen/
O Koninckliycke Stadt/
U Neeringen die smallen/
U Huysen liggen plat/

Dit

Dit heeft gedaen den Vader
Der Tyrannen verwoet
Duc d' Alf een Spaensch verrader
Gierigh na 't Christen bloet.
Hy heeft oock doen ontstolen
U die kroone van 't hooft/
En maeckten de moorders holen/
Die nu hebben beroofst
Veel saghmen daer doen singhen
Van vreughden Neroos liet
Nu moeten die oock springhen
En zitten in 't verdriet.
Inde Maent naer October
In November den vierden dagh
Wert ghy besprongen sober
Voor 't Casteel sonder ghewagh
Met Vier duysent Soldaten
Vanden Antechrist verwoet
End' noch duysent piraten/
Te Peert/zyt dit wel vroet.
Al deese Spaensche bloet-honden
Hebben u bestormt fel
Soo dat sy daer doorwonden
Menigh redelyck ghesel
Die u wilden beschermen
Als een Maghet eerbaer/
Maer Godt moet erbermen
Uwen val volghde naer.
Als sy hadden ghekreghen
De schans tegen haer gestelt/
Soo veel zynder doen versleghen
Datse niet en syn getelt/
Het roepen ende krijten
Tot inden Hemel klanck/
Van die men sagh doodt smijten
Al van die Spaengiaerts stranck.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Jerusalem kloeck moedigh
Noch Tropen gerupneert/
En zyn nopt soo verwoedigh
Noch wzeet gedestrueert/
Zy deden die stadt bzanden/
't Volckwierpen zy daer in/
Met haer bloedige handen/
Schoffierden niet te min.
Veel zynder doodt gedzongen
In desen wzeeden stryt
Veel oock in 't water spzongen/
En verdzoncken subyt/
Schepen vol volcks geladen
Soncken in 't Schelt seer ras/
Om dat elck onberaden
Hem salveerden op dat pas.
Veel heeren zyn't ontloopen
Wesen seer grooten noot/
Oock moesten't veel bekoopen/
Met een haestige doodt/
Alsoo 't wel is gebleken
Aen den Gzaef van Overstepn/
Oock siet-men noch gebzeken
Veel heeren in 't gemepn.
Vertigh Vaendelen knechten
Lagen daer in de stadt/
Met duysent Kupters om vechten
Tegen die Spaengiaerts plat/
Meest zynder die gebleven/
Soo datmen sey ter noot
Datter wel zyn verslegen
Achtien duysent Menschen bloot.
O Antwerpen verheven
Merckt wat u is geschiet/
Als dat ghy komt in sneven
Dooz 't rupsschen van een Kiet/

Want

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Want die u doen dit Lyden/
Verstaet wel hoe ick 't meen/
Hadden tot allen tyden
Wel hondert tegen een.
O ghy Wet-houders bloet-gierigh
Hier voelt ghy Godes Handt
Ghy Woeckenaers onmanierigh
End' overdaders vailiant/
Leert nu Godt eens recht bekennen/
Verlaet u boosheydt quaet
Op dat ghy mocht ontrennen
Dat over u Hooft noch staet.

FINIS.

Een Liedt/Van den Roomschen Antechrist/

Op de Wyse: Alst begint.

ICk sal zingen een goedt Nieuw-Liedt/
Kinderen wilt nu hoozen/
In 't Roomsche Rijck daer is jolydt
Daer is een Paus ghekoozen
Ten is geen Godt/ten is geen mensch/
Hy hevet al na zynen wensch
Hy drinckt soo geern den Wyn/
Hy drinckt soo geern den Wyn/
Ist geen Godt of ist geen mensch
Soo moet het een Duyvel zyn.
Vier d' half hondert dagen aflaet/
Soo heeft hy ons gegeven
Willen wy Certeyn na hem alleyn
Na zyn geboden leven/
Willen wy houden zyn ghebodt
Hy sal ons helpen dat is 't slodt
Al in dat Vagevyer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Al in dat Vagevier/
Dat is die Paus zyn Tol-huys
Dat geeft hy om zyn huyz.
Nu is hy gestorven/
Die Heer van deser eerden/
Syn Rijck dat moet hy derven
Een ander weer aenveerden/
Hy en gaf noyt schat noch tribuyt
Hy draepter zyn gat altoos uyt/
Den Paus den H. Man/
Den Paus den H. Man/
Men moest hem altyt ter Kercken dragen/
Was hy der niet qualyck an.
Hy quam al vooz den hemel gaen/
Hy klopte vooz de deure/
S. Pieter die haddet soo haest vernomen/
Hy quammer soo haestelyck deure/
S. Pieter die sprack ghy moogter niet in/
Ghy moeter gaen soecken een ander gewin/
Den Paus den H. Man/
Den Paus den H. Man/
Magh hy inden Hemel niet
Waer duyvel blyft hy dan.
Al vooz de helle quam hy gegaen/
En klopte vooz de deure/
Soo schier haddet den oppersten vernomen/
En quammer haestelyck deure/
Lucifer sprack ghy en mooghter niet in
Ghy moeter gaen soecken een ander gewin
Den Paus den H. Man/
Den Paus den H. Man/
Mach hy in Hemel noch in hel/
Waer duyvel blyft hy dan.
Hy qnam al vooz Vagevier gegaen
En vant daer sonder vragen/
Dat hy der soo veel bedrogen heeft/
Hy mach dat wel beklagen/
Syn

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Sijn ziele lijdt daerom soo groote pijn
Om datter soo veel bedrogen zijn / etc.
Hy en macht in Hemel noch in Hel
In 't Vagevyer laten wy hem dan.

Een Liedeken/ vanden gantschen handel der Nederlanden / ende van den val Babylons/

Stem: Engelenborgh is een bordeel.

HOort Paus ghy groote Antechrist/
U valsche Engelen vol van twist/
Sy roepen sterck: Vive Papist/
Maer 't magh haer al niet baten
Want u Kijck al / krijght een val/
't Volck maeckt geschal / groot ende smal
En noemen de Papen sot en mal
De kinders vander straten.
Ghy Nonnen / Vagijnen maeckt eenen dans/
Neemt Gorlof aen u Heylige mans /
Gekleet / Wit / Swart / Grau / als een Gans/
Met Capproens sonder bellen
Sy decken 't hooft / haer krupnen groot/
Want Kaes en Broot / 't is op / 't is noot
Sy vluchten wegh / reyckt hen den post/
Seght Adieu met-gesellen.
Haer Kraem gesiert met Goden schoon
Van Gout / Zilver / gestelt een toon/
Veel Offer-gelts was haren loon
Men saghse bry Hoereren/
Veel Borsten hoort / droncken versmoort
Haer Zielen voort / werden vermoort
Hierom is Godt op hun verstoort
En wilse Kupneren.
Monnick / Prior / Abt / en broer Tollaert/
't Concilij van Trenten heeft nopt verklaert

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Dat ghy sout laten wasschen den baert/
Maer pder een bedwingen/
Tot hout en steen het volck ghemeen
Die niet onreen u Gopken kleen
En eerde boven Godt alleen
Die sout ghy doen ombringhen.
De Edeldom van 't Nederlandt/
Wou meer geen Christens hebben gebrant
't Placcaet moest wegh dit wast verstant
Sou 't volck papsijck leven
Madamme loos dit oock verkoos
Onvast altoos was haer loos;
Sy willen met de Papen boos
De Christens hebben verdreven.
Men preeckte Godts Woort suyver en klaer/
D' Afgoden vielen vanden Altaer
't Brencken/ moorden was geen gevaer
Elck mocht leven in 't zijne/
Maer 't Paeps gesanck/ golt loon noch danck
Want den ontfanck/ die was seer kranck
't Volck was los uyt haer bedwanck
Dit dede hen groote pijne.
Den Paus Granvelle principael/
Wou sulcr keeren als Cardinael/
Ontboot Duc d' Alves Paus Vassael/
Wevers waren zijn Eelen/
Om 't Lant pdoon/ te maken schoon/
Des Coninghs kroon/ waer zijnen loon/
Want moordersche was hy ghewoon
Met rooven ende met stelen.
Sint Trup en te Willebroeck/
Vergaderden veel Lants Heeren kloeck
Sy wisten uyt des Paeps versoeck/
Datmen hen sou verjagen/
't Wert ongemack/ doen Egmont sprack
't Verbont dat brack den Prins vertrack/
't Gemeyn volck was doen veel te swack/ De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

De Spaengiaerts wegh te jagen.
De Papen songhen gloria laus
Ter eeren de hulp al van den Paus/
D' Albanen deden 't volck veel raus
't Spel hiet hen al ghewonneu
Men sochter 't goet/men storter bloet
't Paeps gebroet kreegh eenen moet
Veel duysent menschen metter spoet
Vluchten soo sy konnen.
Zy vingen en dooden den Egmont/
Van Hoorn den Graef in eender stont
Oock veerthien Edelen vant verbont
Gevanckelijck behouwen/
Die men oock sagh gheven den slagh
Met groot gheklagh op eenen dagh
Den Bloet-raet die 't gedencken magh
't Wert hen noch wel vergouwen.
Zy maeckten weer nieuw Goden fris
Koster Bagijne elck lupde mis
Veel huychelaers hielpen gewis/
D' Altaren nieuw oprichten/
Het Vagevyer heet wert meer bereet
Voor Zielen leet/vontmen gereet
Ziel-mis Vardoen al 't Pausbescheet
Men gaf weer gelt van bighten.
Mijn Heer de Prins een vromer helt
Quam by Maestricht met groot ghewelt
Om slaen duc d' Alve die vloot in 't velt/
Hem schandigh hadt begraven/
Hy vreesde seer den vromen Heer
Die doen d' alkeer nam veel te meer
Deur Brabant Vranckrijck want meer eer
Wou hy zijn vyant straven.
Uyt was den krijgh elck Paep sprongck loght/
Duc d' Alve heeft sluck zijn loon ghesoght
Hy epschte meer dan 't volck vermocht
Paep had hem toe geschreven/ K iij Het

Het thiende deel van elck Juweel
't Wert al krackeel/'t Lant socht appeel
In thien jaer kreegh hy 't restken heel/
Hadden zy 't willen gheven.
Maer Lant en Luyden worden gram/
Sy riepen den Prins / die 't haest vernam/
Om hulp/ die weer geweldigh quam
Den Lande assisteren.
In Henegouw/ als krygsman bouw
Voor 't Landt getrouw hy vechten wouw:
Duc d' Alf dorst nopt door zyn aenschouw
Met macht hen rescontreren.
Maer met verraet is hy te sterck/
De Fransche moort was met syn werck/
Zy meenden alsoo in Brabants perck
Dien Edel Prince t' omringen/
't Fransch volck plantept hem toegesept
Was neer gelept/doen bleeck wel 't sept/
Ten docht den Prins daer niet gebept/
Godt en wou 't oock niet gehingen.
Na Hollant hy trock/syn was den Briel/
Hollant Zeelant hem toe viel
Op dat elck stadt haer goet behiel/
Haer recht ende statupten/
Wy kenden wel duc d' Alfs opstel/
Als slaven snel sou hyse fel/
Met d' Inquisitie doen ghequel/
't Was tydt hem t' houwen dupten.
Hier viel voort Pausdom groot abuys/
Claris noch Nonnen en bleeffer t' huys
Oock Monick/Canonick en wou confuys
Voort Paeps geloof niet hangen/
Elck is ghewent upt zyn Convent
Den Graef bekent met Bartellent
Wouden nemen die Papen blent/
In haer selfs strick ghevanghen.
Ghy Papen nu valt op den kop

Dey

Den steen van u geworpen op/
Men hanght u vrylick by den krop/
U en baet kruyt noch salve/
Want Vive le Geus/is nu de leus.
Veeght uwe Neus 't heel aenschyn preus
't Voorzitten is gedaen pompeus/
Gaet klaghet by duc d' Alve.
U Quispel u water wort niet begeert
U Olye oock aen u lampen smeert/
Blyft vry 't huys met uwen weert/
In die halve mane/
Want 't volck propijs is worden wijs
Dat doet u spijs is groot afgrijs/
Dus schrijft al tsamen een devijs/
Wegh vuyl Paep ruymt de bane.

I. vander Voort.

Lof-sangh ende danckseggingе over de nederlage ende verstropinge vande Spaense armade/ in 't jaer 1588.
Op de Wijse: Vanden 50 Psalm/God die daer Ec.

DIe stercke Godt eeuwigh en sonder ent
Heeft zijn kracht hier in gemaeckt bekent
Dat hy ter schande en gantschelick onder de voet
Nu heeft gebracht des Spaenjaerts hooge moet/
Haer wreet opset heeft hy/zijn naem ter eeren/
Door zijne macht tot niet gedaen verkeeren.
O ghy volck Godts die op der aerden leeft
U hert en mont tot zijnen lof begeeft/
Ghy Engels volck die God groot' gunst bewijst
Dankt hem hooglik/met luyder stem hem prijst/
Ghy Nederlant met Engelant verbonden
Wilt over al van lof en danck vermonden.
In't jaer een duysent vijfhondert tachtig acht
Wonderlijck Jaer by alle man geacht/
Isser een dier van vier Jaren/ een dracht
Van een Spaenjaert in Zee ter werelt gebracht/
Vreemt van fatsoen in sterckte groot en heerlick/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Ende om te sien seer wonder en verveerlijck.
Dit monster was des scheeps toe-rusting groot
Die, d' Aerd en Locht gedreygt heeft metter doot
Ja opentlijck dorst seggen op dat pas/
Dat hy geheel des werelts vreese was/
End' dat niemant (so stoutelijck dorst hy spreken)
Sou derren doen van tegenstant een teecken.
O Hemelen als ghy aensaegt een Vloot/
Van hondert vijf en dertigh schepen groot
Op 's waters rugh elck geleeck een kasteel/
Vol van geschut/ kruyt loot en volcx seer veel
Meynde ghy niet datmen haest sou aenschouwen
Der kinderen Gods verderf en swaer benouwen.
O groote Zee ick vid dy seght my van als
Dees sware last op dijnen natte hals
Zijn dijn schouderen alsdoen niet moe geweest/
En van verdriet gehat een swaren geest/
Woutstu dy niet als doen wel onderwinden
Om schip en volck in dijn balgh te verslinden.
Hem'len en aerd' zegt my als ghy daer zaeght
Aen d' ander kant noch een dier onvertzaeght
d' Welck al gereet met yver ende vlijt
Om hem by een te voegen niet dan tijt
Verwachtende hebst dy niet willen setten
Om dat alsdoen oock mede te beletten.
O Koningin die Godt den schepper vreest
Die sonderlingh gedreyght heeft dit tempeest/
O Koningin den vreemden goedertier
Die boven al gestaen heeft dit dangier
Dochte ghy niet dat Godes hant almachtigh
Alleen gheweest is dijn bewaringh krachtigh.
Ghy Volckeren die 't Meyr als wegh bepaelt/
End' ghy Staten die Christo niet en faelt/
Staten verknocht soo vast met goet eendracht
Tot wederstant des Spaensen Konings macht/
Ziedy niet aldaer is geen hoop voor handen
Dan

Van allen Godt tegen onse Vyanden.
Ghy jonge spruyt van hoogh beroemde stam
Waer door dit Landt in voorspoet seer toenam/
Kinc dat zyn Vader in alles wert ghelyck
Peynsde ghy niet dat Godt in goethept ryck/
Alleen vermach ons dit gewelt afweren
En dat nood weer in kalmte doen verkeeren.
Als nu de Zee niet seer met haren danck/
Gedragen had dees Vrucht twee maenden lanck
Heeft sy daer na/maer haest met wint ghequelt
Dees Schepen al op goede ree ghesteldt
Ontrent de stadt van Calis dat zy waren/
Hebben daerom vreucht willen openbaren.
Onder hun was alreets verdeylt het goet
Van Engelant/en van dees Landen soet/
Myn is sept d' een hier van 't gouvernement
Myn is dees stadt sept d' ander hoort hoe jent/
Yegelyck van hen(maer al te vroegh)vertelde/
Syn staet/zyn Lant goederen en zyn gelde.
Maer Principael die Coningh dachte te zyn/
Alreets gekroont/wat koste tot dien fyn
Heeft hy gedaen zyn voorgaende geluck/
Gaf hem oorsaeck te dwalen in dit stuck/
Denckend' dat als nu tot zynder vromen
De schoone roos van Engelant was gekomen.
Maer Godt die 't al uyt den Hemel door-oogh
Den stouten drucht den nedrigen verhoogh/
Die van zyn Volck goedighlyck hoort de klacht
Als sy benaut hem bidden met aendacht/
Heeft haestelyck over dit Heyr hooghmoedigh
Nedergestort zyn toorn en gramschap gloedigh.
Want d' Engelsche gelyck als honden snel
Dapper en klock tegens dees Beyren fel
Hebben ghedaen met hare klepne boots
Dees Kraken hoogh met schieten veel aenstoots
En hebben hen soo vromelyck gedragen
Dat

Dat desgelijcx nopt is ghehoort zijn dagen.
Die van Hollant en Zeelant seer vermaert/
Zijn als doen oock by malkander vergaert
Hebben d' uptganck van Duynkercken soo beset/
Dat de Prince van Parma wert belet
Met zijn Schepen ende volck in groote hoopen
Aldaer versaemt / als doen in Zee te loopen.
En mitsdien dat des anders meyninghe was
Hem oock hier by te voegen soo 't gaf pas/
Heeftse verwacht / maer metter tijdt doch hoort
Heeft d' Engelsman gesonden aen hun boort
Voor Wint/ voor stroom/ veel branders die hun deden
Nemen de vlucht / nopt meerder schanden sy leden.
d' Een metter haest/zijnde voor brant verbeert/
Hout af zijn tou/volck en Schip hy salveert/
d' Ander oock mee zijn Ancker stracks op licht
En om t' ontgaen sijn Zeylen hy ontswicht/

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

n soo verbaest hen op de loop t' saem stellen
angs Engelant, de wint neemt s ook te quellen.
Van wint gejaeght, van d' Engelsche verbolgt
ock van Godts hant, seer zijnd op hen verbolgt
aer Oostend nu, dan loopen zy nae 't Mooz
eel Schotlant om, wie heeft desgelijcx gehooz,
en groot deel op d' Pzsche kusten stranden,
en groot deel gekomen in 's vpants handen.
De rest haer koers na Spaengien heeft geset,
aer al vergeefs, want Godt heeft het belet
een bequaem weer noch wint hy hen verleent,
ulcx dat daerom sy wierden seer verkleent,
nde soo daer t' hups pemant zijn ghekomen
at hy niet weer hem geeft op onse stroomen.
't Gzuwelijck gericht van Godt gebenedijt
aer op wel staet te letten in dees tijt,
en wonder-werck ghetuyghe seker en wis,
at als een mensch vol van trotz Godt tegen is,
chickt God als dan hy moet schande dzagen,
aer hy groot is daer na meet hy zijn plagen.
Maer ghy Gods volck dooz zijne macht behoet
an dit gewelt u monden open doet,
ntslupt u hert wilt hem gheven die eer,
at van Spaengien verwonnen is het heer,
aeckt dat zijn lof ende naem vol van weerden,
ver al groot gemaeckt wert op der eerden.
O ghy Godts volck, de welcke seer veel quaet,
eel lepts, veel pijns, veel arbepts, en veel smaet
oeberept was hier van zijnde bezzijt,
en Lof en pzijs nu en tot aller tijt,
n ziet wel toe dat ghy dees wonder dingen
n geen vergeet of on-acht en latet bzingen.
Kudde van Chzist die metter waerhept wel
u seggen mocht, o Godt van Israel
oe wonderlijck hebstu ons vander doot
es Lijfs ende ziels bewaert in desen noot,

Singt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Singt van herten de weerdigheyt verheven
Van zijn goethept en sterckheyt daer beneven.
Segt o mijn Godt Vader in Hemelrijck/
Mijn rots/mijn borgt/wie is doch dijns gelijck
Geluck gelucksaligh is hy/
Die voor zijn schilt en steunsel hevet dy
Almaghtigh Godt geen quaet en kan benouwen
Den vromen die vastelijck op dy betrouwen.
Godt is die de winden hout in zijn macht
Die tot zijnen dienst staen dagh en nacht/
Hy is die geen die doet al wat hy wilt/
Inden Hemel ende op de Zee seer milt/
'T gantsch Aertsche dal sonder te murmureeren
Met dienst-baerheyt volbrenght al zijn begeeren
Dees Koningen en dese Princeen ziet/
Sijn by den Heer der heeren gantschelick niet
Als stroo voor 't vier voor onsen Godt lofbaer
Want tegen Godt/zijn Soon/en zijnder Kerke
Helpt geene raet/aenslag noch'smenschē werckē.
Vreest dan niet meer gy volk van God bemint
Den sterflick mensch te schenden sijn gesint
Aenroept den Heer en bidt hem vperighlick/
Betrout in hem verwacht stantvastelijck/
Die mensch en is niet meer dan stof der eerden/
'Twelck van Godts windt licht'lijck verstuptt
kan werden.
O Godt die van ons vpandt dickwils hoort
Tot u oneer dit quaet lasterlijck Woort
Haer Godt is Godt over water en wint/
Op 't lant en heeft hy gesagh oft bewint
Toont dat voortaen ghy zijt in den krijgh bloe-
digh
Soo wel te Lant als ter Zee ons Godt goedigh.

FINIS.

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Een Nieuw Liedeken van de Berghsche Soldaten/ hoe sy de stadt aen de vyant verkocht hadden. Op de wyse/ Bruynsmedelijn/ Bruynsmedelijn/ ghy sijt seer hups/ Ec.

SEgt ghy Berghsche soldaten
Hoe waert ghy soo gesint
Dat ghy hebt verlaten
't Welck u wel hadt gedient
Moet ghy nu niet met my bekinnen
Dat ghy waert berooft van sinnen
En oock al ziende blint.
Hadt ghy niet bet gebleven
Vereenight met Hollant/
Want het was u vergeven
Al u groot onverstant
Ghy moet nu bet u kragen/ wagen/
En daer toe meer slagen / dragen
Nu ghy dient den Vyant.
U weelde gaet verkeeren/
Ghy meught wel wesen gram/
Een Bergh waert ghy als heeren/
Elck Hoer scheen een Madam
Neus en Leckerbeedt vileyne
Lange Floor/ en mager Heyne/
Was daer den hoogen stam.
Dit waren d' Edel mannen
Die daer hadden bevel/
Van van Maestricht gebannen
Oock Spillebeen kent men wel
Oock Lenaert Spronck / en Houte pen
Alsulcken volck vreesde men/
Dat docht u van dat spel?
Mager Heyn wilt hooren
Was edel van persoon/
Een papen kint geboren
Daer toe een hoeren soon/
Alsulck gespuys was daer den Adel/
Laten als Graven in den sadel
Blincken van Goude schoon;
Vyerslot hadt oock besteken
Een Judas spel seer valsch/
Te Bergen ist gebleken
Daer van is veel geschals/
Dits oock een boer van zijnen Vader/
En daer toe een lantverrader/
Hy kan Spaens ende Wals.
Eerst waerdy als Romeyn
Geacht en oock befaemt
Maer nu zijdy vileynen
By elck een genaemt/
Om dat ghy ginckt den Bergh verkopen/
Ende zijt daer uyt geloopen/
Als schelmen onbeschaemt.
Daer toe oock u daden
Die ghy daer hebt gedaen
Gaet ghy nu selfs versmaden
Den Spaengiaert hangen aen/
Ghy moet nu na haer pypen danssen/
't Zy voor steden/ oft voor Schanssen
U loon suldy ontfaen.
Moetwilligh waerdy zeere/
Tegen reden en recht
Ghy wout selfs blijven Heere
Nachtans waerdy maer knecht
Den Heeren die ghy hadt ghesworen
Die en woudy geensins hooren
U saken stonden sleght.
Die u moesten betalen/
Stont ghy ten dienste niet/
Dus zydy sonder falen
Wel weert wat u geschiet.
Godt en wil dat niet gehingen/
Dat den knecht zijn Heer sal dwingen
Dus naeckt u swaert verdriet

Waer-

Waerom woudy niet hooren
Na de Heeren valjant
Van Dordrecht uyt verkoren
Die daer stelden te pant
Haer lijf en goedt tot een verstijven/
Dat ghy soudt daer binnen blyven/
Betalen u kontant.
Cornels en Capiteynen
Hebben getekent daer/
Die 't metter harten meynen
Als dat ghy sout voorwaer/
Tot alder tijt u stadt bewaren
Soo ghy deet voorleden jaren/
Maer ghy sijt nu onklaer.
Den Spaengiaert sal u trouwen/
Met woorden wel bedocht/
Denckt of 't u is berouwen
Dat ghyse hebt aengesocht/
U hooghen moet en magh niet baten/
Nu ghy hebt de stadt verlaten
Zijdy oock al verkocht.
Ghy kreeght wel uwen wille
Beloften schoon van als
Maer zy zwegen al stille/
Haer hert dacht binnen vals/
Ghy hebt aen haer veel trots bedreven:
Dat sullen sy niet vergeven/
Maer brengen u om den hals.
Zy sullen daer op toe-leggen
Om te korten uwen steert/
Men salt noch hooren seggen/
Want ghy zijt straffens weert
Te Bergen waert ghy niet om dwingen/
Zy sullen u hier en daer voor dringen/
Te voet en oock te peert.
Ghy sult nu singen hooren
In een Latijns beduyt/
Van eenen Haep geschoren/
Zijn snorken overluyt/
Ghy sult nu leeren nijgen/en stuppen/
Smorgens vroegh een misken sluppen
Al eer ghy rijt om buyt.
Ghy hebt veel quaets bedreven
Aen man/Vrouw en kint/
Die ghy bracht om het leven/
't Was vyant ofte vrint/
U leven dat gink God verdrieten/
Ghy sult komen al tot nieten/
U straffe die begint.
Ghy zijt nu wel bedegen
Met den duyvel van Dort/
Nu ghy hem hebt gekregen
Die zijn leven verkort/
Men sagh hem binden en smijten/
Hy moet zijnen dood-strondt schijten
Als hy gevangen wort.
Oorlof in 't koncluderen
Dit dient oock wel verhaelt/
Dat zy nu vast mineren
Die ten Bergh zijn betaelt/
Hier of daer wort d' een gevangen/
En de rest magh worden gehangen/
Verdienste niet en faelt.
Ick didt u trouw Soldaten
Betracht altijt u eer/
En wilt oock niet verlaten/
Den dienst van uwen Heer/
Al quam u schoon den vyandt tergen (Bergen/
't Sy voor Heusden of voor
Ende ander steden meer.
Hout u kloeck als Romeynen
Getrouw tot inder doodt
En slacht niet de beleynen/
En vreest geenen aenstoot/
Sy hen alle de overloopers
Ende oock die steeverkoopers/
Haer schanden die is groot.

Prince

Prince/Heer en Godt almachtigh/
Eeuwigh gebenedijt/
Al stercke hant seer krachtigh
Waert voor ons in den strijdt/
Al 't voornemen van ons Vyanden/
Wilt dat maken/heel ter schanden/
Want ghy ons Heylant zijt.

Bisdom.

Nieuw Liedeken / Van het Innemen van Breda/ Op de Stemme: Van den Lxviij. Psalm.

Staet op Heer toont u onversaeght/Ec.

WEest nu verheught ende verblijt/
Looft Godt met vreught genedijt/
Prijst sijnen Naem verheven/
Die nu in 't Jaer 't negentigh siet/
Tot Breda wonderlijck geschiet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Victory heeft gegeven:
Sulck is niet geschiet in menigh jaer/
Eenen aenslagh seer wonderbaer/
Sonder veel bloets vergieten/
't Huys van Nassou/het Edel bloet/
Ons seer getrou met lyf en goet/
Liet hem sulcks niet verdrieten.
Graef Maurits met een kloeck verstant/
Een Jonge vorst vroom en vaeliant/
Heeft dit Feyt wel begonnen/
Door goeden Raet hem aengedient
Van een Turf-schipper als goet vrient/
Van Willem Jacobsz versonnen/
Die 't Vaderlant was toegedaen
Soo ghy sult hooren door 't vermaen/
Hoe hy dit heeft besieken:
't Was den Turf-schipper vant Casteel/
Binnen Breda dat schoon Juweel/
Waert een Romeyn geleken.
Dit Schip was listigh toeberept/
Den Turf daer loosliyck opgelept/
Onder vol trouw soldaten:
Ontrent 't seventigh mannen stout
Die met perijckel menigh fout
Vijf nachten in 't schip zaten/
Den derden Maert 't was saterdagh/
Door noen dat schip noch buyten lagh/
Korts na middagh wilt hooren
Quam 't schip in 't Casteel binnen ziet/
Verwachten blijtschap oft verdriet/
Van beyts quam hun te vooren.
Van Heusden/Worcum/Loevestein/
En oock van Zevenbergen rein/
Was dit krijghsvolck genomen
Om te volbrengen den aenslagh/
Nu in den Meert den derden dagh

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Grootelijcks tot onser vromen/
Den Turf wert van het schip gehaelt/
Den aen-slagh was by nae gefaelt/
Den schipper seer vailiandigh:
Sprack tot den genen die hem droegh/
Cavont hebben sy Turf genoegh/
T was een Jongman verstandigh.
De dragers waren half verstoort/
Want zy wouden noch dragen voort/
Zy sochten gelt om drincken/
Om dat by Vastelavont was
Langde den schipper uyt zijn tas
Drinck gelt om hen te schincken:
Capiteyn Argier met verstant/
Capiteyn Lambert seer vailiant/
Dock een Vendrigh verkooren/
Twee Luytenants hielden mee an/
Dees vijf waren daer Hoofden van
Om 't krijghs-volck te gaen vooren.
Door hoesten ende niesen swaer/
Wertmen hun lien by-kans gewaer/
Konden haer niet bestieren:
Den Jongen schipper een vroom helt
Heeft hem doen aen 't Pompen gestelt
Om niet te hooren tieren:
De schiltwacht die riep (half verbaest)
Is daer volck by u dat soo raest
Zy hadden sulck propoosten:
Den Jonckman sprack sonder vertreck/
Ick moet pompen het schip is leck/
Sy hiet Adriaen Joosten.
Die van 't Casteel seer wel bedocht
Hadden nochtans het schip besocht/
Waer het scheen niet te degen/
Zy waren op het schip 't is waer/
Want die van binnen sagen haer/

Die doen wel stille swegen/
't Ginck daer gelijck 't met Tropen dee
Die 't Grieksche Paert in hun lien stee
Haelden en zijn bedrogen/
Soo hebben oock die van 't Casteel
Grootelijcks tot haren achterdeel
't Schip selver ingetogen.
Tot tweemael inde selven nacht
Baden sy tot Godt met aendacht/
Eer sy dit sept aenvinghen/
Ten elf uren of korts daer aen/
Begonsten sy uyt 't schip te gaen
Om haer werck te volbringen/
Twintigh wasser uyt gegaen/
Doen quam daer aen een Italiaen
Men sept om Turf te stelen/
Die grepen zy al by den hals/
Sy dwongen om beschept van als/
Maer 't secreet kout hy heelen.
Doen sy hem hadden by der keel/
Moest hy hun daer seggen hoe veel
Volck dat sy sterck waren/
Hy sept twee hondert twintigh man:
Maer dese reys loogh hy daer an/
Meende hun te verbaren.
Sy vraeghden hem vorder daer van/
Hy seyde hondert twintigh man/
'Tvolck kroop vast uyt den Schepe:
Sy dooden doen den Italiaen/
Doen zijn se stout'lijck voort gegaen/
Sy hebbent wel begrepen.
Doen sy t' samen waren by een/
En hielden niet lange gemeen
Maer zijn stracks voort gheloopen
Des Corps-de-gaerden waren daer/
De twee die maeckten sy eerst klaer/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Legen doen in twee hoopen/
Met schieten steecken houwen slaen
Soo zijn sy daer te werck gegaen/
Daer vpanden door-voorden/
Maer binnen 't Huys op 't selve pas/
Daer des Gouverneurs Soon op was/
Kregen zy met accoorden.
Als sy 't Kasteel tot haren wil/
Hadden was in de Stadt groot geschil/
Want sy d' een vrugh afvranden/
Graef Maurits wert dees maer vertelt
Die quam sluyt aen met zijn ghewelt/
Den Vpant vloot met schanden/
Soen wert van Graef Hohenlo gehoort
Legen de Borgers een accoort/
Men soude hen niet spilgeeren/
Noch oock belasten met rantsoen/
Maer moesten zijn soldaten koen
Twee maenden Soltz fourneren.
Oorlof ghy Borgers altesaem/
Looft ende vid des Heeren naem
Dat hy doch wil bewaren/
Den Graef van Nassou 't Edel vloet/
Oock al des Lants Regeerders goet/
Dat sy mogen voortvaren/
Met haerlien wel begonnen werck/
Al is den vpant noch soo sterck/
Godt sal Victory gheven/
Soo wy hem dienen 't aller tijdt
Leren ende beminnen met vlijdt/
End' na zijn woort wel leven. A. Bisdom.

Historij-Liet/van 't innemen van Calis Malis/
en hoe dat het hem in 't selve exploit
heeft toegedragen.
Op de Wijse: Wilhelmus van Nassouwen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

IN 't jaer tnegentigh sesse
Voort 't wert u nu verklaert
Syn gekomen expresse
Tot Vlissingen vergaert/
Vier-en-vijftig schepē schoone
Uyt Hollant en Zeelant/
Om de Engelsche kroone
Te doen goet onderstant.
Zyn Excellentie verheven
Met Heeren en Edel-lien/
Heeft hem selven begeven
Om te komen besien/
Graef Lodewijck van Nassouwe/
Trock met ons principael/
Jonck-Heer Jan als de ghetrouwe
Die was ons Admirael.
Den eersten Mey verheven
Syn wy 't seyle gegaen/
Die Wielingh uyt ghedreven/
En quamen ondelaen
Voorspoedigh sonder veel slaven/
Eer den vierden dagh quam om/
Tot Vleymuyden in de haven/
Daer wast al wellekom.
Die Engelschen met hoopen
Schepen seer wel ghemant/
Quamen daer oock aenloopen
Vergaerden aen elcken kant/
Self quamen daer in persoone
Den grooten Admirael/
Oock den Graef Essex ydoone/
Was onsen Generael.
Als wy nu altesamen
By een waren vergaert/
De Soldaten oock quamen
Te schepen ondeswaert/
Sy waren in 't ghetale
Ontrent thien duyst ghesien/
Wy waren in 't generale
Wel 18000 lien.
In Junius derthiene
Is dees Armade veyl/
Triumfant/heerlijck om sie
Vertrocken onder zeyl/
Hondert tsestigh schepen sane
Seer weynigh meer noch mi
Zyn met goey wint gegaene
Na Spaengien 't zeewaert i
Wy liepen in thien dagen
Die Barrels in 't gesicht/
Des anderen daeghs wy sag
Den Vyghendergh seer dicht
Die Caep Vincent Marie
Zyn wy voor by gherunt/
En quamen soo op zye
Daer wij 't hadden gemunt.
Ende syn alsoo voorspoedig
Den lesten July devijn
Komen met herten moedigh/
Ontrent 't lant van Cades sijn/
Nu Calis Malis gheheeten/
Den Speck was seer gestoort
Als hy het quam te weten/
Wy wouden hem aenboort.
Nu moet ick oock verklaren
Binnen de haven vreet
Lagh een vloot om te varen
Naer Indien al gereet/
's Conincks geweldigh schepen
Hadden sy tot Convoy/
Sy waren daer benepen/
'T was al hackelderoy.
Nochtans al sonder meyen
Waren sy seere prat/
Haer schepen en galeyen
Brachten sy in het gat/
Sint Phlippus so sy dachten
Met seven hondert man/
Die souder ons wel verwachtē
Ende keeren ons daer van.
Wy als die onverbaerden
Syn gekomen bet naer/
Ten ancker by de Spaengiaerden/
Schoten dien avont daer
Een deel geweldige schoten/
Dit was niet haren sin/
Smorgens heeftet haer verdrooten/

drooten/
Ruymde sy dies het in.
Het in sijn sy geloopen/
Beneffens het Poinctael/
De Galeyen zijn gekropen
Onder stadt altemael/
Maer wy sonder verdrieten/
Loefden sterck aen met gewelt
En drevense daer met schie-
ten/
Soo datse ruymden 't velt.
De galeyen mosten vluch-
ten/
Al schoten sy seer sterck
Oock vreesselijck sonder duch-
ten/
Uyt de Stadt en Bolwerck/
Haer schieten was niet te we-
gen/
Want waer sy schoten een
schoot
Daer schoten wy weer teghen/
Soo dat haer haest verdroot.
Doen zijn wy voort ghevaren/
Volgden de galeyen kort/
Die by haer schepen waren/
Onder 't Poinctael en 't Fort/
De Spaengiaerts mostē wykē
Al schoten sy seer lanck/
De galeyen gingen strijcken/
Al wast tegen haer danck.
Het ging daer heet van 't yser
Mē schoot met grooter kracht
Wie loopen kon was wijser/
Want groot was onse macht/
Wat konde vluchten met be-
ven/
Verlieten haer schepen met
schant/
Zes groote zijnder gebleven
En drie staken sy in brant.
Sint Phlippus was den ee-
nen
Met noch twee ander groot/
en Diés-Admirael tot ver-
kleenen
Wert ingenomen bloot/
Sijn Vlagh 't mocht hem wel
spijten
Wert afgeruckt metter daet/
Toen hoordemen roepen en de
krijten
Over de gantsche Armaet.
Wy duytschen als d' onver-
vaerden
Schietende na 't Poinctael/
Soo ginghen die Spaengiaer-
den
Schampado altemael/
En hebben het Fort verlaten/
'T was voor de stadt een grou/
Wy planten 't onser baten/
Oraengie/vlangie/blou.
de soldaten met de troepen
Nu zijnde onbelaen/
In Jachten en in sloepen
Met haer oversten saen/
Kregen hier deur couragie
En voeren stracx aen Lant/
By 't Fort sonder quellagie/
Oft eenigh wederstant.
Aen Lant zijn zy gekomen/
En stracx voort gemarcheert/
Naer de stadt toe als die vro-
men/
die zy ongesesseert
Met vliegende Vaendels ge-
trouwe
Geweldigh namen ras/
daer 't Edel bloet van Nassou-
we/
d' Eerste ter mueren was.
't Edel Bloet van Nassou-
we/
Metten Graef ons generael/
Als Helden goet getrouwe
Waren die Princepael/
de Spaengiaerden moesten
wijcken
Al schooten sy seer verstoort/
Naer 't Casteel gingen sy
strijcken/
dat gavens op met accoort.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Dus wert de stadt gewonnen
De Vaendels daer geplant/
Geplondert en door-ronnen/
De Spaenjaerden tot schant/
Een wonder werck verheven
Is daer doen noch geschiet
Ten selfden dagh voorschreven/
Den eersten July siet.
's Anderdaeghs 't heeft ghebleken
Zijn die galeyen ree/
Voorts door Herodus treken
Wegh geruymt tot in de Zee/
Haer schepen mosten daer blijven/
Die sy verlieten met schant/
Ontrent derthien en vijve/
Staken sy selfs in brant.
Dus lagen wy daer ghestreken/
Ick segh u overluyt/
Ontrent twee volle weeken/
Veel kregen goeden buyt/
Soo werden huysen en sloten/
Daer over al in 't lant
Met de stadt onverdrooten
Geplondertende verbrant.
Zoo quamen die soldaten/
Doen wederom aen boort/
Hebben die stadt verlaten
Na dat zy was verstoort/
Den Toorn wert af geschoten
't Was om die Klocken goedt/
Veel metalen schuts gegoten
Werter verkregen soet.
Den 15. July reene
Zijn wy vertrocken bly/
En quamen aen 't Lant ghemeene/
By de Caep S. Mary/
Ick segh u sonder liegen
Ons leger sloegh daer neer/
Daer saghmen 't vendel vlieghen/
Oraenje vander Veer.
Die Vaendels lustigh vlogen
En zijn voort onvervaert
Naer die Stadt toe getogen
Van Pharo sterck vermaert/
Drie Jachten kloeck van zinn
Met Nederlanders gemant/
Hadden de stadt al inne/
Die Vaendels daer geplant.
Wy vonden die stadt open/
Die Spaengiaerden vileyn
Waren daer uyt geloopen/
Schampado groot en kleyn/
Wast niet een groote schande
Te verlaten sulck Juweel/
Staken daer in den brande
Die Stadt met haer Kasteel.
Doen Pharo nu wilt mertken/
Was gerooft ende verbrant/
Met huysen / Kloosters / Kerckken/
Rontsomme daer in 't Landt/
In July twintigh en seven
Quamen wy weer aen boort/
Des anderen daeghs verheven
Zijn wy geloopen voort.
Wy gingen dus spanceren/
De Caep van S. Vincent/
En quamen soo laveren
De Finisterre ontrent/
Voor de Crongien wy quamen/
'T voor-hol lagh dich te voor/
Doen wenden wy alt'samen/
Al voor de Caep Prejor.
Doen wy nu soo met luste
Verstaet wel mijn bediet/
Over al de Spaensche kuste
Hadden door-loopen siet/
Geen schepen daer en vonden
Soo lieten wy 't voort gaen
Naer Pleymuyden tot dien stonden/
Daer quamen wy onbelaen.
Augusti den dagh achtiene/
En schoten seer playsant
Triumph heerlijck om siene/
En quamen Triumphant
Voorts in Duyns met hoopen/
Daer hielden wy gemeen/

En

En zijn doen voorts geloopen
Schoten Adieu in 't scheen.
Looft Godt den Heer verheven
Krijghslieden Triumphant
Dat hy ons heeft gegeven
Victorij en bystant/
Strijt als vrome Krijghsknechten/
Dient Godt van herten vly/
Laet ons kloeckelijck vechten/
Teghen Spaens Tyranny.

Een Nieu Liedeken/Op de Wijse/vanden sesten Psalm/Wilt my niet straffen Heere.

SChaemt u nu Brabant seere/
Vlaend'ren oock/vol oneere/
Vol Afgoderye vlent/
Jesuyten Capucijnen/
Voldoenders/leelijke swijnen/
Vol woont u Logement.
Noch hebdy menigh beeste
Genoegh in u Foreeste/
Met meenigh leelijck dier/
Bisschoppen / Prosten/Papen/
Die daer soo geerne slapen
By Vroukens met playsier.
Abten met dicke balgen/
Die vande spijse walgen/
Paters vol overdaet/
Die met Nonnen boeleren/
Haer kinders massacreren/
T welck is noch 't meeste quaet.
Canoniken en Satrosen/
Doet ghy de kaken blosen/
Menigh vreemt Paep in 't kot/
Voor al dees Bels dienaren/
Moet ghy slaven en sparen/
En eertse noch als Godt
Noch hebdy die vier Oorden/
Gegort met kennip-koorden
Die ruymen de schapprap/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Met malkander zy leven/
Dat grouwelijck is om beven/
Als die van Sodoma.
Kanonicken gaen ter Kercken
Met als gemeste Vercken/
Al warent Jonckers eel/
Met hoeren sy huys houwen/
Niet met getrouwde vrouwen/
Maken Bastaerden veel.
Men siet met groote hoopen
Die Papen-hoeren loopen
By de bonet vyer-kant/
Voor vieght/ begraven trouwen/
Moet ghy die leup Kabbouwen
Gelt geven inde handt.
Ik geveynsde voldoenders/
Die gaen als mager hoenders
Vol van hypocrizy/
Al dat hoose gebroetsel
Geefdy al 't samen voetsel/
Synde vol Tyranny.
Dees geesteloose dieven/
Hebben naer hun believen
Haren aert daer volbracht/
Aen een van Christus leden
Tot Brussel inde steden/
Die zy hebben versmacht.
Veel Nonnen-kloosters rycke
Hebt ghy in uwen wycke
Besloten seer erpres/
Maer alleen haer Biechtvaders/
Die zyn haer lust versaders/
Die hebbender erces.
Het is onlanghs geleden
Tot Lions inde stede/
In Vranckerijck men hoort/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

In de Minnebroeders Kercke/
Diep onder eene Sercke/
Dochters zyn heel versmoort.

1589. in Julij.

Nieuw Liedt / Van Geertruydenbergh/ Op de Wyse: Van den 68. Psalm/ Saet op Heer toont u onvertsaeght.

WEst al verblydt / ende verheught/
Looft nu met vlyt in rechter deught/
Godt onsen Heer gheprezen/
Die ons dit tegenwoordigh Jaer/
Nu wederom in 't openbaer
Zyn goethept heeft bewesen/
Voor de Stadt van Geertruydenbergh
Die vande boose boeven ergh
(Nu gheleden vier Jaeren)
Worde verkocht aenden Vpandt/
Maer zy zyn meest komen te schandt/
Tot hun lieder beswaren.
Graeff Maurits des Landts Gouverneur/
Die isser weer ghekomen veur/
Drie dagen in Aprille/
't Negentigh drie 't zy u verklaert/
't Jaer vyfthien hondert wel bedaert/
En belept na zynen wille/
Hy heefter om ghemaeckt een Perck/
Om daer in zyn Vpanden sterck/
Dry wederstandt te bieden/
Als sy quamen met al hun macht
Om de Stadt t' ontsetten met kracht/
't Welck niet konde gheschieden.
Graef van Mansvelt was op de baen
Met zyn volck om te komen aen/
't Quartier van d' Excellentie:

Maer

Maer doen hy sagh dat hy geen kans
En had aen d' Excelentie schans/
Maeckte hy schier geen mentie
Als of hy daer gekomen waer
De Stadt t' ontsetten/maer van daer
Is hy weder ghetogen
Na 't quartier van Graef Hohenlo/
Alwaer hy oock bleef liggen soo
Sonder 't ontset te pooghen.
Doen ons volck eerst quam voor de stadt/
Heeft den vpant een schans gehadt
Buyten de Stadt gelegen/
Daerom ons volck hen heeft ghestelt
Om die te winnen met ghewelt/
Ende hebbens' oock gekregen:
Doen den vpant de Schans was quyt/
Doen is ons volck al metter tijdt
Naerder de Stadt gekomen/
Daer lagh noch een Fort tussen tween/
Dat heeft ons volck oock afgesneen
Vande stadt sonder schroomen.

Doen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Doen heeft die vpandt oock gehadt
Een schans tegen over de kadt/
De Contrepunt vp namen/
Waer naer ons volck oock heeft getracht/
Om die te winnen metter macht/
Verwaerts dat zy oock quamen/
Op s. Jans dagh of daer ontrent/
Dat zy de Contrepunt present/
Te bestormen begonnen/
Capiteyn Haen end' Buverp/
Elck van een Zeeusche Compagnp/
Hebben dis Punt ghewonnen.

Als den Vpandt sagh op dit pas/
Dat hy de Contrepunt quyt was/
Socht hy om t' accorderen/
Wees mare wert al metter spoet
Gedragen aen Prins Maurits goet
Die 't niet wou refuseren/
't Accoort dat wert besloten saen/
Het Garnisoen soude upt gaen
Met haerlien zijd' geweeren/
Maer sesthien Vaendelen seer schoon/
Die moesten sy (voor haren loon)
Oock altemael ontbeeren.

In Junius twintigh en vier
Zijnde den dagh ten avont schier/
Is de stadt opgegeven/
Maer eerst des anderen daeghs daer aen/
Zijn de soldaten uptgegaen/
Maer drie sijnder gebleven/
Die den Bergh mee hadden verkocht
Twelck hun heeft aen een galg gebrogt/
Ten Bergh zijnse gehangen/
Dus zietmen dat sulcken volck fel/
Die hun overhept zijn rebel
Noch al hun loon ontfangen.

Binnen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Binnen 't belegh ist oock geschiet
Dat Graef van Hohenlo subyt
Maeckte een loos Alarme/
Des Stadts Gouverneur koen en fier
Genaemt de Heere van Master/
Hy was doen alsoo warme/
Om 't ontset te sien komen aen
Is hy op den Thoren gegaen
Zyn Kappelaen oock mede/
Alwaer sy quamen inden noot/
Want sy zyn daer geschoten doodt
De schilt-wacht oock ter siede.
Ons volck heeft oock kloeck ende stout
Vtgevallen soo menighfout
Tegen 't heyr der vpanden/
Hebben malkanderen geslaen/
Ons volck brachter dickwils gevaen/
Den vpant 't zynder schanden/
Tot Turnhout ende elders siet
Dat den vpant quam in 't verdriet
Heefter veel volcx gelaten/
Gelooft zy Godt gebenedyt
Die ons nu lange heeft bevryt
Voor de geen die ons haten.
Oorlof ghy inwoonders al t'saem
Van Hollant en Zeelandt bequaem/
Laet ons doch den Heer vreesen/
Die ons nu wel in 't seste Jaer
In al onse benaeutheyt swaer/
Zyn vystant heeft bewesen/
Soo wy leven na zyn gebodt
Hy sal ons vry (dit is het slot)
Zyn genade bewysen/
Geduerighlyck tot alder stont/
Dus laet ons hem uyt 's herten gront/
Voor zyn weldaden pryysen.

Per haeght.

Een

Een Nieuw Liedeken / Gesongen van de Cameristen der Violieren tot Antwerpen.

HOe saligh zijn de Landen/
Daer de wijsheydt regeert/
Alle kloecke van verstanden
Hout zy ongekorrumpeert/
Daerom draeght sy de kroone
Boven den goude schoone/
Al uyt des Hemels Throone
Is sy gedescendeert.

Sy was voor allen tijden
Met Godt sonder begin/
't Afgronden om bevrijden
Leyd' zy na haren zin/
Uyt Godt is zy gebooren
Daerom heeft zy te vooren/
Die waerheydt uytverkooren/
Gebracht ter Wereld in.

Ghy Regeerders op der Aerden
Van Godt daer toe besteld/
Wilt die wijsheydt aenvaerden/
Schout jonste met ghewelt:
Soo salse u verkloecken
Dus wilt wel ondersoecken/
Haer Goddelijcke Boecken
Eer u de waerheyt melt.

Nu dan ghy ondersaten/
Leeft na Wijsheydts vermaen/
Want in quaet willige baten
En sal sy niet ingaen/
Dus wilt dan obedieren
Die u wel Gouverneren/
Soo suldy prospereeren/
En 't Rijck sal blyven staen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

O Wijsheydt Edel-Vrouwe/
Blijft in ons Princen Raet/
Dat hy u is ghetrouwe/
Gerust blijft in zijnen staet/
Maer en wilese niet gelooven/
Die 's Lants welvaert berooven
Sy souden u verdooven/
Al om haer eygen baet.

Per Haecht.

Een Nieu Liet/ Vervat in 't kort den handel der Nederlanden/ Op de Wijse: Dijenckt my te drincken na mijnen dorst.

Alsmen een duysent vijfhondert jaer/
1566. En ses-en-tsestigh heeft geschreven/
5. April Versocht 's Lants Adel allegaer
(Om datm'er soo vele vrocht om'tleven)
Van 't straffe gebodt uytgegeven
Binnen Brussel te zijn bevrijt:
4. July. En in Hoymaent begostmen even
Godts woort te predicken met vlijt/
In 't openbaer,, begostmen daer
20. Aug. De beelden algemeyn,, seer reyn,
Van steen en hout,, silver en gout
Te breecken groot en kleyn.
Uyt Antwerpen toogh oy dat pas
Den Edele n Prins van Oraengien/
1567. Duc d' Alf binnen Brussel was/
21. April. Graef Lodewijc quam uyt Almaengie/
Dus den Hertogh al van Albaengien
1568 Egmont en Hoorn heeft onthalst/
5. July. Des Princen soon gevoert na Spaengie
En 's Lants vryheden alsoo verbalst.
1569. 't Landt was verheert,, hy heeft begeert
20. Sept. Van als den penning tien,, te sien.

Maer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Maer zijn opset,, worde belet.
't Welck menigh dede vlien.

Apprillis den eersten dagh/
Dagh men Lume inden Briel komen/
Den negenden den Spaenschen slagh

1. April. Wert binnen Rotterdam vernomen/
Daer na soo werden veele vromen
1573. Binnen Haerlem deerlijck vermoort/
13. Iuly. Waer den vpant most weer met schrome
11. Octo. Van Alckmaer met schanden voort/
Den Grave nu al van Bossu,
12. Dito. Wert op der selver stee, op zee
Door lange slaen,, listigh gevaen,
Gebracht tot Hoorn mee.

Als den Tyran na Spaengten toogh/
1574. Saghmen de slagh voor Bergen schieden
14. Ianua. Daer menigh Spaenjaert heenen vloog

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Krupf-heeren en veel Edellieden/
Doen moeste Dragon daer oock vieden
9.Febru. Die stadt Middelburgh den Prins/
D' welck korts daer na 't ontset bedieden
3.Octo. Van Leyden/door veel storms en wints.
1575. Maer eer niet langh, wert door bedwangh.
8.August. Oudewater heel in 't zant, verbrant:
1576. Maer in 't Bolwerck,te Crimperkerck,
21 Febr. Behaelden zy weer schant.

4Novem. Antwerpen den maer wel vernam
Door moort, roof/brant/en brouwe
schoffieren/
1577. Daer na Don Jan tot Brussel quam/
2.Mey. Toonde korts syne qua manieren/
1578.79. Die lieden des Lants in 't Regieren
80.81.82. Namen tot hulp een Fransthen Heer/
4.Ianuar. Daer na wert den Prins goedertiere
22.Maert In 't hooft geschoten/'t genas weer.
Doen werde Lier,door swaert en vier
23.Sept. Gewonnen door verraet,seer quaet,
Daer tegen oock, Lochem seer kloeck
Ontset tot onser baet.

1583. Daer den Prins op hadde gestelt
17.Ianu. Syn hoop en na Godt zyn betrouwen/
Vilvoort. Meenden Antwerpen met geweit
Dermon. 't Overvallen en te benouwen/
Duyn- Maer veel quamen daer door in rouwen
Kercken. Die wel meenden te zyn berblyt/
Dicxmuy Den Hertog somé mocht aenschouwen
den. Maeckte ons doen veel steden quyt.
Den Prince Eel,werde geheel
1585. Tot Delft door een schoot,gedoot
10.July. Van een Godtloos,verrader boos,
'T welck menigh Mensch verdroot.

FINIS.

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Een ander Liedeken/ende is 't vervolgh van 't voorgaende / ende gaet op de selfde Wijse:

Geeft my te drincken nae mijnen dorst/&c.

HOort toe met vliet/al na dit Liedt/
Het recht vediet al met verstanden/
Godts goethepdt siet/keert al 't verdriet
Welck geschiet in dese Landen/
Scheen al voor de wint by ons vpanden/
Maer Godts handen bedwingen haer/
Sonder hem quamen wy tot schanden/
Dus laet ons wesen den Heer danckbaer/
Een Vloote groot, uyt Spaengien bloot,
1588. Die naer dees Landen quam, seer gram,
1 Iuly. Maer onsen Godt, brachtse tot spot,
Haer voornemen hy benam.
Het scheen dat 't al verloozen was/
Op 't selve pas hier in dees Landen/
Doen den Bergh wert verlaten ras
Van 't quaet gebras/die nu tot schanden
Gekomen zijn by ons vpanden/
Merckt met verstanden/hun straffe daer/
En draeght u kloeck als de vaillanden/
Dus laet ons wesen den Heer danckbaer.
Den Vyant lagh, alsoomem sagh
1589 Voor Heusden met gewelt, in 't velt,
Iunius. Maer Godt die gaf, dat hy trock af
April. Nae Vranckrijck seer ontstelt.
Merckt nu oock wel schadelijck
Soosdadelijck, dat zy bedreven/
Als sy soo ongenadelijck/
Verradelijck benamen 't leven
Den Franschen koninck/Edel beseven/
T fept wert bedreven/van een Vrekaer/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Navarren wort doen de Kroon gegeven/
Dus laet ons wesen den Heer danckbaer.
1589. Hy is gekroont, eere betoont
den Dat rechtelijck toe quam, de stam,
eersten Dat Edele Bloet, van Bourbon goet,
Aug Het Coninghrijck aen nam.
Hy is een Prince victorieus
Kloeck als een Reus/ in zijne daden/
Maer den Gupsaert invidieus
Van herte beus/ tot sijner schaden
Staet na zijn leven vroegh ende spaden/
Maer Godes genade neemt hy wel wäer/
Gods Kerck komt hy altijdt tot staden/
Dus laet ons wesen den Heer danckbaer/
Dē Ionckheer Schenk, quam door verdrent
10. Aug. Eylacen aen zijn doot, hy vloot
Door een vroom feyt, wel toebereyt,
Fortuyn draeyden den kloot.
Ofes bid ick u Iten algemeyn
In't Hollants pleyn/ wilt hier op achten/
Kijck/ arm. out/ jonck groot ende kleyn
Met herten reyn neemt in gedachten
Godts goetheydt groot by dagh by nachten
Die hy ons doet/ het is openbaer/
Sijn genade wilt voort verwachten/
Dus laet ons wesen den Heer danckbaer.
In Bommeler-Weert, daer wert verveert
1589. Den Vyant die wegh liep, en riep,
Wy zijn verraen, 't is al gedaen,
Nieman daer lagh en sliep.
De steden daer Godt wert gevreest
Met eenen geest ootmoedigh seere/
Bewaert hy veur alle tempeest
In dit Foreest tot eicken keere/
Sijn genade duert pmmermeere/
Doet na zijn leere/ zijn woort neemt waer/
Want

Want hy beschermt zijn leven teere/
Dus laet ons wesen den Heer danckbaer.
Wy hebben klaer, al sonder vaer
90. Door Godts gena, gewonnen Breda,
Maert. Door 't Edel Bloet, Mauritius goet,
Dus looft Godt vroegh en spa.

Beklagh vande Cardinael Albartus gedaen over het groote verlies van de schans s. Andries tot Rossemsaen. Op de wijse van den 79 Psalm/

De Heydenen zijn in u erfdeel &c.

DE Geusen zijn/in Bommelerweert gevallē
Sy hebben mijn/ontnomen met haer allen/
Een hupse schans/en daer toe sterck van mueren/
Is een quae kans voor my die 't moet besueren
Want met dees schans seer fel/meent ick te winnē 't spel
Sulck was oock al mijn meening/maer nu ist al krakeel
Want nullo is mijn deel/'t welck my brenght in verkleeningh.
Om dat Nassou/als een een stout Helt bevondē
Vollant getrou/Wil zijn tot allen stonden/
Die met gewelt/ Mijn volck daer quam bestrijden/
Welck my seer quelt/Nochtans moet ik het lijden:
Ick wilde wel voorwaer/dat dese schans aldaer
Hoyt en ware begonnen/Want 'tspel heb ick gerockt/
Maer den Geus seer verstockt/ die heeftet afghesponnen.
Gantsch seer onstelt/Zijn nu mijne papisten/
Dat sy haer gelt/daer aen ginghen verquisten/
Maer 'tmeeste spijt/Het welk my seer gaet storen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Dat ick 't verwijt / van alle man moet hooren :
Ist burger ofte boer / Elck een maeckt groot
rumoer/
Ick en weet schier wat maken/mijn krijgsvolc
ongefaelt
Dat wil oock zijn betaelt/den krijgh magh ick
wel staken.
Och nu is al / Mijnen moet gans verlooren :
Ick ben ter pal/ Och was ick nopt geboren :
Al mijn betrou/dat is mijn afgeweken/
Die Schansen bou/ In Vlaenderlant gestreken/
D'een schans heet Filipijn/d'ander patiency sijn
Mijn fortres sterck van mueren/ Vlaenderlant is
nu geschent/
Nieupoort/Brugh ende Gent/ Mogen dat we
besueren.
Mijn vreugt verdwijnt/ couragie loopt verlo-
ren/
Maer siet het schijnt/ Ick bender toe geboren :
Ick heb den st rick/voor een ander gehangen/
Maer nu ben ick/daer selver in gevangen :
Och wat sal ick gaen doen/ 't Hert smelt my inde
schoen/
Door angst ben ick verslagen/elck roept met vol-
len krop
De klap-muts moet haesop/ wie dupvel soud 't
verdragen.
Mijn leve dagh/ Geē meer verdriet mag sporē
Ick heb de slagh/ In Vlaenderlant verloren/
Mijne macht saen / die is my nu ontnomen/
Ick magh wel gaen/ Al na de Paus van Roomē
Met heeren menigfout / verslagen jonck en out/
Dat mach ick wel beklagē/somma op dit termijn
Isser wel drie dosijn / Gevangen en verslagen.
O gulde Jaer/ Sijn dit u schoone vruchten/
Dat ick dus swaer/in groot verdriet moet suchtē
Moet

Moet ick allepn/Dit krups noch langh be-erdē/
Ick ducht certepn/Dat ick't noch sal besterven:
Help my o Paus proppe/Help Cardinalen wyse
Help ook Bisschoppē mede/help Abten algelyck
Help ghy Prelaten ryk/help my in sulcke steven.
Help Jacobyns/Help oock ghy Jesuwyten/
Help Augustyns/Help al ghy Carmelyten/
Help oock Prioors/Help Paters hoog verheven
En ghy Pastoors/Help nichten ende neven/
Help Minnebroeders groot/Help oock Cathuy-
sers bloot/ (syn/
Help Nonnen wilt u rassen/Help Paep en Coster
Help Monnick ende Waghn/Of 't verloopt al in
d'assen.

Een nieu Liedt vanden grooten slagh in Vlaen-
deren: op de Wyse: wy willen niet meer van
Aeltjes zingen.

WIe wil hooren een nieu Liet
Watter in Julius is geschiet
Van d' Admirant/van d' Admirant/
Hoe dat hy quam al in 't verdriet
In Vlaenderlant.
Maurits heeft een tocht gedaen
Met Gupters knechten onbelaen/
O Admirant/o Admirant/
Hy sette zyn volck te schepe aen
In Vlaenderlant.
Al meer dan met twee duysent scheep/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Maurits in zyn aenslagh begreep/
Den Admirant/den Admirant/
Most danssen alsoo Maurits peep
In Vlaenderlant.
Het was wel stout geavontuert
Op 's vpants bodem krygh gevoert/
Den Admirant/den Admirant/
Die heeft het met zyn volck besuert
In Vlaenderlant.
Doen nu Albertus dit vernam/
Wert hy seer toornigh ende gram/
Den Admirant/den Admirant
Kas met zyn volck na Nieuporrt quam/
In Vlaenderlant.
Hy kreegh twee schanssen met arcoort/
Maer hebben noch al 't volck vermoort/
Den Admirant/den Admirant/
Boven beloften/eet oft woort/
In Vlaenderlant.
Het scheen daer wel een goet begin
Doen sy hadden twee schanssen in/
Den Admirant/den Admirant/
Maer 't geusen volck schoot op de pin
In Vlaenderlant.
Sy kregen twee stucken geschuts/
Maer dat dee hun niet veel nuts/
Den Admirant/den Admirant/
Die kreegh daer selfs wat op syn muts/
In Vlaenderlant.
De tydingh quam 't Antwerpen haest/
De geusen vluchten seer verbaest/
Voor d' Admirant/voor d' Admirant/
Victory heeftmen daer geraest
Al in Brabant.
Albertus doen bedrogen was/
Wacht dat den geus vertogen was/
Den

Den Admirant/den Admirant/
Die vont dat al gelogen was
In Vlaenderlant.
Sy togen aen met een gedrups/
Maer sy vonden den Waert daer thups/
Den Admirant/den Admirant/
Die droegh het Indiaensche krups
In Vlaenderlant.
Zy meenden ons te maken ree
Den wegh om te loopen in zee/
Den Admirant den Admirant/
De Geusen togen 't sweert upt der schee/
In Vlaenderlant.
Zy vielen daer seer dapper aen
Met schieten houwen steken slaen/
Den Admirant/den Admirant/
Die wert daer inden slagh gevaen
In Vlaenderlant.
Albartus was daer selfs in noot
Met al zyn Ed'len klepn en groot/
Den Admirant/den Admirant/
Daer bleeffer seven dupsent doodt
In Vlaenderlant.
Veel Edeldoms wert geslagen daer/
En gevangen in 't openbaer/
Oock d' Admirant/oock d' Admirant/
Die sitten nu met droefheyt swaer
In Vlaenderlant.
Eylacen 't wasser seer bekaept/
De kans die liep hun heel verdraept/
Den Admirant den Admirant/
Zyn Spaengiaerts lagen daer gesaept
In Vlaenderlant.
Tusschen de dupnen en op 't velt
Lagen de dooden ongetelt/
Van d' Admirant/van d' Admirant/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Denckt hoe zyn herte was ontstelt
In Vlaenderlant.
Wie weet waer Albartus bleef/
Diemen oock in't doodt-boeck schreef/
Den Admirant/den Admirant/
Zyn volck daer kleyne vreught bedreef
In Vlaenderlant.
Hun voornemen dat is ghefaelt/
Sy hebben daer geen prys behaelt/
Den Admirant/den Admirant/
Rechtveerdigh heeftse Godt betaelt/
In Vlaenderlant.
Hy sit te Woerden op het Slot/
En treurt om zynen Laberlot/
Den Admirant/den Admirant/
Want hy is doodt en half verrot
In Vlaenderlant.
Wy kreghen daer in dat exploot
Oock thien Metale stucken groot/
Van d' Admirant/van d' Admirant/
Die staen te Vordrecht voor den noot
Uyt Vlaenderlant.
Wy kreghen noch hoort myn gewaegh
Hondert acht vendelen/'t was een plaegh
Voor d' Admirant/voor d' Admirant
Die sietmen oock in s' Graven-Haegh
Uyt Vlaenderlant.
Ons Princen van Orangien Soon
Die won daer tnde slagh de Croon
Van d' Admirant/van d' Admirant/
Hy is gheen Tyranny gewoon/
Maer vreest Godts hant.
Want doen hy zyn Victory sagh/
Prees Godt soo zyn memory plach/
O Admirant/o Admirant/
Zyn herte vol van glory lagh
In Vlaenderlant.

Bupten

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Buyten Oostende voor de Poort/
Moesten oock al de Spaenjaerts voort
Van d' Admirant/van d' Admirant/
Die de Schotten hadden vermoort
In Vlaenderlant.
Dees waren ghevanghen inden strÿdt/
Sy dachten doen te zÿn bevrÿdt/
Den Admirant/den Admirant/
Haer moorden wraeckte grooten nÿt
In Vlaenderlandt.
Wy sloegen daer nae een Convoy/
Maer die van Nieupoort hadden 't moy/
Oock d' Admiran/toock d' Admirant/
Papou werp deux/den Geus wierp troy
In Vlaenderlant.
Doen ghy laeght in 't lant van Cleef/
De wreetheydt die u Volck bedreef
O Admirant/o Admirant/
Vollandt dit in 't herte schreef
Tot uwer schant.
Papouwen kregen Neusen langh/
Sy dachten 't was der Geusen dwangh/
Den Admirant/den Admirant/
Maer Maurits gingh der Reusen gangh
In Vlaenderlandt.
Soo deet hy oock in Bomler-weert/
Te Turn-hout oock/te voet te peert/
O Admirant/o Admirant/
Hy kort des Spaensgezindens steert
Aen elcken kant.
Ghy hebt langh Maurits doot ghesocht/
En moordenaers daer toe ghesocht/
't Fy Admirant/'t Fy Admirandt/
(Godt Lof)ten is noch niet volbracht/
Dat feyt Mechant.
Al wat ghy doet ten is maer wint/

Gelÿck

Gelijck ghy selver dat bevint/
O Admirant/o Admirant/
U saecken het met Godt begint
Gebruyckt verstant.
Waer bleef doen den grooten Standaert?
Ick denck dat Lieven was verbaert/
Hoort Admirant/hoort Admirant/
Maurits hadt te veel volcx vergaert
In Vlaenderlant.
En Lievens broeck die stont heel ront/
Nu raet wat hy daer inne vont/
Geen Admirant/geen Admirant/
Gegeten broot meer dan een pont
In Vlaenderlant.
Rijck ofte arme hoort na mijn/
Wilt doch vreesen de groote pijn
Van d' Admirant/van d' Admirant/
Wisdom wenscht elck getrouw te zijn
Voor 't Vaderlant.

Triumph-Liedt ofte Romeynsche feyt/ 't welck die van de swarte Galeye voor Antwerpen aengericht hebben. Op de

Wijse: Schoon Ionckheerken heus en trouwe.

LUystert toe men sal u zingen/
Watter nu korts is geschiet
Hoe ons Galey ginck bespringen
D' Admirael t' Antwerpen ziet/
En oock 't Marck-Schip van Bruffel/
Met vijf ander schepen snel
Die daer fraey aende Kay
Sonder dringen
Vast gemaecke lagen jae fraey.

Deys

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Dees Galey (soo men mocht mersken)
Is ontrent het Schelt gebracht
Wel gemonteert tot verstercken/
Met geschut en roepers macht/
Hondert musketters daer bp/
En Matroos die was oock blp
Om te gaen onbelaen
Tot dees wercken/
Want sp steldent op geen waen.
Noch drie sloepen daer beneven
Werden hier oock bp gebracht/
Om dit garen af te weven/
'Twelck sp oock hebben volbracht:
'T is een stuck aerdigh belept/
Wantmen niet sulck een sept
Heeft gesien korts geschien/
Wilt d' eer geven
Die dit werck eerst ginck bespien.
Den lesten November even
Op S. Andries nacht lest leen
Sijn zp de Schelt op gedreven
Met de vloot sonder gesteen/
Stillekens en wel te vreen
Bp des vpants schansen heen/
Tot dat zp quamen bp
Sonder sneven
Voor de stadt Antwerpen blp.
Fluck sp d' Admirael in roepde
Ons matroosjens rat ter hant/
Die op sulck spel niet vermoede/
Want zijn volck was meest aen lant/
Dies zp 't moesten geven dra/
Want men gaf haer geen gena/
Schieten fel van dit spel
Dapper loepden/
Maeckten ind' stadt groot gequel.

Des-en-

Des-en-twintigh schoone stucken
Geschuts/heeft d' Admirael op/
't Is een blomken weert om plucken/
't Is een Eptjen met een dop/
't Woept de Spaenjaerts op 't Casteel:
Want zy schooten na 't Juweel/
Maer 't was niet/'t is geschiet
't Voet haer jucken/
't Antwerpen was groot verdziet.
't Was daer altemael in roere/
Monnick/Paep ende Bagijn/
Die klocken maeckte groot rumoere/
Allarm/allarm/mijn Cozijn/
Lieve buer wat is'er te doen/
Laet ons doch daer henen spoen/
Om te zien/na 't bedien
Van dees Loeren/
Die ons dus komen bespien.
Ons Matroosen aen lant waren/
Meerden daer vijf Schepen of/
Gingen daer mee henen varen
Sonder vragen of verlof/
Oock het Marckt-schip van Bruffel/
't Convoy-schip van Mechelen snel/
't Vocht haer goet
Metter spoet/
Om te varen
Aen de Zeeusche Dijcken soet.
Niet lange zy daer en bleven/
Voe zy haer werck hadden volbracht/
Met de Ebbe sy wegh dreven
Voor de Wint 't worde beklacht/
Op de Schanssen kreetmen seer/
Maer 't was voor ons al mop weer/
't Was roept an/
Als een man/

Adieu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Adieu Neven/
' Admirael is ons gespan.
Prince dit zijn Romeynsche daden/
Waerdigh in d' Cronijck gestelt/
Tis een stuck niet om versmaden/
Eer moet hebben desen Helt
Die dit heeft geprachtiseert/
Hy behoort te zijn ge-eert/
Met al zijn
Gasten fijn/
Voor dees daden/
Schenckt haer vry de koele Wijn.

Hier nae volghen

de Geusen Refereynen/ ten selven Propooste dienende/ waer van het eerste is gemaeckt op het lasterdicht/ 't welck binnen Antwerpen is uyt-gegaen.

Om

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Om dat Babels dienaers Godts volck niet stilt
te schelden/
Maer dichten leugen Refereynen als Hypokrÿtē
Soo moetmense straffende / haer selfs quaet ver-
melden/
En heerlÿck (met Schrift/ als Christus) haer
booshept verwÿten.

Ghy Cains Broetsele/ ghy adere geslacht/
Gy Baals dienaers die de Antechrist wracht
Ghy Judas saet/ Deotriphische gesellen/
Ghy Babels boeleerders die de hoere verdachte/
Gy satan beschermsel die Franciscus verdachte
Ghy Afgoden-dienaers/ ghy draken der hellen/
Schroomt/ beeft/ draegt rou/ weent ende huylt/
begint te tellen
De graven uwes vals/ O ghy Nigramancenen/
Want 't is seer na by dat u den Heer wil quellen/
Hem walght u offerhanden en Tovery meteenen
Den tÿt is haest hier dat hy wil verkleenen
U rÿck met menschen handen door grouwelicke
plaghen/
Want so seyt de Propheet laet rusten sy die mee-
nen
Met haer heyrkracht te worgen/ die Godt beha-
gen/
Ter laetster tÿt suldy 't Lant in krÿgen met la-
gen/
Ghy sult haer zweert vringen/ en Gods pestelen-
tie vervaert
Hier mede dreyght u boose/ ick moet u gewagen/
Babels scharluynen/ deckt u kruynen ghy Ju-
das aert/
Verborght u nou/ draeght vry rou/ laet groeyen
u baert/

Ghy

't GEslacht der Maeghdē van Antwerpē verkozen/
Weent/roept/laet hoozen als nu ten tijen/
U suster wozt verkracht die ghy hebt gezwoozen/
Sult ghy den toozen noch langer lijen?
Dat sy sal moeten leven in mombardije/
Waer dooz sy onteert wozt/ende komt in schandē
Mits de loose schalcken die haer komen bestrijen/
Sy willen haer secreten hebben in handen/
Ten is nopt gesien hier in dese Nederlanden
Dat ander vzeemde hier souden regeren/
Haer rechte Mombaers zijn weg/en sommige in banden/
Die haer wel plachten te gouvetneren/
Doen sagh men se blijdelijck triumpheren/
Waer nu sitse in dzuckige ve/zeeren/
Om dat haer dees vzeemde Mombares willen violeren/
Eplacē dees Maeght verliest schier gantsch haer eere.
Dese vzemde Mombaerts wilt hier wel op lettē
Onteeren en verpletten dit Maegdeken minzoot/
Sy onsuyveren haer kleet met onreyne smetten/
Alree sy haer setten met bozsten bloot/
Sy hebben haer genomen de Krone van 't hoot
Dat nopt de Keyser en dede noch Koninck reene/
Sy gaven haer een gevanckenisse groot/
Daer sy haer geslacht in willen vzengen gemeene
Om datse souden regeeren haer goet alleene/
Denckt hoe datse met dees maeght nu leven/
Seyt daer pemant teghen/die komt in weene/
Dus wert haer den vzemden ten besten gegeven/
Haer maeghschap wozt uptten Lande gedzeven/
Wonder bedzeven dese vzeemde in elcken keere/
Ten was geen noot hadder eendzacht gebleven/
Eplacen dees maeght verliest schier gantsch haer eere.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Verliest sy niet haer eere/lyt tozment onsachte/
Nietmin 'tgeslacht wozt ook gedzepgt en gequelt
Sy beginnen schier te vzengen groot en klepnvan
machte/
Dese gheachte 't gheweer in hen ghewelt/
Ja boven dien noch een groote somme van ghelt/
Op alle 'tgene datmen ter merkt sou mogen halē
Dal wozden Accyse en Impost ghestelt/
Antwerpia Maeght hoe zietmen u nu dalen/
Ghy die vermaert waer in 's werelts palen
Vooz die schoonste rycksle sonder blamatie/
Nu zydy subject onder die u doen dwalen/
En verjagen van u schier elcke natie/
Suldy noch langer lyden dese temtatie/
Ick hope neen al wozt u kracht seer teere/
Dies ick beklaghe u perturbatie:
Eplacen dees Maeght verliest schier gantsch
haer eere.

Vzincesselycke Maegt maegdelyke kersouwe/
Ick hope uwen rouwe sal wesen vol-ent/ (we
Gy wozt vertroost als Susanna d'eerbaer vzou-
Die Daniel getrouwe in den noot was pzesent/
Hoe wel sy verwesen was tot doodts tozment/
Denckt oft ghy oock tot sterven waert verwesen
Den selven Godt leeft noch omnipotent/
Hy sal uwen dzuck dooz eenen Daniel genesen/
't Gewelt der vzeemden repn maeght uptgelesen/
Wozt versoet dooz u vztenden voozwaer/
En komen u ter hulpe/en noch by desen/
Suit ghy hebben en hoozen d' Euangelie klaer:
Alle'tgene dat u genomen is in 't voozleden Jaer
Kan u weder geven d' Almoghende Heere/
Betrout dat vastelyck/ repn Maeght eerbaer/
Soo blyft ghy als voze vernieuwt in eere.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

e Hollantsche Maeght spreeckt teghen den Koningh.

Hy Spaensche Koningh tyrannig befaemt/
Oock een moorder genaemt hier opter aerdē
ck wou dat ghy selve in mijnen Tuyn quaemt
oo ghy onbeschaemt sent u Spaenjaerden/
ijn getrouwe Regeerders soudē u met swaerdē
andelijck aenveerden ende doorkerven kleen/
n dat gy mijnen vader naest God van waerdē
oordadelijck hebt gedoodt sonder recht of reen
aer nu blijft ghy after en maeckt u ghemeen
et de moorders alleen om mijn tuyn te beder-
ven/
Welk Godt niet toelatē sal hoop ick met vreen
ant die u vrinden waren willen voor my ster-
ven
r ghy moordadelijck mijn tuyn sout verwer-
ven/
is wilt van hier swerven my geen geschil biet
ben ick de Prins quijt ghy krijght noch soo u
wil niet.

Dat ghy voor een Moorder werdet geacht
bt ghy dagh en nacht verradelijck bewesen
n dē Prince van Oraengien/die niet verdacht
oor de Godlijcke kracht voor d'eerste reys was
genesen/
k swijgh noch van ander Heeren gepresen/
er uyt dat geresen is dit oorlogh fel:
agh ick dan niet voor u Tyranny vreesen/
daer tegens opstaen moedigh en rebel?
k meen wel ja: want men siet dagelijcks wel
t ghy met boos opstel soeckt te verslinden

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

't Goet en Bloet van mijn maeght en Jonck
gesel
Om so moordadelicken mijn tuyn te verwinnen
Maer doet vry u best ghy sult weer werck vinn
Mijn Leeu sit binnen/ die seer fel sonder vril ziet
Al ben ick de Prins quijt/ ghy krijgt noch soo
wil niet.
Al zijt ghy verblijt in mijn beschermers dood
Ten is daerom geen noot voor ghewelt te schroo
men/
Mijn tuyn wert versterckt met menigh Patri
Soo haest den moorder schoot den Prins t' uw
vromen/
Want elck heeft nu 't kleet van gevreynstheydt a
genomen
Denckende 't zijn dromē/dat wy vast blyven sta
Op u beloften schoon/ gy soude ons doch betoon
Met u Inquisitie om aen een staeck te braen/
Dus hebt ghy geen geloof dan by moorders pl
Die ghy my sendt ter baen om den Tuyn deur t
wroeten/
Dan elck een is berept fel tegen haer te slaen/
Soo langh als sy mogen met handen ende voete
Daerom verpijnt u niet met pardoē my te groet
U sal wraeck gemoeten eer dat ghy stil vliet/
Al ben ick den Prins quijt/ ghy krijght noch so
u wil niet.

't Woort sal duere

Een

Een Refereyn tot Waerschouwinghe des Heeren Staten ende Burgeren des Nederlandts.

GHy voesterheeren des lants wilt doch betogē
Dat ghy Godts eere en 's lants welvaert bemint
Kint der verdoemenis laet niet langer sogen/
Want ghy meught als Argus zien met 100 oogē
Dat nu zyn eygen Voester te verraden begint/
Hoe wilt gy dan opbringē sulkē schandelyk kint
En laet u van achter en vozen beschyten/
Ja ist dat ghy 't niet en volght alsoo 't is gesint
Dal u al supgende den voesem af byten/
Schepter af in tydts/laet 't hoeren kint krijten:
Want waer 't opt gevoestert was/daer en was geen ruste/
Hebben zy 't in Schotlant niet moeten upt smijtē
Dat 'tsoo lagh en tierde bloet-gierigh van durste
Om dat't Coningin Mary oock vijf Jaren kuste
Heeftet niet gestelt heel Engelant in roere?
Wilt dan u Lant in vreedsame luste/
Maecht u 't kint quijt van de Babelsche hoere.

Wilt ghy klaer zien zynen Judasschen aert/
Niet de moozt van Parijs boven al verradigh/
Vynde als vzienden totter Bzuploft vergaert/
Hen heeft Mannen/Vzouwen noch kinderen gespaert/
Ja noch naer de moozt blijvende onversadigh:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Hoe dat in Duytslant geweest is schadigh/
Met meer andere Landen leest de Historie/
Van zijn daet in Nederlant gedaen moordadigh
Hebben Hollant en Zeelant noch in memorie:
Maer 't is daer verdreven met Kelck en Cybor
Soo dat sy nu zijn in eenigheyt konstant/
Al heeft Antwerpē met 'tkint gemaekt veel gl
Hevet niet tot loon de destructie, moort en bran
Mechelen/Aelst/Maestricht/ja 'tgantsche La
Werdet niet alomme geware zijn vuyl voere?
Al wildemen u 't voester-gelt geven op de hand
Maeckt u 't kint quijt van de babelsche hoere.
Ghy mooght al flateren en seggen al vooren
Ten sal over ons niet komen soo ghy verhaelt/
Maer werden hooghlijck tot Staten verkooren
Want sy zien veel keyseren hebbent trou geswore
Ook heeft Philippus dē Koninck dat hem faelt
Dies en twijfelē wy niet/wy werdē wel betaelt/
Al schickt ghy 't qualijck wy hopen betere:
En willē wy voort komē in 'tgeslacht daer 'tpael
Dē Konink van Vranckrijke is kozijn en peter
Karolus Quintus den Plus-Outre vermetere/
Hevet oock beschermt/geholpen met krachte:
Maer dat ghy soo doen sult houde ick discretere/
Wāt gy weet dat 'tkomē is van Cains geslachte
Wilt ghy dan ruste hebben by daghe by nachte/
Al waert dat u trouwe thiē duysentmael zwoere
Geloofet geensins/maer met wijsen bedachte
Maeckt u 't kint quijt van de babelsche hoere.
Princelijcke Voesterheeren van Godt gedaegt/
Bedient doch u ampt wel in allen steden/
Scheyt van 'thoere kint en met vierichеyt vraegt
Na 't kint dat geboren is van een reyne Maeght
Wt den geslachte Davids vol heerlijckheden/
Den Hertoge der saligheyt/ den Vorst vol vreden
Een sone des alderhoogstē na schrifts oorconden/
Die

Die alleen moet ge-eert zyn en aengebeden:
Dit kint lept tot Bethlem in doecrkēs gewondē
Een blyde tydinge den Herders gesonden:
Verheucht u dan en soeckt ook dit kindeké kleene
Dat gy trouwe voester heerē meugt zyn bevondē
Tot grootmaking syns eyx en syngnaems allene
Van dit kindeken en rae ick u niet te scheene/
Al waert datmen hierom u hooft af schore/
Spdy niet verblint met een hert van steene/
Maeckt u 't kint quyt vande Babelsche Hoere.

Een Bommels Liet/Op de wyse: Jan bzoerman heeft een bierken gebzouwen Van bommelken bom/Ec.

HAnsken van Spaengien 't sal u rouwen
Vooz Bommelken bom/Dan ghy meynt
De waert in te houwen/Keert wederom.
Bommel en Tielschen Weert verkozen/
Tot Bommelken bom/Hebben malkanderen
Eet ghes wozen/Keert wederom.
Sy en sullen malkander niet verlaten
Tot Bommelken bom/Sy hebben daer toe
Te kloecke Soldaten/Keert wederom.
Den Geldersman is op u ghebeten/
Van Bommelké bom/Wt haer schapzaey suldy
Niet eten/ Keert wederom.
De Geldersche zyn alsoo van zinnen/
Meest Bommelken bom/Sy willen doch gheen
Tyzannen beminnen/Keert wederom.
Sy willen aen u haer kraghen noch waghen/
Vooz Bommelken bom/en u lieden met slaghen
Verjagen/ Keert wederom.
Sy sullen noch vooz haer sterche Schanssen
Vooz Bommelké bom/Hun Switzers doen pyp-
pen en u doen danssen/Keert wederom.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

U hoeren en hebben daer geen doe dagen
Voor vommelken bom/ Kleef/ Munster/
Westphalen sy liever sagen/ Keert wederom.
Wilt weder trecken na 't Lant van Kleve/
Van vommelken bom/ dees willen u niet
Een goet woort geven/ Keert wederom.
Wat lettet u voor de halve mane
By vommelken bom/ dat onse palissaden
Daer stane/ Keert wederom.
Den vierden Zuly 't staet te gedincken
By vommelken bom/ lieten de Geusen haer
Wapen blincken/ keert wederom.
Sy hebben u sluck van daer gedreven
van vommelkē bom/ daer isser doē seven hondert
Gebleven/ Keert wederom.
U Papen die quamen met krupsen en vane/
By vommelken bom/ U krychs-volck zegenen/
Voor de halve mane/ Keert wederom.
Ten heeft u al geen victorie gegeven
By vommelken bom/ Twee Papen die moesten
Daer oock om sneven/ Keert wederom.
Godt helpt altoos de vereenighde Landen/
Vreest vommelken bom/ Al door de Leeu
Met scherpe tanden/ Keert wederom.
Wy hebben 's Prins van Oraengien sone
Tot vommelken bom/ By alle vrome spant hy
De kroone/ Keert wederom.
Syn gasten verrasten u volck in 't vangen
By vommelken bom/ aen masten met basten
Sy souden u hangen/ Keert wederom.
Eylaten och armen/ is dan al 't karmen
By vommelken bom/ Wie wil u bescharmen/ of
Oock ontfarmen/ Keert wederom.
Ghy meught zien met u valsche listen
Van vommelken bom/ om loosslyck binnen
Den Bosch te wisten/ Keert wederom

Ghy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Ghy moet ras loopen al soudy wat sweeten
Van Bommelken bom/de Bossenaers sullen
Al wellekom heeten/
Keert wederom.
Soo ghy kont binnen den Bosch geraken
Van Bommelken bom
Ghy mocht een Antwerps Casteel daer maecken
Keert wederom.
Godt wil Nassouwe genade verleenen/
Hier en alom/
Wat hyse magh helpen treuren en weenen/
Dit wenscht Bisdom.

Eē Nieu Liet/vande groote victorye die Godt gegevē heeft over de stadt Oostent/waer op de vyant drie stormen gedaen heeft 's maendaghs na drie Koninghen 1620/Op de Wyse: Bommelken bom.

HOort mans en vrouwen dit verklaren
't Is u bekene/
Hoe Albartus ginck vergaren
Al voor Oostent.
Den vijfden July is getogen
Seer exelent/
Haer Vaendels inde duyne vlogen
Al voor Oostent.
Hy beloofden 't lant na zijnen zinnen
Seer exelent/
Ick sal 't op sint Jacobs dagh winnen
Die stadt Oostent.
Ontrent seven hondert kloten/
't Is wel bekent
Op een dagh met kartouwen geschoten/
Al na Oostent.
Hondert en dertigh duysent ballen
O schoten jent/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Heeft hy tot nu toe laten vallen
Al op Oostent.
Ick heb geschoten wel dertigh weken
Seer wel bekent/
Ick sieder soo menigh kogelken steken
Inde wallen Oostent.
Sy hebben met veel verraderijen
Alst is bekent
Gesocht met veel schelmerijen
Te krijgen Oostent.
Des maendaghs na drie Koningen
't Is wel bekent/
Doen meenden hy na zijnen zin
Te winnen Oostent.
Drie stormen ginck hy lustigh wagen
't Is wel bekent/
Ons volck hebbense af geslagen
Al uyt Oostent.
Dit stormen duerden haest drie uren
Met groot torment/
Ons volck sloegense sonder treuren
Weer uyt Oostent.
Sy meenden inde stadt te blijven
Seer excelent/
Men sagh die Specken ter Zee-waert drijven
Al van Oostent.
Ons volck haer op die ouw' stadt lieten
Zeer excelent/
Met groef geschut onder haer schieten
Al uyt Oostent.
Wy moeten haer noch leeren krijgen
Seer excelent/
Die Specken saghmen ter Zee-waert vliegen
Al voor Oosteut.
Ontrent vy vijf-en twintigh hondert
Of daer ontrent/
Zijnder gebleven/sy waren verwondert

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Al voor Gostent.
Daer syn gebleven twee Gouverneuren/
Seer wel bekent/
Met vier Corpuellen die moesten treuren
Al voor Gostent.
Die van Bluys die is om 't leven
't Is wel bekent/
Die van Antwerpen is gebleven/
Bidt voor Gostent.
Krupt en loot dat wy haer schoncken
Zeer excelent/
Daer zyn ses hondert Specken verdroncken
Al vy Gostent.
Ons Volck die betaeldese algaren/
Zeer excelent/
Die aenden Koninck ten achteren waren/
Al voor Gostent.
Nu hebben ons Heeren en vrome Staten
Dat is bekent
Veel boots-gesellen en soldaten
Gesonden 't Gostent.
Daer sal nu alle vierendeel Jaren
Zeer excelent
Altydt verversinge van volck in varen
Al in Gostent.
My dunckt waer hy daer van met eeren
Uyt dat ellent
Hy sou niet lichtelyck komen weere
Al voor Gostent.
Hy riep seer deerlyck om hulp aen Lieven/
O Standaert van Gent/
Komt my te baet waet mooghy ghy blyven/
Al voor Gostent
Lieve zey ick hebt verswoorzen/
Adieu Gostent/
Ons hooft is groot men brant daer voorzen
Wy blyven te Gent.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Geuse Liedekens.

Al is Albertus opgeblasen
Dien Jan van Gent/
Nu kryght hy 't niet al sou hy rasen
Met Godt Gostent.
En bidt oock met een vast vertrouwen
Dits mynen wins/
Voor Graef Mauritius van Nassouwen/
En de jonge Prins.
En oock voor de Staten der Landen/
Bidt al datleeft/
Datse Godt nu goet verstanden
En wyshept geeft.
En oock die soo trouwelyck vechten
Met goet raet wys/
Die vrome Gupters en kloecke knechten/
Godt geeft haer prys.
Oorlof aen arm ende Rycken
Bidt Godt bekent/
Dat den vyant met schanden moet wycken
Al van Gostent.

Hier volgen noch sommige Liedekens die voor desen in andere boecken uyt gelatē zyn/ende vanden Danger begeert worden/ daerom hier by gevoeght.

Aan Christoffel

Fabricio/dienaer des Godlijken woorts binnen Antwerpen verbrant. Anno 1564. Op de Wyse : vanden 79 Psal. De Heydnen zyn in u Ec.

Antwetpen Ryck/o Keyserlycke stede/
Hopt uws gelyck/ghy zyt nu heel in vrede/

H Koop-

U Kooplien al zyn als Capharnaghten/
Dies u Godt sal/inden afgront versmyten:
Tyrus heeft nopt ghedaen
't Geen dat ghy hebt bestaen/
Nochtans ist wel versoncken:
Sydon quaet en verwoet
En heeft nopt Christen bloet
(Gelijck ghy doet) gedroncken.
U Tyrannij/sal die niet haest tesseren?
Verraderij/sietmen in u regeren/
U Pastoor boos van onse Vrouwen Kercke/
Met een wijf loos leght zijn valsheyt te wercke/
Simon is hy genaemt/
En 't Wijf is wel bekaemt/
Sy heet Lange Margriete/
Der Secten Jesuwijt/ Die daer brengen altijs
Godts kind'ren in 't verdriete.
Dit valsch wijf gingh met een dobbelē gronde
Een Guderlingh groete sy met den monde/
Seggende vrient/ mijn geest is seer verslaghen/
Goet raet my dient/hoe ick God magh behagen/
Dien Paep dat vuyl kathijf
Verdruckt my arme wijf/
Ontdeckt my eens de waerheydt/
Voort ick eens arme Schaep
U Dienaer met den Paep/
Mijn herte voer uyt swaerheyt.
Christoffel kloeck dragende Christum binnen
Heeft sulck versoeck aengenomen uyt minnen/
Twaemael dispuyt hadden sy met hun beyde/
Den Paep den druyt/moeste met schande scheyden
Doe heeft dat Wijf gesept
De Paep my niet meer grept/
Vrient ick wil u aenkleven:
Stelt my een ander dagh
Dat ick u hooren magh/
Ick soeck het eeuwigh leven. Daer

Daer wert gestelt/ en een dagh toe verkoren/
Maer 't wert vertelt, den Markgraef van te vorē
Dat hy alsdan neerstelyck waken woude/
En volgen an daer dat wijf ingaen soude:
Den tweeden July vroegh
Smorgens als 't sesse sloegh/
Christoffel kloeck van daden
Quam daer als Predikant/
Dat wijf gaf hem de hant/
En heeft hem soo verraden. (bloetgierigh
Want kort daer naer/ quam den Marck-graef
En vingh aldaer/ den Herder goedertierigh/
En ley hem strank op 't steen met veel tormenten
Op den Pijnbanck vraeghde na sijn adrenten:
Christoffel onvertsaeght
Sprack wat ghy my oock vraeght/
Vraeght my na mijn geloove?
Christus heb ick bekent
Voor wien ick hier present
Geve mijn lijf ten roove. (wijsen
't Vierschaer sloot toe/ datmen hem ginck ver-
Christoffel doe/ seyde niet om volprijsen/
Heer Schoutet gy moet 't Recht niet korumperē
Of ick wildy/ voor Godt gaen appeleren:
De Schoutet seer konfuys/
Riep: Leerde ghy noyt t' huys?
In Bosch en velden mede:
Och ja sprack hy Godt weet/
En my is oock seer leet
Dat ick 't niet meer en dede.
Die Schoutet quaet wilde sulx van hem keerē
Met 's Coninckx placcaet/ maer Christoffel vol ee-
ren (deel
Sprack tot henlien 't placcaet geeft u geen voor-
Dat sult gy zien/ als ghy sult staen voort oordeel:
Als die Basuyn sal slaen/
Om loon na werck t' ontfaen/ D' ex-

D' Excuse valt seer sober/
Dus als Christoffel bleef
Wen vier-en tseventigh schreef/
Den vierden van October.
Als hy ter doodt/zyn offer sou volbringen/
Uyt dieper noot/saghmen de Broeders zingen:
De Schoutet sprack'tsa Beul paest uwe saecke/
Die hem doorstack daer hy stont aende stake;
Als't gemeen volck dis sagh
Het liep sonder verdragh/
En smeten soo met steenen:
Waer 't scharpken bleef vermoozt
Verbrant en dan versmoozt/
Ist niet om te beweenen.
Neemt dit in danck heylige Godts ghemeente
Godt sal eer lanck/aenzien uwe verkleente/
Ende Babel met'tzweert haers montsverdoemē
Dock sult ghy snel by hem in 't rycke komen:
Dus ghy Ministers koen/
En swoght tot geen saysoen/
Op-bout Godts Kercke schoone:
I mont zy een Trompet
Om te leeren Godts wet/
Soo kryght ghy 's Levens Kroone.

Liet van Monsieur Breautee en Lecherbeetje/
gheschiet in't Jaer 1600. Stem:
van den 51 Psalm.

O Neroos hert en zyt ghy noch niet noot?
Datmen u moozt noch allesins moet speurē
Welck men onlangs by den Bosch sag gebeurē
Van Grobbendoncx volck seer vilepn en snoot/
Den een vroom helt/genaemt Mons Breautee/
Na dat hy wel een ure was gevangen;
Met'Geertruydenberg als eē vroom helt uptree
Zyn twintigen, den kamp doen met verstrangen.

Desen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Desen oorspronck is meestendeel geschiet
Door den hoochmoet aen alle beyde zyden/
Hoe twintich tegen twintich souden stryden/
Daer van wiert een Contract beschreven siet
Hoe datter alle dingen sou toegaen;
Doch Breautee heeft meer als'twoort gehouden
Waer door hy noch in 't eynde wert verraen/
Dat hy schelmen en dieven veel vertrouden.
Fy Cajans broetsel/Pharo opstinaet/
Hoe lang sult ghy noch in u wreet heyt blyven
Fy Grobbendonck/moet men u dat toeschryven
Dat ghy onlanghs bedreven hebt veel quaet ?
Eerloos / meyneedich/ontrou is u werck :
Vol Tyranny/'t welck is een quade beeste :
Doch de boosheyt regeert u harten sterck ;
Doch in den Bosch schuylen de moorders meest
Sulcx is geschiet Sprockel den vyfden dach
In 't Gulde Jaer/alsmen schreef sestien honder
Van welcke tyt menich mensch was verwonder
Door de kloeckheyt diemen aen ons volck sach
Beropen twintigh in elcken party/
Die t'Geertruydenberg uytreē sonder verflouw
En reden die stadt van den Bosch navy/
Maer wierden bedrogen door 't veel vertrouwen
Onder Grobbendoncks gasten zyn geweest
Achtien Berghverkoopers /of lant verraders/
Eenige gebannen/gegeeselt als boosdaders :
Als binnen Dort kleyn Harmen onbevreest :
Sulcks is het wilt dat inden Bosch regeert
Schelmen/dieven/en eervergete boeven/
Den borger vroom wort hier van getrotseert/
Niet dan overloopers moorders met bedroeven.
Het opperhooft hier van was Grobbendonck
Die meest bloet dronck van dese vrome helden ;
Jan van Millo/moet men u daet dies melden/
Dat ghy deed dooden d' edele Heeren pronck ;

Mo

Mons Breautee, een krijgsman totten ent;
Grobbendonck most maer derfde selfs niet komē
Waer van sijn blooheyt sal werden bekent/
Sijn ontrouheyt deed hem voor de doot schromen
Hy sant ons volk uyt dē Bosch kaes en broot
Seggende dat sy een hart souden maken;
Couragie en moet eer haer den strijt quam naken
Met een Trompetter sulcx hy haer ontboot.
Mons Breautee dit schempen wel verstont:
U bier of kaes-en-broot wy niet begeerden:
Maer nam drie Leckerbeetjes inden mont/
Wiens wapen hy wel alderbest verteerden.
Na dat mijns Heeren peert geschoten was/
Is hy flucx op een ander peert getreden/
En heeft noch soo een wijle tijt gestreden/
Maer 't tweede peerd wierd oock geschoten ras/
Op 't derde peert hy niet komen en kon/
Maer heeft te voet wonder kloekheyt doen blijckē
Offer sijn volck af te wijcken begon/
Soo saghmen hem den moet noch niet beswijckē
Hy streed voorwaer als een vroom helt toestaet
Met den sijnen/ wonder is daer gebleken/
Want hy noch mans en peerden heeft doorsteken:
En sijn Cosijn was oock een braef soldaet:
Noch meer met hem streden als helden koen;
Hadden sommige Francoisen trou gebleven/
Men soude daer bedreven hebben doen
Dat weerdigh was in een Chronijck beschreven.
Neemt een exempel aen den Orangien boom/
Die in den thuyn bloeyt lieffelijck gepresen;
Indē tuyn ist goet/maer in dē Bosch wreet wesē
Want den Thuynwachter is Nassouwen vroom
Hy hout sijn woort in alles wat hy doet/
Selfs in den strijt sietmen hem niet verblooden;
Hy is een vyant van die daer storten bloet;
Niet hy/als ghy/sal yemant 't onrecht dooden.

Een Nieu Liedeken op de doodt ende begraeffenisse van zyne Excellentie/ hoog loflicker memorien/ Na de Wyse Era de Majo.

NEro moordadigh/ Zijt ghy nu noch in 't levē/
Judas verradig/ Wat hebt ghy nu bedreven?
Nassou 't Edel bloet/ Hebt ghy doen sneven/
Die ons de Heere goet Hadde ghegeven.
Prins fier van moede U Gemeenten beklagen/
Edel van bloede/ 't Sal u vyant gewagen
Dat ghy door moorders daet/ Nu zijt verslaghen;
O boosen Spaenschen Raet/ Het zyn u lagen.
't Jaer vier-en-tachtigh Den thienden July eylacy Vermoort waerachtigh/ De Heer die geeft ons gracy/ Te Delft binnē der Stee Met grooter stacy Begraeftmen hem met vree Van alle Nacy.
Goede accordancy Naer Edelheyts hanteren/
Met ordonnacy Saghmen Schutters passeren/
De Dienaers quamen daer na Van al de Heeren/
Men sagh vroegh ende spa Seer lamenteren.
Lackeyen, Pagien, Officieren by namen/ Met droeve kouragie Volgden altesamen/ D' Edelen van zyn Huys Oock daer quamen/ Den Raedt sonder gedruys Saghmen vergaren.
Trompetters weemoedigh/ En daer nae om sien deerlijck/ Saghmen seer goedigh Een peert berept seer eerlijck Gelept van Schoten wijt/ Daer toe begeerlijck Het wapē droeg subijt Van Breda heerlyk.
Die eerste baniere Van Breda vol vromen/
Met goe maniere Is doen daer voort gekomen
Den heere van Dircxlant Heeftmen vernomen/
Met standaerr in zyn hant Al sonder roemen.
Sonder cesseren Een Paert gedeckt als voren/
Al vander Veere Droegh het wapen verkoren:
Roulles en Delft vry Soo ghy meught hooren/
Leytslieden waren zy Al sonder thoren.
Met droeve zinnen Die baniere seer krachtigh

Sagh-

Saghmen in minnen Dragen wel bedachtigh
Van Egmont de Heer Met sinnen sachtigh/
O Burgers vander Veer Zyt nu toch klachtigh.
Van Chalon 't Wapen Heeft 't ander Paert gedragen/ Men sagt verkmapen Doestrum en Spaengien verslagen/ 't Banier van Chalon sier/ Jent in behagē Boerslaer met soet bestier/ Die mē daer sagē.
Ter selven stonden Soo quam daer getreden/
Zeer sent gevonden Na de voorgaende zeden
't Wapen van Delft Hoster/ En die 't Paert lede
Was Rosue goedertier/ Floris Selaris mede.
Iasper gepresen Van Poelgeest seer onblyde/
Droevigh van wesen De banier seer onbiyden
Droegh hy tot 's Princen eer Ten selven tyde/
Terstont saghmen daer weer Aenkomen ryden.
't Paert dat voormelden 't Wapen van Vyandē,
Twee vrome helden/ Die waren daer by handen/
Raephorst, Almonde goet Uyt onse Landen/
Leyden het Paert seer soet Tot 's Vyants schandē.
Tot lofs vermerē Van Hollant hoog van waerden/ Ginck presenterē Die banier reyn van aerden
Gerrit al vander A, Den onverbaerden/
Doen sagmen stracks daer na Noch dese Paerden.
Catzenelleboge De wapene seer Edelyck/
Niet om verhooge Die draegt het paert seer sedelyck
Linden ende Wyngaert, Mannen seer redelyck/
Leytsieden van goeder aert/ Waren sy vredelyck.
Men ginck vertoonen Terstont na dese dingen/
Niet om verschoonen De Baniere sonderlinge
Heer Lancelot seer kloech/ Saghmense bringen/
Daer na met goet versoech Saghmen door dringē.
Huys van Nassouwe, O Edel generacy/
O Prins getrouwe, Quam daer als doen ter stacy/
't Paert leyde u excellent Utenhorst met gracy/
Philips vander A seer sent/ Met lamentacy.
't Prinschap d' Orangie Seer heerlyck voor oogē/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Tot spijt van Spaengien Saghmen daer mee ver
thoonen/ Duvenvoorde en Bacx, Al sonder logen/
Noch saghmen daer stracx Na eere pooghen.
't Was Marquette, Le Gudon saghmen dregen/
Niet om vernetten Van Mansaert reyn in 't plegen/
Ryhoven de Strandaert, Soo was te deghen/
Naeldwijck droeg goet van aert Apenon met segen.
't Swaert in de schede/ Vander wacht Capiteyne
Duytz droeg met vrede/ Voor Heerē groot en kleyne
Den Wapenrock seer Eel/ Bredenrode reyne/
Droeflijck quam 't Paert Eylaes alleyne.
De vier Quartieren, Veel Edelluy van krachte/
't Schilt saghmen Regieren Met den Hellem van
machte/ Iaques van Egmont Die hier op achte
Droeg dē Helm' toorlogsverbont/ Nerwe opwachte
Het Paert van droeffenis/ Waer af de Leytsliedē
Maldereede als Heere fris En Brecht diemen riedē/
Terstont daer na seer reyn Saghmen geschieden/
't Swaert bloot droeg Oversteyn Van al 't Gebiedē.
Net en ydone Die Hofmeesters seer waerdigh/
Greange de Kroone, De Hellebaerdiers seer aerdigh
Beneden 't Lijck seer schoon Gingen sy vaerdigh/
Die Heer die sy haer loon/ Haers dienst expaerdigh.
Twaelf Edel-luydē Des Huysē van Nassouwe,
Niet sonder vermijden Bernholt, Arnhem, vol rouwe
Harngael, Schoonhooven, Heere de Bouwe,
Extricx, Ryhoven, in 't ent/ Die Bie getrouwe.
Noch in presency/ Den Heraut na 't betamen/
Van zijn excellentie, Droegh 't Wapen-rock eersa-
men/ Den Kommissaris Roffel Was zijnen Name
Daer sonder gequel Dees Heeren quamen.
De Graef Maurity, Twee Heeren hem geleyden/
Een vorst sonder malitie/ Van Keulen hem verbey-
den Van Hohenlo de graef Niet af en scheyden/
Die Heere geeft zijn gaef/ Onder haer beyden.
Noch ander veel Graven/ Heeren en daer toe
knechten/

knechten/ Die Statē sagmē dragen/ Om dat wel te beslechten/ De Heer geeft genae/ Dat zy/ uptrechten/ Dat sy helpen vroegh en spa/ Ons arme slechten.

Prince almachtigh/ Heer sout ghy ons nu gevē Een die ons krachtigh/ Soude brengen in snevē Ick hoopē beter stet/ O Heer verhevē/ En straffe na verdienste niet/ Heer in dit leven.

Register/

Gestelt op den A. B. C. om seer lichtelijck te vinden dat men begeert te hebben.

Aenhoort ghy menschen seer vatliant —— 9
Als wy aende Rivtere oostwaert saten. —— 16
Alsmen schreef duysent vijf-hondert. —— 22
Aenhoort ghy Nederlanden —— —— 62
Aenhoort een Liedt. —— —— —— 68
Aenhoort ghy Heydensche Natie. —— —— 87
Alsmen een duysen vijf hondert Jaer. —— 89
Aenhoort mijn Broeders te samen. —— —— 95
Aenwerpen Rijck/ o Keyserlycke stede. —— 103

C.

Comt al ghy Geuskens hier ontrent. —— 36

D.

De Prins van Oraengien is te velde gekomen 6
Duc d'Alve ben ick geheten. —— —— 34
Den 30. Mey op Pinxterdagh. —— —— 58

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

REGISTER.

De sterke Godt/ eeuwig ende sonder endt/ van de Spaensche Vloot. — 77
Die Geusen zyn. — 91

E.

Een Liet sal ick u singen/ van Bossu. — 45
Eylaten ick magh wel klagen. — 49
Een Nieu Liedt wil ick u singen. — 64

F.

Fy u ghy Afgodisten. — 59

G.

Ghy Christen allegare. — 14
Ghy borgers hoort al na myn vermaen. — 18
Ghy Hoenderen/ Eynden en duyven. — 30
Ghy Brusselaers met Kouragie. — 69
Gheslacht der Maeghden van Antwerpen. — 97
Ghy Voester-heeren des Lants wilt doch. — 99

H.

Hoe veel is des Volcx / o Paus Heer — 4
Heft op u hooft / steerkt op u oozen. — 5
Hoe seer sietmen nu dalen. — 8
Helpt nu u selfs soo helpt u Godt. — 29
Hoort toe menschen nu ter tydt. — 44
Hoort ghy mannen en vrouwen. — 46
Hoort toe al-gemeyne. — 52
Hoort allegaer/ oock van Bergen. — 53
Hoort toe ghy mannen en Wyven. — 56
Hollandt/ Zeelant/ wilt ghy u nu bekeeren. — 63
Hebdy niet ter Misse geweest. — 73
Hoort Paus ghy groote Anterhrist. — 75
Hoe saligh zyn die Landen. — 88
Hoort toe met vliedt. — 90
Hansken van Spaengien 't sal u rouwen. — 100
Hoort mans en vrouwen dit verklaren. — 101

I.

Ick hoop dat den tydt komen sal. — 5
Ick neeme Adieu myn Schaepkens al. — 16

Ick

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

REGISTER.

Ick wil te Lande uyt ryden. —— 48
Ick sal u singen een goet Nieu-Liedt —— 74
In 't Jaer 't Negentigh jesse. —— 83

K.

Ke Marville/ Ke Diablos. —— 4

L.

Lupstert toe men sal u singen. —— 95

M.

Madam de Parma die is gelegen. —— 11
Myn Ziel verblyt haer inden Heer. —— 20
Met recht magh ick wel. —— 39
Maxmilianus de Bossu. —— 47
Met Wilhelmus van Nassouwe. —— 55

N.

Nero moordadigh. —— 106

O.

Ontwaeckt ghy Christen alle. —— 10
Och wie sal myn oogen nu ter tydt. —— 13
O Godt van Hemelrycke. —— 41
Och wilt u doch vertroosten. —— 67
O Neroos hert/ slagh van Leckerbeetje —— 104

R.

Ras seventhien Provintien. —— 38
Requiem mogen wy singhen. —— 68

S.

Staet op ontwaeckt nu algemeyne. —— 16
Segh t ghy Berghsche Soldaten. —— 80
Schaemt u nu Brabant seere. —— 85

T.

'T gulde Jaer Sesthien-hondert. —— 60

V.

Vermaledyt is de ure en tydt. —— 3
Verheught u nu van vreught ontspringht —— 61

W.

Waerom rasen de Geusen met hooghmoet. —— 22
Wt Liefden ziet dicht ick dit Liedt. —— 17

Wy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

REGISTER.

De sterke Godt/ eeuwig ende sonder endt/ van de Spaensche Vloot. — 77
Die Geusen zyn. — 91

E.

Een Liet sal ick u singen/ van Bossu. — 45
Eplaten ick magh wel klagen. — 49
Een Nieu Liedt wil ick u singen. — 64

F.

Fy u ghy Afgodisten. — 59

G.

Ghy Christen allegare. — 14
Ghy borgers hoort al na myn vermaen. — 18
Ghy Hoenderen/ Eynden en duyven. — 30
Ghy Brusselaers met Kouragie. — 69
Gheslacht der Maeghden van Antwerpen. — 97
Ghy Voester-heeren des Lants wilt doch. — 99

H.

Hoe veel is des Volcx / o Paus Heer — 4
Heft op u hooft/ steerkt op u oozen. — 5
Hoe seer sietmen nu dalen. — 8
Helpt nu u selfs soo helpt u Godt. — 29
Hoort toe menschen nu ter tydt. — 44
Hoort ghy mannen en vrouwen. — 46
Hoort toe al-gemeyne. — 52
Hoort allegaer/ oock van Bergen. — 53
Hoort toe ghy mannen en Wyven. — 56
Hollandt/ Zeelant/ wilt ghy u nu bekeeren. — 63
Hebdy niet ter Misse geweest. — 73
Hoort Paus ghy groote Anterhrist. — 75
Hoe salighzyn die Landen. — 88
Hoort toe met vliedt. — 90
Hansken van Spaengien 't sal u rouwen. — 100
Hoort mans en vrouwen dit verklaren. — 101

I.

Ick hoop dat den tydt komen sal. — 5
Ick neeme Adieu myn Schaepkens al. — 16

Ick

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

REGISTER.

Ick wil te Lande uyt ryden. — 48
Ick sal u singen een goet Nieu-Liedt — 74
In 't Jaer 't Negentigh sesse. — 83

K.

Ke Marville/ Ke Diablos. — 4

L.

Lupstert toe men sal u singen. — 95

M.

Madam de Parma die is gelegen. — 11
Myn Ziel verblyt haer inden Heer. — 20
Met recht magh ick wel. — 39
Maxmilianus de Bossu. — 47
Met Wilhelmus van Nassouwe. — 55

N.

Nero moordadigh. — 106

O.

Ontwaeckt ghy Christen alle. — 10
Och wie sal myn oogen nu ter tydt. — 13
O Godt van Hemelrycke. — 41
Och wilt u doch vertroosten. — 67
O Neroos hert/ slagh van Leckerbeetje — 104

R.

Ras seventhien Provintien. — 38
Requiem mogen wy singhen. — 68

S.

Staet op ontwaeckt nu algemeyne. — 16
Seght ghy Berghsche Soldaten. — 80
Schaemt u nu Brabant seere. — 85

T.

't Gulde Jaer Sesthien-hondert. — 60

V.

Vermaledyt is de ure en tydt. — 3
Verheught u nu van vreught ontspringht — 61

W.

Waerom rasen de Geusen met hooghmoet. — 22
Wt Liefden ziet dicht ick dit Liedt. — 17

Wy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

REGISTER.

Wy Bander Heeren in 't getal veel.
Wilhelmus van Nassouwen.
Waer blyft nu ghy boos geslacht.
Wy Geusskens willen nu singen.
Wie wil hoozen een nieu-gesanck.
Wie wil hoozen een Nieu-Liedt.
Wie wil hoozen een goet Nieu-Liedt.
Wie wil hoozen een Nieu Liedt
Wat septmen nu van duc d' Alve.
Wilt ghy Nederlanden.
Wie wil hoozen een Nieu Liedt.
Wilt mu bzeucht bedzyven.
Wel op, wel op Spaenjaerden.
Wel op ghy die in West.
Waeckt op ghy Nederlanden.
Meest nu verheught ende verblydt.
Weest al verblyt ende beheucht.
Wie wil hoozen een Nieu Liet.

EYNDE.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
5 D 39